

ANNEX V

Template for programmes supported from the ERDF (Investment for Jobs and growth goal), ESF+, the JTF, the Cohesion Fund and the EMFAF – Article 16(3)

CCI	
Title in EN	West Regional Operational Programme
Title in national language(s)	Programul Operațional Regional Vest 2021-2027
Version	3
First year	2021
Last year	2027
Eligible from	01.01.2021
Eligible until	31.12.2029
Commission decision number	
Commission decision date	
Member State amending decision number	
Member State amending decision entry into force date	
Non substantial transfer (art. 19.5)	No
NUTS regions covered by the programme (not applicable to the EMFAF)	Regiunea Vest Romania
Fund concerned	☒ ERDF ☐ Cohesion Fund ☐ ESF+ ☐ JTF ☐ EMFF

1. Programme strategy: main development challenges and policy responses¹

Reference: points (a)(i) to (viii) and point (a)(x) of Article 22(3) and point (b) of Article 22(3) of Regulation (EU) 2021/1060 (CPR)

<i>Text field [30 000]</i>   Context   Regiunea Vest: este alcătuită din 4 județe: Arad, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș, având o suprafață totală de 32.028 km². În intervalul anilor 2000-2020, populația a scăzut de la 2.042.854

la 1.997.377² persoane. Răspunsul la schimbările demografice și în special, evoluția structurii demografice a regiunii, reprezintă adevărata provocare mai ales pentru furnizarea unor servicii publice de calitate pentru cetățeni;

- face parte din categoria **regiunilor mai puțin dezvoltate** în contextul tipologiei utilizate la nivelul UE, având un PIB situat la 68% din media UE 27³, dar peste media națională;
- **nu este o regiune omogenă**, diferențele între județele și localitățile componente, fiind considerabile și accentuându-se în ultima perioadă. PIB-ul regional este realizat în mare parte de județul Timiș, care se află la 81%⁴ din media UE. Județul Arad se apropie de media regională cu 65% din media UE. În schimb, județele Caraș-Severin și Hunedoara sunt mult sub media UE: 50%, respectiv 51% din media UE. Aceste 2 județe au avut economia bazată pe industria minieră, siderurgică, metalurgică și energetică, iar până în prezent nu au fost identificate soluții alternative pentru bazinul de forță de muncă și tradiția industrială a zonei;
- **este cea mai urbanizată regiune** din România după BI: 63,1% din populația regiunii trăiește în mediul urban. 60% din populația urbană este concentrată în doar **5 orașe** (cele 4 municipii reședință de județ și municipiul Hunedoara). Dezvoltarea economică a regiunii este polarizată în jurul celor 2 orașe mari ale regiunii: Timișoara și Arad. În restul regiunii, predomină orașele mici, sub 20.000 locuitori. Lipsesc o categorie consistentă de orașe, cele de dimensiune mijlocie: între 20.000 și 50.000 locuitori⁵. Acest context generează nevoi de investiții diferite, pe de o parte pentru susținerea continuării dezvoltării centrelor urbane mari ca motoare regionale și pe de altă parte pentru creșterea atractivității și competitivității localităților de dimensiune mai mică;
- există disparități semnificative între **mediul urban și rural**, orașele mari Timișoara, Arad, Reșița, Deva și Hunedoara polarizând dezvoltarea. Cu toate acestea, se remarcă un fenomen de migrație a populației dinspre **urban spre rural**, în special spre localitățile rurale din proximitatea orașelor mari, dezvoltându-se zone urbane funcționale și punând presiune asupra asigurării serviciilor publice la o calitate similară celei din arealul urban.

Viziunea strategică

Regiunea Vest dorește să devină ***o regiune competitivă la nivel european, cu un nivel ridicat de cercetare, dezvoltare și inovare, capabilă să atragă și să capitalizeze investiții, conectată intern și internațional, ai cărei cetățeni beneficiază de un sistem educațional la nivel european, în localități prietenoase cu mediul și care asigură o calitate a vieții ridicată.***

Obiectivele și cerințele de dezvoltare durabilă asumate prin Agenda 2030 sunt integrate și indivizibile, de natură globală și universal aplicabile⁶ și vor fi abordate în mod integrat în cadrul investițiilor propuse prin POR Vest 2021-2027, în corelare cu politicile și prioritățile naționale și particularitățile regionale.

Se va avea în vedere integrarea principiilor orizontale în fiecare etapă a programului și a proiectelor implementate prin POR Vest 2021-2027 și se va urmări respectarea prevederilor Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, a Convenției Organizației Națiunilor Unite privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și a tuturor actelor normative relevante la nivel internațional, european și național.

Egalitatea de șanse, incluziunea și nediscriminarea reprezintă drepturi fundamentale, valori esențiale ale UE și implicit ale Regiunii Vest, dar și condiții necesare pentru atingerea obiectivelor de creștere economică, inovare și coeziune socială. Acestea **vor avea un caracter obligatoriu pentru toți beneficiarii și vor reprezenta condiții de eligibilitate**. În cadrul proiectelor se va descrie și demonstra concret modul în care principiile sunt respectate și promovate prin investițiile propuse, acestea fiind verificate în procesul de evaluare și selecție a proiectelor.

În calitate de co-inițatoare a SUERD, România, prin regiunile sale, își propune în continuare să participe activ la atingerea obiectivelor și țăntelor acestei strategii pentru perioada 2021-2027 așa cum sunt ele definite în noul Plan de Acțiune al SUERD. Prin urmare, principiile complementarității și creării de sinergii cu programele INTERREG finanțate de UE la nivel transfrontalier, transnațional și interregional au stat la baza elaborării programului. POR Vest își propune să creeze parteneriate cu alte regiuni și să implementeze activități interregionale în cazul în care consideră o astfel de abordare ca fiind oportună și poate rezulta într-o intervenție benefică sau cu valoare adăugată pentru regiune⁷.

Obiective specifice:

- **Problema: Rezultatele neînsemnate obținute de Regiunea Vest în domeniul cercetare-dezvoltare-inovare (CDI) limitează perspectivele de dezvoltare și creștere economică.**

Conform EIS 2021, România se află în rândul statelor cel mai slab inovatoare din UE. Această poziție a rămas neschimbată de la aderarea lor la UE (2007). Mai mult, performanțele în inovare au avut un trend descendent scăzând cu o medie generală de 5,7% în perioada 2011-2019. Regiunea Vest se înscrie, în categoria regiunilor clasate "Inovator Emergent". Astfel, conform RIS 2021 scorul general este de 0,163, plasând regiunea pe locul 3 la nivel național după regiunile BI și NV, respectiv la nivel european pe poziția 233 din 240 de regiuni.

La nivelul regiunii există o **utilizare limitată a potențialului inovativ în industriile avansate, respectiv un impact economic redus al activității de CDI**. Analiza criteriilor scorului de inovare relevă faptul că regiunea se clasează în ultima grupă europeană de performanță la indicatorii care vizează adoptarea inovării în IMM-uri, IMM-uri colaborative în domeniul inovării, co-publicații public-private, aplicații pentru patente și mărci, rezultând o **slabă apetență a IMM-urilor pentru activități inovative și de colaborare**.

Analiza cheltuielilor pentru CDI conduce la concluzii similare referitoare la nivelul scăzut al importanței sectorului în regiune și relevă **disparități semnificative între județe, cu o concentrare a acestor activități în județul Timiș, atât în zona publică, cât și privată**. După

tipologia cheltuielilor pentru CDI, aproximativ 90% din fonduri sunt destinate cheltuielilor curente și doar 10% sunt cheltuieli de capital⁸, ceea ce arată o **susținere redusă a investițiilor în CDI**. Cheltuielile interne brute (CIB) pentru CDI de 38,9 EURO/locuitor sunt mult sub media UE, de 629,2 EURO/locuitor⁹. Aceste realități sunt rezultatul **subdimensionării activității de CDI în regiune și a unui ecosistem regional încă insuficient dezvoltat**.

În cadrul RIS Vest 2021-2027 au fost identificate **6 sectoare de specializare inteligentă**: agricultură și industrie alimentară; eficiență energetică și clădiri sustenabile; industria manufacturieră și prelucrătoare; industriile culturale și creative; automotive și sectorul TIC; sănătate și calitatea vieții. În aproape toate domeniile RIS3, activitățile se realizează în principal la nivelul inferior al lanțurilor valorice, deși potențialul de dezvoltare al CDI la nivelul regiunii este ridicat.

Obiectiv specific: Dezvoltarea ecosistemului regional de cercetare, dezvoltare și inovare, care să susțină și să stimuleze o creștere economică sustenabilă.

- **Problema:** Digitalizarea serviciilor publice și a întreprinderilor sunt încă insuficiente pentru a răspunde nevoilor din acest domeniu.

Conform **Indicelui economiei și societății digitale** din 2020, România se situează pe locul 26 în UE la capitolul digitalizare, din perspectiva celor cinci indicatori relevanți, cu un scor de 40 față de 52,6 media UE. Regiunea Vest se înscrie în trendul național, dar se situează peste media națională în ceea ce privește **conectivitatea**, cu 88% din gospodării cu acces la internet¹⁰ și **utilizarea internetului**, cu un procent de 76%¹¹. Aceste performanțe relative sunt însă sub media europeană.

Pentru indicatorul „**Integrarea tehnologiei digitale**” nu sunt disponibile date statistice regionale, dar conform studiului derulat de ADR Vest rezultă că în Regiunea Vest peste 70% dintre întreprinderi nu utilizează platforme de comercializare online. Doar 23% dintre firmele din România utilizează sisteme digitale pentru schimbul de informații. Acest lucru se reflectă în rata scăzută de adoptare a soluțiilor de digitalizare, care deși oferă avantaje competitive mari, sunt folosite mai degrabă punctual.

Indicatorul „Serviciile publice digitale” plasează România pe ultimul loc în UE, în clasament existând 4 regiuni, toate din România, în care ponderea adulților care folosesc serviciile de e-guvernare este sub 10%, printre acestea fiind și Regiunea Vest (9%).

Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesului, transparentizarea și facilitarea utilizării serviciilor digitale la nivelul întregii regiuni.

- **Problema:** În maniera tradițională, aglomerările urbane nu reușesc să facă față provocărilor legate de accesul la servicii publice care să îmbunătățească semnificativ calitatea vieții.

Dezvoltarea "orașelor inteligente" este la nivel incipient în Regiunea Vest, dezvoltarea serviciilor smart nefiind valorificată, fapt care se reflectă în gradul redus de implementare de proiecte care utilizează pe scară largă tehnologii „smart”.

Domeniile problematice care au fost identificate la nivel regional includ în special: calitatea, accesibilitatea și transparența insuficientă a administrației publice; fragmentarea datelor, aplicațiilor și hardware-ului public; interoperabilitatea insuficientă a datelor; lipsa de utilizare a soluțiilor existente centralizate, partajate și standardizate; automatizarea insuficientă a procesării datelor digitale; utilizarea limitată a serviciilor de guvernare electronică de către cetățeni; integrarea insuficientă a tehnologiilor digitale, numărul limitat de gospodării și companii care utilizează tehnologii bazate pe date în raport cu administrația publică.

Astfel, localitățile urbane din Regiunea Vest necesită intervenții "smart" care să le crească reziliența, atractivitatea și competitivitatea.

Obiectiv specific: **Susținerea aglomerărilor urbane din Regiunea Vest prin utilizarea tehnologiilor digitale și inovative.**

- **Problema:** **Densitatea redusă a IMM-urilor și nivelul de scăzut de competitivitate și productivitate al acestora raportat la media europeană.**

În 2019 din punct de vedere al productivității muncii, performanțele Regiunii Vest sunt scăzute, aceasta fiind la 40% din media UE, având o valoare de 28.670 euro¹².

La nivelul regiunii, în anul 2019 se regăesc 56.682 întreprinderi (9% din total România), cu un număr de 423.677 salariați, reprezentând 9,9% din totalul național și un volum al cifrei de afaceri de 30,1 miliarde euro, reprezentând 8,7% din totalul cifrei de afaceri de la nivel național¹³.

În ceea ce privește **densitatea IMM-urilor**, Regiunea Vest are performanțe modeste, cu o valoare de 26 IMM-uri/1.000 de locuitori, valoare similară cu media națională, dar mult sub media UE, de 56. La nivel local, există diferențe importante între județe: Timiș cu 34 IMM-uri/1.000 locuitori, urmat de Arad cu 27, Hunedoara cu 20 și Caraș-Severin cu 15.

Conform datelor colectate¹⁴ și prelucrate¹⁵, **în Regiunea Vest**, la nivelul anului 2019, **99,77%** din totalul întreprinderilor sunt **IMM-uri**, reprezentând un număr de 56.549. Dintre acestea, **20.697 reprezintă IMM-uri din domeniile de specializare inteligentă definite la nivelul Regiunii Vest**, care au activitate și raportează date financiare, ceea ce reprezintă un procent de 38%.

În ceea ce privește densitatea **IMM-urilor din domeniile de specializare inteligentă** din Regiunea Vest, aceasta a fost de **17,2 /1.000 de locuitori** (23,8 în Timiș, 16,5 în Arad, 12,3 în Hunedoara și 9,5 în Caraș-Severin).

Obiectiv specific: **Creșterea numărului de IMM-uri în regiune, a competitivității și productivității acestora, prioritar în domeniile de specializare inteligentă, inclusiv prin acces la structuri instituționale și servicii avansate de sprijin.**

- **Problema** Competențe și abilități limitate pentru susținerea durabilă a performanței economice în sectoarele de specializare inteligentă.

Odată cu dezvoltarea capacităților de CDI, a digitalizării și adoptarea tehnologiilor avansate în domeniile de specializare inteligentă, apare problema deficitului de competențe a resurselor umane.

Dincolo de investițiile de tip "hard" propuse la nivelul Priorității 1, este necesar ca fondurile să fie alocate și pentru dezvoltarea competențelor personalului implicat în activitățile de CDI, digitalizare și pentru cei care activează în domeniile de specializare inteligentă.

Obiectiv specific: Dezvoltarea, diversificarea și perfecționarea competențelor și abilităților specifice ale resurselor umane.

- **Problema: Poluarea zonelor urbane datorată consumului ridicat de energie în clădirile publice și rezidențiale**

Eficiența energetică a clădirilor reprezintă o măsură esențială pentru atingerea obiectivului UE pentru 2030 privind clima¹⁶.

Conform SNRTL¹⁷, consumul final de energie în sectorul construcțiilor reprezintă 42% din consumul final de energie, din care 34% este aferent clădirilor rezidențiale, iar 8% este aferent clădirilor comerciale și publice. Sectorul clădirilor înregistrează și cele mai multe emisii de gaze cu efect de seră, ca urmare a faptului că fondul de clădiri este în mare parte construit între anii 1960 și 1990, cu un grad scăzut de măsuri privind eficiența energetică.

În cazul clădirilor rezidențiale, gospodăriile cu venituri reduse sunt afectate de costul ridicat al serviciilor energetice.

Suplimentar față de reducerea consumului de energie și implicit a poluării, reabilitarea energetică a clădirilor are un impact benefic și din punct de vedere financiar (prin reducerea costurilor în exploatarea clădirilor) și contribuie la îmbunătățirea calității vieții și a esteticii urbane.

Obiectiv specific: Adaptarea regiunii la provocările globale privind schimbările climatice prin îmbunătățirea performanțelor energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în sectorul clădirilor.

- **Problema: Existența arealelor urbane degradate și suprafețelor reduse de spații verzi raportate la numărul de locuitori în mediul urban.**

OUG 114/2007 a stabilit un **minimum de 26 mp/locuitor de spațiu verde**, iar conform OMS, norma de spațiu verde pentru un locuitor este de 50 mp. Potrivit ultimelor date statistice disponibile la INS, în Regiunea Vest, suprafața medie a spațiilor verzi este de **22,11 mp/locuitor**¹⁸, fiind mai mare decât media națională de 21,48 mp/locuitor, dar sub norma legislativă. Doar 16 din cele 42 de localități urbane (38%) îndeplinesc standardul de 26

mp/locuitor, însă populația care locuiește în cele 16 localități reprezintă doar 23% din totalul populației urbane. Din cele 16 localități, doar 3 reprezintă municipii și niciunul nu este municipiu reședință de județ.

În ceea ce privește aspectele calitative ale spațiilor verzi urbane se remarcă următoarele carențe: biodiversitate redusă¹⁹, conectivitate fragmentată și multifuncționalitate redusă²⁰.

Obiectiv specific: O abordare verde și sănătoasă pentru regenerarea orașelor în vederea îmbunătățirii calității vieții cetățenilor.

- **Problema: Congestia, aglomerarea și poluarea excesivă a zonelor urbane ca urmare a creșterii utilizării autoturismelor personale, a parcului de transport învechit și a neadaptării infrastructurii de mobilitate și conectivitate la nevoile actuale.**

Sectorul transporturi este considerat principala sursă de poluare și congestie în orașe, afectând în mod semnificativ sănătatea populației. La nivelul regiunii se remarcă o utilizare prioritară a transportului cu autoturismul personal, în defavoarea mijloacelor de transport prietenoase cu mediul.

Jumătate din cele 42 de localități urbane din regiune au sistem propriu de transport public sau au investiții în derulare pentru introducerea lui. Transport public electric există în Timișoara (tramvai și troleibuz), respectiv Arad (tramvai), în timp ce Reșița va reintroduce sistemul de transport cu tramvaiul. Lungimea rețelelor de tramvai regionale este de 263,5km, ceea ce reprezintă 20,1% din totalul național²¹.

De asemenea, există proiecte în implementare care urmăresc achiziția și utilizarea de autobuze electrice sau hibrid la Timișoara, Arad, Reșița, Deva, Hunedoara, Lugoj și cele 6 localități din Valea Jiului, pentru un sistem de transport public integrat.

Principalele probleme ale transportului public²² sunt legate de trasee de transport public slab planificate, lipsa de predictibilitate, viteza redusă de deplasare, confort redus pentru călători.

Infrastructura pentru biciclete este slab dezvoltată, regiunea având 233,57km de piste, dintre care 173 de km sunt în 2 municipii – reședință de județ: Timișoara și Arad²³. Prin POR 2014-2020 au fost propuse piste de biciclete și în alte localități urbane în lungime de 87,5 km.

Numărul actual de stații de încărcare și alimentare poate acoperi nevoile existente ale transportului public, însă pentru stimularea electromobilității alături de materialul rulant verde sunt necesare intervenții pentru dezvoltarea unor noi stații de încărcare.

Obiectiv specific: Creșterea capacității, calității și atractivității transportului public de călători, precum și a modurilor alternative de transport, prietenoase cu mediul.

- **Problema: Infrastructura rutieră regională este aglomerată, slab dezvoltată și insuficient conectată la rețeaua TEN-T și nu există un transport interjudețean care să faciliteze o mobilitate și o conectivitate crescute la nivel regional.**

Regiunea Vest dispune de un sistem de transport la nivelul standardelor europene medii în ceea ce privește densitatea infrastructurii. Cu o rețea de 4.670km de drumuri județene, din care doar 2.465km modernizați, **conectivitatea în Regiunea Vest rămâne scăzută.**

Infrastructura județeană de transport subdezvoltată constituie o barieră pentru mobilitatea persoanelor și a traficului de mărfuri în condiții facile în termeni de timp și siguranță. Accesibilitatea și conectivitatea nu sunt încă suficient de bine dezvoltate, ceea ce împiedică o dezvoltare teritorială echilibrată.

În afară de investițiile în infrastructura rutieră, conectivitatea poate fi asigurată și prin **optimizarea și echilibrarea sistemului de transport de persoane la nivelul Regiunii Vest.** Planificarea dezvoltării rețelelor de transport de persoane pentru facilitarea mobilității necesită o abordare regională, în contextul în care numeroase deplasări se desfășoară în afara limitelor administrative ale unui oraș/județ. Acest sistem va conduce la creșterea nivelului de competitivitate a transportului public de călători interjudețean, astfel încât acesta să devină o alternativă atractivă în raport cu varianta transportului rutier individual.

Siguranța rutieră reprezintă o provocare, în condițiile în care, drumurile cu o singură bandă pe sens sunt recunoscute ca fiind cel mai periculos tip de drum, cu medii de risc mult mai mari decât autostrăzile. Ținând cont și de tendințele de creștere ale gradului de motorizare, există un risc ridicat de sporire a numărului de accidente rutiere în anii următori dacă nu se iau măsuri preventive de creștere a siguranței rutiere pe drumurile publice.

Creșterea gradului de motorizare din ultimii ani a condus la degradarea calității vieții în marile orașe prin apariția congestiei traficului. În contextul unor intervenții reduse la nivelul infrastructurii fizice, marile orașe din Regiunea Vest se confruntă cu un trafic rutier tot mai aglomerat și implicit tot mai poluat.

Obiectiv specific: Creșterea conectivității și accesibilității în și din Regiunea Vest, a siguranței deplasărilor, precum și decongestionarea și fluidizarea traficului în marile aglomerări urbane.

- **Problema identificată: Există disparități teritoriale cu privire la accesul la infrastructură, facilități de bază și digitale în educație.**

Regiunea nu este economic sustenabilă cu valorile prezente ale participării în educație și are de recuperat decalaje față de indicatorii europeni și uneori chiar față de nivelul național. Valorile indicatorilor din 2019 reflectă deficiențe însemnate ale sistemului educațional: 10,3% rata de părăsire timpurie a școlii (18-24 ani); 17,4% persoane cu vârsta cuprinsă între 18-24 de ani care nu urmau nici o formă de învățământ și nici nu erau integrați în piața muncii; gradul redus de participare în învățământul terțiar (25,4%).

În anul 2019, populația școlară a Regiunii Vest era de 308.477 persoane, din care 78,19% în mediul urban. Prin corelare cu populația totală, Regiunea Vest deține cea mai mică pondere a populației școlare din toate regiunile României, aceasta fiind influențată de sporul natural

negativ și natalitatea scăzută. Gradul de utilizare a sălilor de clasă disponibile (elevi pe sală de clasă) a scăzut în perioada 2011 – 2019 în medie cu 14%.

Adaptarea studenților la schimbările rapide ale pieței forței de muncă și inserția acestora depinde în mare măsură de parteneriatul universități – angajatori. Cele 7 universități publice din Regiunea Vest sunt un atu al regiunii, prin formare, în domenii diferite, a resurselor umane de înaltă calificare necesară dezvoltării socio-economice.

Deficiențele majore identificate în regiune sunt reprezentate de: **dotările învechite existente la nivelul unităților școlare, lipsa infrastructurii educaționale în noile cartiere rezidențiale, infrastructura din mediul rural nealinată la condițiile minime de funcționare, precum și modernizarea universităților (săli de studiu, amfiteatre, laboratoare).**

Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesului pentru toți la educație de calitate, prin oferirea de condiții moderne de învățare și dezvoltarea aptitudinilor populației școlare, în corelare cu specificul economic regional.

- **Problema: Potențial turistic natural insuficient valorificat, generat de lipsa unei infrastructuri turistice adecvate și slaba capacitate de a valorifica economic și social patrimoniul cultural existent.**

Deși beneficiază de o mare varietate a resurselor turistice și a tipurilor de turism practicate, Regiunea Vest nu s-a consacrat ca o regiune turistică în mentalul societății românești, motivul principal fiind slaba valorificare a resurselor culturale și naturale, care pot genera fluxuri turistice importante.

Potențialul de dezvoltare turistică a Regiunii Vest este recunoscut și în PATN. Din cele 323 de UAT din regiune, 36,84% sunt considerate cu potențial turistic mare și foarte mare, cele mai multe fiind în județul Hunedoara și Caraș-Severin. Din cele 119 UAT cu potențial, 27 sunt UAT urbane și 92 sunt UAT rurale.

Turismul are capacitatea de a crea locuri de muncă, inclusiv pentru grupurile vulnerabile, prin îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor turistice, protecția mediului și a patrimoniului cultural, și refacerea utilităților existente. Stimularea sectorului turismului va contribui la revitalizarea acestor zone, prin integrarea lor în circuitul turistic și în economia regională. De asemenea, punerea în valoare a patrimoniului cultural poate întări identitatea locală, contribuie la creșterea coeziunii teritoriale și poate fi sursă importantă pentru dezvoltarea socio-economică a localităților.

Obiectiv specific: Dezvoltarea resurselor turistice naturale existente și valorificarea patrimoniului cultural la nivel regional în scopul dezvoltării economice și facilitării incluziunii sociale.

- **Problema:** Atractivitate scăzută a centrelor urbane, în raport cu rolul lor în rețeaua urbană națională și regională, precum și deficiențe în asigurarea unor servicii urbane de calitate.

63,1% din populația regiunii trăiește în mediul urban. Conform Băncii Mondiale, gradul de urbanizare în Regiunea Vest este de 90%, dacă luăm în considerare populația zonelor urbane funcționale.

Centrele urbane din regiune se confruntă cu o scădere demografică, în perioada 2011-2019 populația urbană diminuându-se cu 5%, ca urmare a unui proces de migrare a populației din orașe către rural și periurban. Migrația populației se realizează în special către localitățile rurale din proximitatea orașelor mari, dezvoltându-se zone urbane funcționale și generând nevoi de investiții pentru asigurarea serviciilor publice de educație, transport public, agrement, sănătate, la o calitate similară cu cele din arealul urban.

Aspecte ale vieții urbane precum digitalizarea redusă a administrației publice în relația cu cetățenii și mediul de afaceri, mobilitate urbană deficitară cauzată de creșterea utilizării autoturismelor personale, lipsa spațiilor verzi și degradarea continuă a spațiilor publice, își pun amprenta asupra asigurării unui confort urban crescut pentru populație și reduc capacitatea orașelor de a-și îndeplini funcțiile urbane.

Centrele urbane ale regiunii întâmpină provocări precum calitatea slabă a serviciilor publice, poluarea, degradarea spațiilor publice, dar dispun și de un potențial de dezvoltare, generat de concentrarea populației și a activităților economice, posibilități de educație și petrecere a timpului liber etc.

Obiectiv specific: Consolidarea rolului orașelor și municipiilor Regiunii Vest în rețeaua urbană națională și regională.

Lecții învățate

Cadrul instituțional propus pentru perioada de programare 2021-2027 are la bază lecțiile învățate în perioadele de programare 2007-2013 și 2014-2020.

POR 2014-2020 a fost fragmentat în 15 axe prioritare, iar ghidurile solicitantului au fost stufoase și necorelate, cu reguli diferite pentru situații similare. Ghidurile și procedurile au suferit modificări succesive, greu de urmărit de solicitanții de finanțare.

Mecanismul de evaluare a fost îngreunat de reglementarea excesivă, derulându-se cu un consum mare de resurse umane, materiale și de timp. Procesul de evaluare-selecție-contractare a unui proiect a avut 4 etape și a implicat o durată îndelungată – în medie 11-12 luni de la depunere până la contractarea proiectului.

Depunerea și evaluarea Proiectului Tehnic, după semnarea contractului de finanțare a produs întârzieri suplimentare în procesul de absorbție a fondurilor.

Domeniul achizițiilor publice a produs blocaje în implementare, datorate întârzierilor în aprobarea documentațiilor de atribuire sau finalizarea procedurilor de achiziții publice.

Astfel, în perioada 2012-2027, se are în vedere:

- stabilirea clară a mecanismelor de implementare, a tipurilor de investiții finanțate și a criteriilor de eligibilitate;
- elaborarea ghidurilor în paralel cu programul, astfel că se poate devansa termenul de depunere a proiectelor;
- **simplificarea și debirocratizarea procesului de depunere a proiectelor** prin reducerea numărului de documente solicitate și preluarea de la instituțiile naționale, prin încheierea de protocoale, a anumitor informații relevante;
- **simplificarea procesului de evaluare și contractare**, evaluarea urmând a fi făcută într-o singură etapă;
- **solicitarea documentațiilor la un nivel de maturitate ridicată**, adică la nivel de Proiect Tehnic elaborat, inclusiv cu Autorizația de Construire;
- **simplificarea și digitalizarea sistemului de raportare și comunicare între autoritățile programului și în relația cu beneficiarii**. Este necesară **digitalizarea și informatizarea proceselor** și integrarea bazelor de date pentru extragerea automată a informațiilor și a rapoartelor, atât la nivel de proiect în relația directă cu beneficiarul, cât și la nivel de program:
- **susținerea capacității administrative a beneficiarilor publici în a pregăti proiecte mature**. În acest sens la nivelul ADR Vest a fost creată o structură suport de experți tehnici pe domenii cheie: mobilitate, eficiență energetică, infrastructură verde, regenerare urbană, patrimoniu cultural, inovare și digitalizare. De asemenea, prin intermediul OUG 88/2020 se asigură suport financiar pentru pregătirea de proiecte mature, în concordanță cu conținutul programului;
- **utilizarea costurilor simplificate**, la nivelul programului, în relația cu beneficiarii;
- **responsabilizarea beneficiarilor**, prin solicitarea unui check-list de autoevaluare la depunerea proiectelor, atât pentru documentele strategice, cât și pentru proiecte;
- raționalizarea mecanismelor de raportare, monitorizare și verificare pe teren a proiectelor;
- consolidarea capacității administrație a AM și a beneficiarilor de proiecte prin implementarea unui **roadmap**.

Abordarea privind dezvoltarea urbană integrată

Regiunea Vest este o regiune urbanizată, 63,1% din populație fiind concentrată în cele **42 de centre urbane ale Regiunii Vest**, din care 12 municipii (4 municipii-reședință de județ și 8 municipii) și 30 de orașe.

La nivelul municipiilor și orașelor din regiune sunt prezente probleme de dezvoltare urbană, care se manifestă și au intensități diferite de la o categorie de orașe la alta, precum și de la un oraș la

altul. Localitățile urbane din Regiunea Vest se confruntă cu o serie de provocări cum ar fi, segregarea socio-spațială, poluarea, congestia traficului, lipsa de atractivitate a transportului public urban, lipsa spațiilor verzi și slaba calitate a acestora, utilizarea scăzută a soluțiilor digitale în administrarea orașelor, nevoia de regenerare a spațiilor urbane, insuficienta valorificare a resurselor culturale și turistice, cartiere cu blocuri de locuințe vechi, cu un consum energetic ridicat și aspect estetic deteriorat etc. În același timp, ele dispun și de un potențial de dezvoltare ridicat, generat de concentrarea populației și a activităților economice, posibilități de educație și petrecere a timpului liber, etc.

Astfel, **așezările urbane din regiune necesită intervenții integrate**, adaptate specificului local care să le crească atractivitatea, astfel încât să poată să atragă și să își mențină populația, polarizând teritoriul rural învecinat. Acest context generează nevoi de investiții diferite, pe de o parte pentru susținerea continuării dezvoltării centrelor urbane mari ca motoare regionale și pe de altă parte pentru creșterea competitivității localităților urbane de dimensiune mai mică.

Ținând cont de faptul că dezvoltarea centrelor urbane este esențială pentru dezvoltarea spațiului rural adiacent, fiind o soluție pentru creșterea oportunităților economice și îmbunătățirea accesului populației la serviciile publice edilitare și sociale, toate cele 42 de centre urbane din Regiunea Vest sunt vizate de abordarea privind dezvoltarea urbană integrată, în conformitate cu Regulamentul nr. 1058/2021 privind FEDR și FC. Alocările financiare de care dispun orașele și municipiile din regiune sunt orientative și au fost stabilite în conformitate cu prevederile OUG Nr. 156/2020, cu modificările și complementările ulterioare, cu luarea în considerare a capacității administrative și de co-finanțare a acestora.

Instrumentele de dezvoltare teritorială prin care se va implementa dezvoltarea urbană integrată în POR Vest 2021-2027 sunt:

- **„investiții teritoriale integrate”**, conform Regulamentului CPR nr. 1060/2021, art. 28 (a). Instrumentul se va aplica în cazul celor 6 orașe și municipii din Valea Jiului - Aninoasa, Lupeni, Petrița, Petroșani, Uricani și Vulcan,
- **“un alt instrument teritorial de sprijinire a inițiativelor concepute de statul membru”**, conform Regulamentului CPR nr. 1060/2021, art. 28 (c). Instrumentul se va aplica celorlalte 36 de municipii și orașe din regiune, elaborate și implementate sub responsabilitatea autorităților locale relevante.

Investițiile vor fi obligatoriu implementate pe baza unor strategii teritoriale integrate elaborate și implementate sub responsabilitatea autorităților locale relevante. Investițiile teritoriale integrate pentru Valea Jiului se vor realiza în baza unei strategii comune de dezvoltare, *Strategia pentru tranziția de la cărbune în Valea Jiului*, în timp ce municipiile și orașele vor elabora strategii integrate de dezvoltare urbană (SIDU) la nivel de UAT-localitate urbană sau la nivel de zonă funcțională urbană. Strategiile teritoriale integrate vor fi elaborate, implementate, monitorizate și evaluate cu implicarea tuturor partenerilor relevanți de la nivel local.

Strategiile integrate de dezvoltare teritorială vor fi verificate și validate de către AM POR, fiind depuse concomitent cu primul proiect. Listele de proiecte finanțabile vor fi rezultatul unui

proces de prioritizare realizat la nivelul autorităților de la nivel local, responsabile cu elaborarea și implementarea strategiilor. Mecanismul de guvernare va fi asigurat, în cazul municipiilor și orașelor, prin Consiliile Locale, care vor avea rol în selecția strategică a proiectelor de dezvoltare urbană.

Pornind de la experiența finanțării SIDU în perioada 2014-2020, vor fi promovate măsuri pentru asigurarea din timp a pregătirii și aprobării SIDU, flexibilizarea structurilor formale de selecție a proiectelor la nivel local, pregătirea unui portofoliu de proiecte mature, asigurarea existenței complementarităților surselor de finanțare a SIDU, precum și flexibilizarea condițiilor de finanțare. De asemenea, autoritățile locale vor fi sprijinite prin măsuri pentru creșterea capacității administrative, cum ar fi: expertiză tehnică pentru elaborarea/actualizarea strategiilor și pentru pregătirea portofoliului de proiecte, etc.

Prin combinarea investițiilor din mai multe priorități/obiective specifice din cadrul POR Vest 2021-2027 și pe baza strategiilor integrate de dezvoltare urbană, municipiile și orașele vor realiza investiții integrate de dezvoltare urbană.

For the Investment for Jobs and Growth goal:

Table 1		
Policy objective	Specific objective	Justification (summary)
OP 1 O Europă mai competitivă și mai inteligentă, prin promovarea unei transformări economice inovatoare și inteligente și a conectivității TIC regionale	a (i) <i>Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</i>	<i>Anexa D</i> din RST 2019 și documentele strategice din domeniul CDI de la nivel național și regional²⁴ identifică principalele probleme cu care se confruntă activitatea de CDI din România, respectiv Regiunea Vest. Conform SEC²⁵, UE se află în urmă față de principalii săi concurenți la nivel mondial în domeniul intensității CD în rândul întreprinderilor, în special în sectoarele de înaltă tehnologie și în dezvoltarea IMM-urilor inovatoare. În ceea ce privește investițiile statelor membre în domeniul CDI acestea rămân inegale, cu diferențe de la 0,5% la 3,3% din PIB și concentrate în părțile nordice și vestice ale UE²⁶. În anul 2017²⁷, cheltuielile pentru CDI în cadrul Regiunii Vest au avut o pondere de 0,39% din PIB, comparativ cu nivelul național de 0,5% din PIB, reprezentând mai puțin de o cincime din obiectivul național, respectiv 2% din PIB²⁸. Deficitul de cercetători din entitățile CDI determină o calitate redusă a cercetării și doar cele care au o strânsă colaborare cu sectorul privat continuă să efectueze activități de

		cercetare care se pot compara cu standardele internaționale. În ceea ce privește indicatorul salariaților din CD la 10.000 persoane ocupate, Regiunea Vest are o valoare de 44 salariați, locul II după regiunea BI, sub media națională²⁹. Ocuparea forței de muncă în domeniul tehnologiilor înalte plasează Regiunea Vest pe locul 2 la nivel național, după BI (9,6%), valoarea (6,5%) fiind dublă față de media națională (3%) și superioară mediei celor 27 de state membre UE (4,1%). Acest fapt se datorează investițiilor private derulate în mare parte de companiile multinaționale din regiune ale căror fluxuri de investiții și tehnologii înalte au generat noi divizii de testare și dezvoltare a produselor. Cu toate acestea, transferul de cunoștințe de la întreprinderile mari către IMM-uri din regiune este redus. Pentru a răspunde provocărilor, conform RIS3, sunt necesare intervenții regionale destinate dezvoltării unui ecosistem care să stimuleze activitatea de CDI, prin măsuri care să vizeze toate părțile implicate, în baza unei Agende regionale de cercetare. Vor fi susținute în continuare colaborările între entitățile de CDI și întreprinderi, dezvoltarea capacității de inovare din cadrul întreprinderilor, crearea/dezvoltarea structurilor de transfer de cunoștințe și a organizațiilor CDI.
	a (ii) <i>Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice</i>	<i>RST - Anexa D</i> subliniază necesitatea investițiilor privind consolidarea preluării tehnologiei informației și comunicațiilor de către IMM-uri, inclusiv sporirea măsurilor privind e-guvernarea prin introducerea și consolidarea unor servicii transparente și interoperabile la nivel european. Având în vedere nivelul scăzut al performanței digitalizării înregistrat de Regiunea Vest, raportat la media europeană, rezultă necesitatea unor măsuri care să răspundă următoarelor probleme: adoptarea pe o scară redusă în întreprinderile din regiune a tehnologiilor digitale, acestea reprezentând doar un suport minor pentru inovare și generare de competitivitate; slaba conectare virtuală a cetățenilor și mediului privat cu administrația și instituțiile publice; inexistența unor structuri de sprijin a adoptării soluțiilor digitale inovative în procesele de business. Conform studiului realizat de ADR Vest în anul 2021, în Regiunea Vest, 73,4% din întreprinderile intervievate au

		considerat faptul că principala barieră în calea digitalizării este reprezentată de lipsa finanțării³⁰. Integrarea tehnologiilor informației și comunicațiilor pentru utilizarea eficientă a infrastructurii și resurselor nu este valorificată de către administrațiile publice locale. Intervențiile în dezvoltarea orașelor inteligente contribuie la atingerea obiectivului de transformare digitală propus de UE pentru 2030, respectiv ca serviciile cheie ale administrațiilor publice către cetățeni și mediul de afaceri să fie realizate online în proporție de 100%. La nivelul operatorilor economici, statisticile arată o utilizare relativ redusă a Internetului, peste 70% neavând platforme de comercializare on-line, deși 63% dețin pagini web, însă cu funcțiuni reduse de interacțiune. În ceea ce privește facilitățile oferite de social media, majoritatea firmelor se limitează la cele puse la dispoziție gratuit de aceste rețele, investițiile în relaționarea cu partenerii fiind reduse. Este necesar ca fructificarea avantajelor digitalizării să se realizeze în mod integrat, pe două direcții principale: digitalizarea IMM-urilor (mediul privat) și digitalizarea UAT-urilor (mediul public), deopotrivă în folosul cetățenilor și mediului de afaceri.
	a (iii) <i>Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive</i>	Cartea Albă a IMM-urilor identifică achiziția de noi echipamente și tehnologii pentru modernizarea industrială drept principalul motiv pentru care întreprinderile ar opta pentru accesarea de fonduri nerambursabile, ele fiind conștiente că o capacitatea scăzută de inovare le limitează competitivitatea economică. Pentru a identifica domeniile de activitate cu cel mai mare potențial de dezvoltare din regiune, în vederea recuperării decalajului privind productivitatea și competitivitatea față de UE, a fost întocmită Strategia Regională de Specializare Inteligentă 2021-2027 (RIS 3). Stabilirea domeniilor a avut la bază analiza indicatorilor socio-economici, cererea de resurse umane calificate, capacitatea de cercetare-dezvoltare-inovare și de adaptare la noile tendințe și cerințe din partea pieței și lanțul valoric strategic. În contextul în care principalele caracteristici ale sistemului productiv al Regiunii Vest sunt: specializarea din ce în ce mai

		puternică în industriile considerate în categoria celor cu tehnologie mijlocie; specializarea întreprinderilor în producția de bază, care nu necesită un aport semnificativ de cunoștințe și competențe; un grad tot mai mare de integrare în lanțurile de valori regionale, conducând la o valoare adăugată locală mică; un grad tot mai mare de dominare a investițiilor străine directe cu legături slabe în rândul întreprinderilor și al furnizorilor locali, PDR Vest 2021-2027 prevede consolidarea competitivității regionale prin consolidarea poziției IMM-urilor pe piețele interne și externe. În regiune se va urmări un mix de măsuri suport pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial și a masei critice de IMM-uri, creșterea productivității, susținerea inovare și încurajarea competitivității IMM-urilor, pentru a facilita avansarea spre activități cu valoare adăugată ridicată. Acest mix de măsuri trebuie susținut și prin extinderea și îmbunătățirea relațiilor de colaborare ale sectorului privat cu structurile de afaceri, respectiv structurile asociative, prin facilitarea accesului la servicii și soluții inovative care vor contribui la creșterea productivității, competitivității și vizibilității la nivel național și internațional a sectorului privat din Regiunea Vest.
	a(iv) <i>Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat</i>	<i>Raportul de țară din 2019 - Anexa D</i> identifică nevoile de investiții prioritare pentru a consolida creșterea și competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii, în special pentru a spori capacitățile de inovare ale societăților comerciale, prin introducerea inovării la nivel de produse, organizare sau comercializare, prin oferirea de cursuri de formare în materie de gestionare a inovării și de competențe specifice specializării inteligente, precum și în materie de competențe cu privire la rezultatele cercetării de piață. Întrucât tot mai multe procese sunt automatizate, digitalizarea va conduce la schimbări care nu se limitează doar la sectorul tehnologiei³¹. Implementarea tehnologiilor digitale în toate sectoarele economice, inclusiv în sectoarele non-tehnice, va necesita o forță de muncă cu un grad mai ridicat de calificare în domeniul digital, la toate nivelurile de competențe și la toate vârstele³².

		Intervențiile vizate sunt corelate cu ambițiile digitale ale Comisiei, pentru anul 2030 (Digital Compass), respectiv faptul că în UE ar trebui să existe 20 milioane de specialiști angajați în sectorul TIC. Cunoștințele și crearea de valoare din cunoștințe constituie componente importante ale SEC, iar centrele de CDI și centrele de excelență au un rol important în consolidarea ecosistemelor de inovare pentru circulația și valorificarea cunoștințelor. Aceste structuri dețin cunoștințe multidisciplinare și transectoriale valoroase, care trebuie transmise resurselor umane din cadrul întreprinderilor nou-înființate, IMM-urilor inovatoare, care se confruntă cu disfuncționalități sau obstacole specifice ale pieței³³. Proiectele vor propune și dezvoltarea instituțională, în special prin intensificarea cooperării între mediul CDI, economie, societatea civilă și administrația publică prin dezvoltarea și menținerea continuității procesului de descoperire antreprenorială, inclusiv prin implementarea, monitorizarea, evaluarea și actualizarea RIS3. În consecință, se va avea în vedere cooperarea sectorului privat cu centrele universitare, centrele de cunoaștere și inovare, Agenția Regională de Inovare, organizații de cercetare, organizații de transfer de cunoștințe, astfel încât resursele umane să beneficieze de investiții pentru îmbunătățirea competențelor tehnice, manageriale, antreprenoriale în domeniile de specializare inteligentă.
OP 2 O Europă mai verde, rezilientă, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se îndreaptă către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon, prin	b (i) <i>Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră</i>	Renovarea clădirilor reprezintă o prioritate importantă la nivel european, în contextul Pactului Verde European. Clădirile sunt responsabile pentru aproximativ 40% din consumul total de energie la nivel european și pentru 36% din emisiile de gaze cu efect de seră legate de energie. Una din măsurile principale ale obiectivului de creștere a eficienței energetice a României, conform PNIESC 2021-2030, este valorificarea potențialului de eficiență energetică în sectorul clădirilor, prin programe de izolare termică a clădirilor publice și a blocurilor de locuințe. Conform <i>Strategiei Naționale de Renovare pe Termen Lung</i>, se estimează că aproximativ 77% din suprafața totală a fondului de clădiri va trebui renovată sau reconstruită până

promovarea tranziției către o energie curată și echitabilă, a investițiilor verzi și albastre, a economiei circulare, a atenuării schimbărilor climatice și a adaptării la acestea, a prevenirii și gestionării riscurilor, precum și a unei mobilități urbane durabile		în 2050, pentru a se atinge obiectivele de eficiență energetică. Totodată, în ciuda subvențiilor acordate, cheltuielile gospodăriilor cu serviciile energetice sunt ridicate și afectează cel mai mult populațiile cu venituri reduse. În conformitate cu RST - Anexa D, izolarea inadecvată a clădirilor publice și private contribuie la un consum mai mare de energie și la sărăcie energetică. Creșterea performanței energetice a clădirilor conduce la importante economii de energie și reducerea gazelor cu efect de seră, ceea ce contribuie în mare măsură la dezvoltarea unei regiuni mai ecologice și mai prietenoase cu mediul. Astfel, investițiile preconizate vor contribui la obiectivele PNIESC de reducere a consumului de energie primară, și ale SRLT care vizează îmbunătățirea performanței energetice a fondului existent de clădiri prin reducerea consumului de energie, a emisiilor de carbon și extinderea utilizării surselor regenerabile de energie la clădiri. Fondul de clădiri existent în regiune se caracterizează prin consumuri energetice mari, emisii de gaze cu efect de seră ridicate și probleme structurale. PDR Vest 2021-2027 își propune ca obiectiv îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia prin creșterea eficienței energetice și prin valorificarea resurselor regenerabile de energie. Având în vedere țintele naționale, în perioada 2021-2027, investițiile în eficiență energetică rămân una din prioritățile Regiunii Vest, în vederea îmbunătățirii confortului termic și scăderii costurilor cu energia în clădirile publice și în locuințe.
	b (vii) <i>Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și</i>	Regândirea planificării spațiale a orașelor pentru creșterea calității vieții locuitorilor și reducerea poluării aerului este una din direcțiile de investiții din <i>Agenda 2030</i>, unde regăsim necesitatea dezvoltării de spații verzi publice sigure, incluzive și accesibile. <i>Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viețile noastre</i> include un Plan de acțiune privind refacerea ecosistemelor terestre și maritime. În cadrul acestui Plan, o direcție distinctă de acțiune este reprezentată de înverzirea zonelor urbane și periurbane.

<i>reducerea tuturor formelor de poluare</i>	Scopul principal al acțiunii este de a reduce poluarea aerului, a apei și poluarea sonoră și de a menține o legătură între oameni și natură. <i>Strategia de dezvoltare teritorială a României</i> identifică ca provocare majoră a orașelor din România scăderea populației urbane, cauzată de migrația populației din orașe către rural și periurban, în principal din cauza existenței unor probleme de mediu, a căror soluții pot fi și creșterea suprafeței și calității spațiilor verzi din orașe. Spațiile urbane verzi asigură o gamă largă de beneficii populației prin serviciile ecosistemice. Promovarea unor ecosisteme sănătoase, a infrastructurii verzi și a soluțiilor bazate pe natură este important să fie integrate în mod sistematic în planificarea urbană, respectiv în spațiile publice, în proiectele de infrastructură, în proiectarea clădirilor și a împrejurimilor acestora³⁴. De asemenea, este importantă asigurarea unor continuități peisagere și naturale. Intervențiile propuse vor fi aliniate Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD): 11 Orașe și Comunități Durabile prin asigurarea accesului universal la spații verzi publice sigure, incluzive și accesibile și 15 Viața terestră, prin integrarea valorilor ecosistemului și a biodiversității în planificarea națională și locală³⁵. PDR Vest 2021-2027 prevede ca direcții de acțiuni: regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin investiții în infrastructura verde din zonele urbane, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate / neutilizate / abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/economic și modernizarea / extinderea spațiilor verzi existente.	Scopul principal al acțiunii este de a reduce poluarea aerului, a apei și poluarea sonoră și de a menține o legătură între oameni și natură. <i>Strategia de dezvoltare teritorială a României</i> identifică ca provocare majoră a orașelor din România scăderea populației urbane, cauzată de migrația populației din orașe către rural și periurban, în principal din cauza existenței unor probleme de mediu, a căror soluții pot fi și creșterea suprafeței și calității spațiilor verzi din orașe. Spațiile urbane verzi asigură o gamă largă de beneficii populației prin serviciile ecosistemice. Promovarea unor ecosisteme sănătoase, a infrastructurii verzi și a soluțiilor bazate pe natură este important să fie integrate în mod sistematic în planificarea urbană, respectiv în spațiile publice, în proiectele de infrastructură, în proiectarea clădirilor și a împrejurimilor acestora³⁴. De asemenea, este importantă asigurarea unor continuități peisagere și naturale. Intervențiile propuse vor fi aliniate Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD): 11 Orașe și Comunități Durabile prin asigurarea accesului universal la spații verzi publice sigure, incluzive și accesibile și 15 Viața terestră, prin integrarea valorilor ecosistemului și a biodiversității în planificarea națională și locală³⁵. PDR Vest 2021-2027 prevede ca direcții de acțiuni: regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin investiții în infrastructura verde din zonele urbane, reconversia funcțională a terenurilor virane degradate / neutilizate / abandonate și reincluderea acestora în circuitul social/economic și modernizarea / extinderea spațiilor verzi existente.
b (viii) <i>Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o</i>	Conform <i>Anexei D a RST 2019</i> s-au identificat nevoi de investiții cu un rang înalt de prioritate pentru a promova mobilitatea urbană multimodală durabilă. Asigurarea accesului la un sistem de transport sigur, accesibil și durabil pentru cetățeni, cu o atenție specială la nevoile persoanelor vulnerabile, precum și sprijinirea legăturilor economice, sociale și de mediu între zonele urbane și periurbane prin consolidarea planificării regionale,	Conform <i>Anexei D a RST 2019</i> s-au identificat nevoi de investiții cu un rang înalt de prioritate pentru a promova mobilitatea urbană multimodală durabilă. Asigurarea accesului la un sistem de transport sigur, accesibil și durabil pentru cetățeni, cu o atenție specială la nevoile persoanelor vulnerabile, precum și sprijinirea legăturilor economice, sociale și de mediu între zonele urbane și periurbane prin consolidarea planificării regionale,

	<i>economie cu zero emisii de dioxid de carbon</i>	reprezintă două direcții de acțiune din cadrul ODD 11 Orașe și Comunități Durabile. <i>Pactul verde european</i> prevede o reducere cu 90% a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de transporturi, astfel încât UE să devină o economie neutră din punct de vedere climatic până în 2050. <i>De asemenea, Cartea albă: Foaia de parcurs către un spațiu european unic de transport</i> indică faptul că este necesară o strategie mixtă de abordare a mobilității care să ia în calcul infrastructura pentru modurile de transport nemotorizate pentru a reduce congestia și emisiile, crearea unor condiții mai bune pentru mersul pe jos și cu bicicleta și acordarea unei atenții speciale utilizatorilor vulnerabili - pietoni, bicicliști, prin realizarea unei infrastructuri mai sigure. <i>PNIESC 2021-2030</i> recunoaște potențialul de reducere a emisiilor de GES ca urmare a îmbunătățirii mobilității în zonele urbane. Conform <i>PDR Vest 2021-2027</i>, poluarea urbană și congestia datorată cotei modale crescute a transportului cu autovehicule personale rămâne una din problemele majore a tuturor orașelor din regiune. Transportul public și mijloacele de transport prietenoase cu mediul sunt puțin utilizate și datorită planificării deficitare a spațiului urban. Introducerea PMUD în legislație a impulsionat autoritățile locale să se orienteze spre o abordare bazată pe analiza multicriterială, planificare și corelare a investițiilor și există un interes sporit din partea acestora pentru dezvoltarea mobilității urbane durabile, investițiile fiind astfel aliniate obiectivelor globale, europene, naționale, regionale și locale.
OP 3 O Europă mai conectată prin creșterea mobilității	c (ii) <i>Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice,</i>	Transportul și mobilitatea sunt recunoscute ca sectoare importante ale UE, esențiale pentru o dezvoltare durabilă sporind creșterea economică și îmbunătățind accesibilitatea și legăturile urban-rurale. România se află sub media europeană la sectorul infrastructură și transport la toate criteriile de analiză privind investițiile și infrastructura, conform studiului <i>European Transport and Infrastructure ScoreBoard (2019)</i>.

	<i>inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere</i>	În <i>Raportul de țară privind România</i> se subliniază că rețeaua rutieră este una dintre cele mai puțin dezvoltate din UE, ceea ce are un impact negativ asupra competitivității țării. Starea precară a infrastructurii rutiere limitează mobilitatea forței de muncă și agravează disparitățile. Conform Raportului ar fi necesare investiții semnificative pentru a crește cantitatea și calitatea infrastructurii. Dezvoltarea unei infrastructuri rutiere de calitate, sigure, fiabile, durabile și rezistente pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea umană, cu accent pe accesul facil și echitabil pentru toți, este una din țintele asumate prin ODD 9 Industrie, inovație și infrastructură. <i>PDR Vest 2021-2027</i> are ca obiectiv dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T, contribuind astfel la îmbunătățirea conectivității și mobilității intraregionale și facilitând creșterea mobilității durabile și inteligente între localități. Investițiile în infrastructura de drumuri județene sunt cu atât mai importante, în contextul în care Regiunea Vest este localizată la granița vestică a României, la confluența rețelelor mari de transport european și este unică în România din perspectiva faptului că este traversată de ambele culoare europene TEN-T care trec prin țară: Rin-Dunăre și Orient / Mediterana de Est. Astfel, modernizarea cu prioritate a infrastructurii arterelor suport pentru rețelele TEN-T care să pună baza unui transfer eficient între modurile de transport, a centurilor ocolitoare ale orașelor care să decongestioneze traficul urban, precum și un sistem de transport public interjudețean trebuie încurajate în perioada 2021-2027.
OP 4 O Europă mai socială și mai incluzivă, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale	d (ii) <i>Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul</i>	<i>Monitorul educației și formării 2019</i> subliniază că România are încă decalaje mari față de statele UE în ceea ce privește majoritatea indicatorilor cheie privind educația. Slaba performanță a sistemului de învățământ și de formare nu ajută România să recupereze decalajele față de UE. Cheltuielile publice pentru educație reprezintă doar 2,8%³⁶, fiind cel mai scăzut procent din UE, unde media este de 4,6%, nefiind corelate cu nevoile ridicate de investiții. Conform raportului <i>România Educată</i>, investițiile în infrastructura educațională trebuie să urmărească, dincolo

	<i>vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online</i>	de asigurarea condițiilor minime de funcționare, și crearea unor medii de învățare moderne și reziliente, precum și adaptate grupurilor vulnerabile, în acord cu obiectivele Agendei 2030 și Cadrului strategic european³⁷ care încurajează investiții în infrastructură, conectivitate și echipamente digitale. Prin Declarația de la Roma, România și-a asumat angajamentul de a combate șomajul oferind tinerilor “<i>cea mai bună educație și formare</i>” și a armonizat direcțiile cu cele europene prin Cadrul strategic și legislativ național³⁸. Planul Strategic Instituțional 2019-2022 include următoarele obiective strategice: reducerea și prevenirea părăsirii timpurii a școlii; dezvoltarea învățământului terțiar; dezvoltarea unui sistem de învățământ profesional și tehnic; valorificarea pe deplin a capitalului uman în direcția unei dezvoltări inteligente și durabile. În Regiunea Vest, în perioada 2011-2019, populația școlară a scăzut constant. La nivel regional, scăderea populației școlare cu 11,3% a fost mai mare decât media înregistrată la nivel național, de 7,8%. În urban, populația școlară a scăzut cu 9,96%, iar în rural cu 15,82%. Dezideratul de a crește accesul la educație în regiune și de a asigura un proces educațional modern și de calitate, implică o bază materială modernă, care corespunde standardelor actuale educaționale, dotarea atractivă a sălilor de clasă, a laboratoarelor, atelierelor, terenurilor și sălilor de sport și a bibliotecilor. Identificarea nevoilor în educație are la bază un studiu realizat de ADR Vest împreună cu reprezentanții inspectoratelor școlare și reprezentanții unităților de învățământ din Regiunea Vest, dar și Raportul de sinteză privind evaluarea impactului investițiilor POR din perioada 2014-2020.
	d(vi) <i>Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea</i>	<i>Cadrul de acțiune european pentru patrimoniul cultural</i>³⁹ consideră că patrimoniul cultural este o resursă pentru viitor, care trebuie să fie protejată, dezvoltată și promovată, inclusiv prin încurajarea sinergiilor cu creația contemporană. Totodată, se subliniază faptul că patrimoniul cultural are potențialul de a contribui pozitiv la viețile oamenilor și se recunoaște puterea de coeziune a acestuia în construirea unei Europe mai favorabile incluziunii.

	<i>socială și inovarea socială</i>	<i>Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030</i> vizează realizarea unui turism competitiv pe termen lung prin dezvoltarea turismului rural, balnear și cultural, și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică. <i>Master Planul pentru Dezvoltarea Turismului Național 2007 – 2026</i> subliniază faptul că existența obiectivelor de patrimoniu UNESCO reprezintă un beneficiu major în atragerea și încurajarea dispersiei vizitatorilor în țară și în special în zonele rurale. <i>PDR Vest 2021-2027</i> are ca priorități crearea unui brand turistic regional prin promovarea potențialului endogen și valorificarea patrimoniului cultural pentru creșterea atractivității turistice și dezvoltării sustenabile locale. Pentru Regiunea Vest, un alt atu consistent este dat de prezența unui număr însemnat de stațiuni turistice, cu funcție mixtă, atât curative cât și recreative, cu dotări variate și adaptate acestor nevoi care se regăsesc în fiecare județ. De asemenea, Regiunea Vest deține un patrimoniu cultural unic, inclusiv cu monumente de valoare universală înscrise în patrimoniul UNESCO.
OP 5 O Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale	e (i) <i>Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane</i>	Agenda 2030 subliniază că orașele au un rol major în dezvoltarea viitoare a lumii, astfel că cel puțin 65% din obiectivele agendei pot fi atinse doar la nivel de zone urbane⁴⁰. Regândirea planificării spațiale a orașelor pentru creșterea calității vieții locuitorilor este una din direcțiile de investiții ale ODD 11, unde se subliniază necesitatea de a moderniza cartierele, de a consolida o urbanizare favorabilă incluziunii și durabilă, capacitatea de planificare urbană și management participativ, integrate și durabile, de a consolida eforturile de conservare a patrimoniului cultural, de a asigura accesul universal la spații publice sigure, inclusive și accesibile. <i>Noua Cartă de la Leipzig</i> reafirmă importanța abordării integrate a dezvoltării urbane prin promovarea abordării pe specificitatea teritoriilor și guvernanta pe mai multe niveluri. Obiectivul 11 al <i>SNDD a României 2030</i>⁴¹ dedicat orașelor și comunităților durabile vizează asigurarea condițiilor pentru o viață demnă a cetățenilor prin accesul la servicii de bază adecvate și sigure; accesul la transport public eficient;

		promovarea conceptului de oraș inteligent; consolidarea eforturilor de conservare a patrimoniului cultural; reducerea impactului negativ asupra mediului. Direcțiile de acțiune ale <i>Politicii Urbane a României</i>, dezvoltată cu sprijinul Băncii Mondiale la nivel național, urmăresc atingerea unor obiective precum: orașe ecologice și reziliente, orașe competitive și productive, orașe echitabile și incluzive, orașe bine guvernate. Comunicarea <i>O nouă agendă europeană pentru cultură</i> identifică cultura ca fiind o <i>forță transformatoare pentru regenerarea comunităților</i>. Cei 33 de ani de succes al Capitalelor Europene ale Culturii constituie o dovadă în acest sens. În prezent se utilizează o nouă abordare adaptativă pentru configurarea mediului construit, abordare care este ancorată în cultură⁴². PDR Vest subliniază faptul că în perioada 2021-2027, politica de dezvoltare urbană trebuie să vizeze dezvoltarea tuturor tipurilor de orașe și să includă ca și domenii de finanțare prioritățile identificate de Agenda globală 2030 și Agenda Urbană a UE în vederea dezvoltării urbane sustenabile: transport, energie, locuire, economie, patrimoniu cultural și natural, precum și spații verzi și publice.

2. Priorities

Reference: Article 22(2) and point (c) of Article 22(3) CPR

ID	Title [300]	TA	Basis for calculation	Fund	Category of region supported	Specific Objective selected
1	Prioritatea 1 O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	No	41.248.700 EUR	ERDF	Less developed	OP 1 a (i) <i>Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate</i>

			12.750.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 1 a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice
			132.451.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 1 a(iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive
			12.000.000 EUR		Less developed	OP 1 a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
2	Prioritatea 2 O regiune cu orașe Smart și o administrație digitalizată	No	34.000.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 1 a(ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

3	Prioritatea 3 O regiune cu orașe prietenoase cu mediul	No	99.276.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 2 b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră
			42.500.000 EUR			OP 2 b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare
4	Prioritatea 4 O regiune cu mobilitate urbană sustenabilă	No	133.759.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 2 b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon
5	Prioritatea 5 O regiune accesibilă	No	134.606.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 3 c (ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea

						accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere
6	Prioritatea 6 O regiune educată și incluzivă	No	104.930.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 4 d (ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online
			59.933.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 4 d (vi) <i>Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială</i>
7	Prioritatea 7 O regiune atractivă	No	155.562.000 EUR	ERDF	Less developed	OP 5 e (i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a

						securității în zonele urbane
8	Prioritatea 8 Asistență Tehnică	Yes	43.333.000 EUR	ERDF	Less developed	NA
..	Dedicated priority youth employment)	No		ESF+		
..	Dedicated priority CSRs	No		ESF+		
..	Dedicated priority Innovative actions	No		ESF+		SO 8
	Dedicated priority Material deprivation	No		ESF+		SO 9

* This includes the JTF allocation and the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+.”

2. Priorities Reference: Article 22(2) and point (c) of Article 22(3) CPR

2.1. Priorities other than technical assistance

2.1.1 Title of the priority [300] (repeated for each priority)

Prioritatea 1. O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation *
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁴³
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.1.1.2.

2.1.1.1 Specific objective⁴⁴ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

a (i) Dezvoltarea și consolidarea capacităților de cercetare și inovare și utilizarea tehnologiilor avansate

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation:

Text field [8 000]

Având în vedere nivelul performanței CDI, comparativ cu performanța europeană, regiunea trebuie să dezvolte ecosistemul CDI, prin măsuri care să vizeze **quadruplul helix regional** și care să răspundă următoarelor probleme:

- **slaba colaborare** între mediul academic, entitățile de cercetare-dezvoltare-inovare, mediul economic și administrația publică;
- **slaba capacitate de inovare a întreprinderilor**;
- **discrepanțe** între județele regiunii referitor la capacitatea de inovare;
- **impact redus al transferului de cunoștințe**.

Există **discrepanțe majore între județele regiunii în ceea ce privește localizarea infrastructurii de CDI**, 83,3% fiind în TM, 11,3% în AR, 3,3% în CS și 2% în HD. Este nevoie de reconversia și operaționalizarea infrastructurii de CDI existente, prin integrarea de servicii pentru firme, precum și de îmbunătățirea competențelor personalului și implementarea unui model de afaceri pentru gestionarea infrastructurilor, în beneficiul și împreună cu mediul privat.

Există un număr redus de entități de inovare și transfer tehnologic (EITT) - 5 (4 în municipiul Timișoara și 1 în Arad)⁴⁵.

Referitor la capacitatea IMM-urilor de inovare, datele EIS-2021 pentru Regiunea Vest denotă o performanță slabă. O analiză privind inovarea din întreprinderi a concluzionat faptul că Regiunea Vest ocupă locul 5 din cele 8 regiuni la indicatorul întreprinderi inovatoare, în contextul în care regiunea ocupă locul 3 la densitatea întreprinderilor. După tipologia firmelor, se observă potențialul de inovare mai ridicat al întreprinderilor mici comparativ cu cele mari.

Provocarea majoră o **constituie punerea în aplicare a mecanismelor care stimulează cererea întreprinderilor pentru inovare**, astfel încât să crească cheltuielile pentru activități inovatoare și să se consolideze cooperarea cu sectorul CD, în baza unei agende regionale de CDI.

Se va avea în vedere o **abordare integrată a susținerii ecosistemului regional de inovare**, prin investiții în active fixe și necorporale, legate direct de activități de CDI în domeniile de specializare inteligentă regională. Sprijinul poate fi alocat și achiziționării de cunoștințe / tehnologii rezultate din activități de cercetare, cu scopul de a dezvolta sau adopta soluții inovatoare.

Spiritul de inovare în afaceri trebuie cultivat încă din școală, astfel încât generațiile viitoare să înțeleagă acest concept și să aibă posibilitatea de a pune în aplicare idei inovatoare. În acest sens, se urmărește **crearea unor centre de creativitate și inovare, în domeniile de specializare inteligentă**. Aceste centre vor funcționa pe modelul unui open-lab de inovare și vor urmări diseminarea la scară largă a rezultatelor activității de CDI prin predare, publicare sau transfer de cunoștințe, precum și realizarea de servicii de cercetare în numele întreprinderilor. Aceste centre

trebuie să fie motorul cooperării dintre sectorul privat și organizațiile de cercetare și diseminare cunoștințe.

Vor fi sprijinite investiții pentru achiziția de dotări și echipamente, care asigură posibilitatea implementării întregului proces de creare / adoptare a unei soluții inovatoare, de la faza de cercetare și conceptualizare până la prima producție, inclusiv implementare, testare și diversificare. Investițiile în clădiri vor reprezenta cheltuieli conexe, într-un procent limitat și în strânsă corelare cu necesitatea dotărilor și echipamentelor propuse în cadrul operațiunilor și numai ca parte componentă a dezvoltării ofertei și profesionalizării serviciilor. De asemenea se va sprijini și creșterea calificărilor și competențelor personalului, finanțate complementar prin OS a(iv).

Investițiile vor fi orientate către activități care conduc la ridicarea gradului de maturitate tehnologică de la TRL⁴⁶ 4 către TRL 9, integrat sau etapizat, însă doar după identificarea precisă a produsului / serviciului și pieței. Se vor finanța proiecte care vizează **dezvoltare experimentală și cercetarea industrială**. Întreprinderile mari vor fi sprijinite doar dacă proiectele propuse implică o cooperare cu IMM-urile, în activități de CDI. Cercetătorii care participă la proiectele de CDI trebuie să fie direct implicați în procesele de cercetare-dezvoltare, prin utilizarea echipamentelor achiziționate.

În acord cu Strategia UE transpusă în Comunicarea 628/2020, investițiile vor viza consolidarea inovării, transferul de tehnologie și încurajarea adoptării soluțiilor de CDI, precum și difuzarea inovării prin transferul de cunoștințe și cooperarea dintre sectorul public și cel privat. **Transpunerea rezultatelor CDI în economie reprezintă unul din cele patru obiective strategice definite pentru noul SEC⁴⁷.**

În vederea realizării activităților necesare creșterii capacității de inovare se poate implementa un sistem de vouchere de inovare care va urmări:

- Activități în domeniile de specializare inteligentă;
- Accelerarea transferului tehnologic între organizațiile de cercetare și întreprinderi;
- Rezolvarea unor probleme de CDI punctuale a IMM-urilor, care prezintă un potențial real pentru produse / servicii noi sau semnificativ îmbunătățite cu impact în piață;
- Intensificarea activităților de cercetare industrială; dezvoltarea experimentală; studii de fezabilitate tehnică; protecția drepturilor de proprietate intelectuală; inovare de proces și organizațională; servicii suport și de consultanță pentru inovare.

Se intenționează crearea unui sistem de vouchere de sprijin etapizat și granular, în funcție de nivelul de maturitate tehnologică propus a se realiza, însă plecând de la produs / serviciu și piață:

- a. Demonstrare operațională - TRL 8 – TRL 9,
- b. Realizare Prototipuri – TRL 6 – TRL 7,
- c. Dezvoltare și transfer tehnologic - TRL 4 – TRL 5.

Tipuri de acțiuni:

A. Definirea ecosistemului CDI regional prin investiții în crearea și dezvoltarea de unități care desfășoară activități specifice de CDI, indiferent de forma juridică a acestora:

1. **Crearea și Dezvoltarea unor organizații și infrastructuri de CDI**, în strânsă corelare cu nevoile reale ale pieței, în domeniile definite în Strategia Regională de Specializare Inteligentă (RIS3);
2. **Crearea și operaționalizarea a 4 Centre de Creativitate și Inovare** în domeniile de specializare inteligentă din RIS3.

B. Dezvoltarea mecanismelor care stimulează cererea întreprinderilor pentru inovare:

1. Sprijinirea departamentelor și a activităților de cercetare-dezvoltare-inovare din cadrul IMM-urilor;
2. Colaborarea efectivă între organizațiile și infrastructurile de cercetare și întreprinderi;
3. Colaborarea între întreprinderi, inclusiv între cele mari și IMM-uri;
4. Dezvoltarea unui sistem de *vouchere de inovare*.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Forma de sprijin va fi grantul nerambursabil, cu respectarea regulilor de Ajutor de Stat.

Investițiile vor viza domeniile RIS3, fiind rezultatul procesului de descoperire antreprenorială la nivel regional, pentru toate proiectele fiind obligatorie cooperarea cu întreprinderile.

Investițiile sunt complementare intervențiilor propuse prin POCIDIF, POEO, POTJ, POS, PNS și PNRR.

Prin **POCIDIF** se vor finanța proiecte strategice din domenii de interes național, sprijinirea participării la Programul Horizon Europe, a cercetării transnaționale și a mobilității cercetătorilor.

În **POEO** sunt propuse spre finanțare intervenții pentru adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și progresul tehnologic.

În măsura în care planurile de tranziție justă vor identifica investiții în CDI, se va asigura complementaritatea investițiilor acordate prin **POTJ**.

Prin **POS** sunt propuse infrastructuri privind cercetarea din domeniul medical și măsuri de tip FSE+ care susțin cercetarea în sănătate.

PNS va finanța cooperarea în cadrul PEI⁴⁸ între fermieri, procesatori și unități CD/universități și alți actori relevanți pentru dezvoltarea și/sau aplicarea de soluții inovative în sectorul agroalimentar.

PNRR, în cadrul pilonului 3, componenta 9, propune 2 reforme și 5 tipuri principale de investiții. Acestea vizează reformarea politicilor investiționale de CDI, vouchere de suport pentru mediul de afaceri și CDI, mentorat pentru Orizont Europa, atragere de resurse umane înalt specializate, operaționalizare a 5 Centre de Competență pentru misiunile din Orizont Europa.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grupul țintă este reprezentat de întreg ecosistemul de inovare al Regiunii Vest: microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii din sectoarele de specializare inteligentă; întreprinderi mari, doar dacă cooperează cu IMM-uri în activități de CDI; universități; unități CDI; entități de inovare și transfer tehnologic; clustere; incubatoare; alte structuri asociative sau de afaceri. De asemenea, angajații companiilor, respectiv proprietarii și utilizatorii de infrastructuri CDI, studenții și cercetătorii pot fi considerați grup țintă al intervențiilor propuse.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

În ceea ce privește egalitatea de șanse, se va avea în vedere asigurarea unui echilibru de gen în echipele de management sau de implementare, implicarea în proiect sau angajarea de persoane care provin din diferite medii (persoane marginalizate și defavorizate, inclusiv minorități, persoane în vârstă, cu dizabilități etc.).

În situația în care în cadrul grupului țintă sau a beneficiarilor se identifică persoane cu dizabilități, se va avea în vedere, acolo unde este posibil, promovarea unor măsuri care să asigure accesibilitatea la mediul fizic (rampe de acces, acces neîngrădit, mobilier și echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități, grupuri sanitare etc.), dar și facilități la locul de muncă (ex. tele-muncă, program flexibil). Pentru comunicare, se va încuraja utilizarea noilor tehnologii, inclusiv accesibilizarea paginilor web pentru persoane cu diferite dizabilități sau în vârstă.

Prin proiecte se vor urmări:

- acțiuni de promovare a egalității de șanse, prin încurajarea echilibrului de gen, precum și prin încurajarea participării persoanelor cu dizabilități în echipele de cercetare;
- achiziționarea de echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități;
- îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru persoane cu mobilitate redusă;
- îmbunătățirea condițiilor de siguranță / confort la locul de muncă;
- adaptări în spațiul construit (intrări, circulații orizontale și verticale, grupuri sanitare și spații de desfășurare a activității);
- alte tipuri de adaptări (sisteme de ghidaj, adaptări de conținut informatic).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se aplică instrumente teritoriale. Acțiunile pot fi implementate în întreaga regiune. Se pot avea în vedere inclusiv schimburi cu regiuni avansate pentru a învăța de la acestea. Chiar dacă părțile

interesate ale sistemului de inovare sunt situate în cea mai mare parte în zonele urbane, totuși sunt avute în vedere și nevoile zonelor rurale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În conformitate cu scopul b) al Planului de Acțiune SUERD (martie 2020), dar și conform principiilor enunțate în *Guidance Paper for Embedding of the EUSDR into EU Programmes*, OS a(i) își propune să contribuie în mod activ la adoptarea priorităților SUERD la nivelul POR VEST în vederea asigurării unui grad ridicat de complementaritate cu alte acțiuni similare. Astfel, OS a(i) își va aduce o contribuție directă și tangibilă la acțiunile AP7 a SUERD fiind elaborat, spre exemplu, să susțină atât misiunea acesteia, cât și punctul 2 privind politica de coeziune a cadrului strategic⁴⁹.

De asemenea, viitorii beneficiari vor fi stimulați să devină parte integrantă a grupurilor de lucru stabilite la nivelul AP8 SUERD: Inovare și Transfer Tehnologic, Inteligență Artificială, Clustere și Dezvoltare Regională, Dunărea Digitală, Femei Antreprenoare, să ia parte la inițiative precum *Synchronised Call – INNOVATION EXPRESS 2.0*⁵⁰, sau să capitalizeze pe proiecte deja implementate în zona Dunării precum WomenInBusiness, KnowingIPR, MadeInDanube, DanuBioValNet, SmartFactoryHub, DanubeS3Cluster⁵¹, deschizându-le astfel apetitul pentru cooperare la nivel dunărean. Această abordare va fi operaționalizată și la nivelul AM POR VEST prin participarea la Rețeaua AM-urilor ERDF/CF din Regiunea Dunării, înființată în 2020, coordonată de DSP și susținută de DG Regio, dar și prin consultări regulate cu PC ale SUERD, în special în momentul în care vor exista proiecte strategice conectate direct Strategiei. În plus, prin OS a(i), POR Vest este aliniat cu PA1 a PTD, ambele fiind axate pe elemente cheie precum transferul tehnologic, susținerea inovării și a specializării inteligente sau facilitarea tranziției către i4.0. Astfel, se crează premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în conformitate cu nevoile spațiului dunărean și a politicii de coeziune europene.

Experiența Regiunii Vest în programele transfrontaliere este una bogată prin prisma implicării beneficiarilor din această zonă în programe precum RO-SRB CBC și RO-HU CBC. Această experiență este deja capitalizată în elaborarea programului de față, acest demers fiind unul esențial, mai ales în contextul în care PA1, *A smarter Europe*, nu a fost selectată pentru finanțare în cadrul viitoarelor programe CBC relevante pentru Regiunea Vest.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu sunt avute în vedere instrumente financiare.

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	a(i)	ERDF	Less developed	RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	Întreprinderi	18	90
				RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Întreprinderi	18	90
				RCO 06	Cercetători care lucrează în centre de cercetare care beneficiază de sprijin	Cercetători cu normă întreagă	0	33
				RCO 07	Organizații de cercetare care participă la proiecte de cercetare comune	Instituții de cercetare	0	10
				RCO 08	Valoarea nominală a echipamentelor pentru cercetare și inovare	EUR	0	17.712.863
				RCO 10	Întreprinderi care cooperează cu organizații de cercetare	Întreprinderi	0	35

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
1	a(i)	ERDF	Less developed	RCR 03	IMM-uri care introduc inovații în materie de produse sau procese	Întreprinderi	0	2021	63	MyS mis, Raport anual de	
				RCR 04	IMM-uri care introduc inovații	Întreprinderi	0	2021	27		

					la nivel organizațional și de marketing					<i>evaluare</i>
				RCR 05	IMM-uri care introduc inovații la nivel intern	Întreprinderi	0	2021	35	
				RCR 08	Publicații ale proiectelor care beneficiază de sprijin	Publicații	0	2021	32	
				RCR 102	Locuri de muncă create în domeniul cercetării în entitățile care beneficiază de sprijin	Angajați cu normă întreabă	0	2021	17	

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(i)	001 Investiții în active fixe, inclusiv infrastructură de cercetare, în microîntreprinderi legate direct de activități de cercetare și inovare	4.165.000
1	ERDF	Less developed	a(i)	002 Investiții în active fixe, inclusiv infrastructură de cercetare, în întreprinderi mici și mijlocii (inclusiv centre private de cercetare) direct legate de activități de cercetare și inovare	11.619.090
1	ERDF	Less developed	a(i)	004 Investiții în active fixe, inclusiv în infrastructura de cercetare, în centre publice de cercetare și de învățământ superior legate direct de activități de cercetare și inovare	9.520.000
1	ERDF	Less developed	a(i)	009 Activități de cercetare și inovare în microîntreprinderi, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială,	1.785.000

				dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	
1	ERDF	Less developed	a(i)	010 Activități de cercetare și inovare în IMM-uri, inclusiv colaborarea în rețea	4.979.610
1	ERDF	Less developed	a(i)	012 Activități de cercetare și inovare în centre publice de cercetare, în învățământul superior și în centre de competențe, inclusiv colaborarea în rețea (cercetare industrială, dezvoltare experimentală, studii de fezabilitate)	4.080.000
1	ERDF	Less developed	a(i)	027 Procese de inovare în IMM-uri (inovare la nivel de proces, la nivel organizațional, la nivel de marketing, la nivel de co-creare și de utilizator și inovare bazată pe cerere)	850.000
1	ERDF	Less developed	a(i)	028 Transfer de tehnologie și cooperare între întreprinderi, centre de cercetare și sectorul învățământului superior	4.250.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(i)	01 Grant	41.248.700

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(i)	33 Nicio orientare teritorială	41.248.700

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(i)	03 Neutralitatea de gen	41.248.700

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

a (ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]

La nivelul operatorilor economici, statisticile arată o utilizare relativ redusă a Internetului, peste 70% neavând platforme de comercializare on-line, deși 63% dețin pagini web (cele mai multe într-o formă simplă, cu facilități reduse). În ceea ce privește social media, majoritatea firmelor se limitează la facilitățile puse la dispoziție gratuit de aceste rețele, investițiile în aceste mijloace de comunicare și relaționare cu partenerii fiind, prin urmare, reduse⁵².

Regiunea Vest prezintă o economie eterogenă. Pe de o parte, sectorul TIC reprezintă un sector economic cu un potențial important, contribuția acestuia la PIB-ul Regiunii Vest (4,9%) fiind peste media UE (3,4%)⁵³, dar există disparități în regiune. Dacă în Timiș valoarea indicatorului este de 9%, în Hunedoara acesta este 1,4%, în Arad 1,1% și în Caraș-Severin 0,7%.

Pe de altă parte, **Regiunea Vest are rezultate slabe la componentele Indicelui economiei și societății digitale (DESI)**, similar României, care se situează pe penultimul, respectiv pe ultimul loc în UE.

Deși Regiunea Vest dispune de o masă semnificativă de specialiști în domeniul TIC⁵⁴, nivelul ridicat de competențe al resurselor umane nu este suficient valorificat și nu se reflectă într-un grad ridicat de digitalizare a societății la nivel regional.

Actuala pandemie de COVID-19 și restricțiile impuse de autoritățile publice au avut un impact evident asupra conștientizării beneficiilor digitalizării societății românești, atât în cadrul companiilor private, cât și al administrației publice. Cu toate acestea, digitalizarea necesită investiții integrate pentru adaptarea sectorului public, a mediului de afaceri și a populației la tendințele din economie și societate.

Utilizarea tehnologiilor noi / TIC permite companiilor identificarea de noi nișe de business și optimizarea costurilor, crescând productivitatea și generând valoare adăugată.

În perioada de programare 2014-2020 susținerea digitalizării s-a realizat la un nivel incipient, fiind, în fapt, vorba de digitizare. Astfel, în cadrul apelurilor de proiecte destinate finanțării IMM-urilor, accentul s-a pus pe achiziția de active corporale, digitalizarea nefiind un obiectiv vizat în mod direct. IMM-urile au bugetat în cadrul proiectelor achiziția de programe informatice specifice activității pentru care au solicitat finanțare sau instrumente de comercializare on-line, însă de cele mai multe

ori includerea acestor activități în cadrul proiectelor nu s-a realizat în scopul direct al digitalizării întreprinderilor.

Pentru IMM-uri provocările digitalizării sunt diferite, nevoile de măsuri de sprijin trebuie adaptate în funcție de nivelul lor de digitalizare și de mărimea lor. Adoptarea noilor tehnologii digitale este la un stadiu incipient, două dintre obstacolele importante fiind reprezentate de competențele digitale reduse ale factorului uman și de lipsa finanțării. Conceptul Industriei 4.0 presupune o digitalizare integrală a tuturor activelor tangibile, intangibile și a proceselor.

Pentru susținerea adoptării în întreprinderi a tehnologiilor și instrumentelor digitale, precum și pentru dezvoltarea produselor și serviciilor digitale ale întreprinderilor se va avea în vedere finanțarea componentelor infrastructurii TIC și a altor echipamente specifice, achiziția licențelor și/sau dezvoltarea aplicațiilor software, resurse de stocare și procesare, tehnologii specifice de utilizare a inteligenței artificiale etc. Digitalizarea întreprinderilor nu înseamnă doar achiziționarea de echipamente și sisteme IT, ci înglobează toate dimensiunile fundamentale ale unei afaceri, pe de-o parte prin automatizarea proceselor de producție și pe de altă parte prin integrarea analizei și simulării datelor în vederea adaptării la schimbările comportamentale ale clienților pentru a oferi produse sau servicii personalizate⁵⁵.

Transformarea digitală a economiei regionale devine o condiție necesară pentru asigurarea și îmbunătățirea prosperității. Având în vedere nivelul performanței înregistrate de Regiunea Vest, comparativ cu performanța medie europeană, se degajă necesitatea unor măsuri care să răspundă următoarelor probleme:

- adoptarea pe o scară redusă în întreprinderile din regiune a tehnologiilor digitale, acestea reprezentând doar un suport minor pentru inovare și generare de competitivitate;
- slaba conectare virtuală a cererii cu oferta de produse și servicii, ceea ce diminuează potențialul de creștere a poziției pe piață;
- slaba conectare virtuală a întreprinderilor cu administrația publică și cu alți furnizori de servicii publice.

Conform analizei nevoilor de digitalizare la nivelul întreprinderilor, realizată de ADR Vest, **peste 50% din întreprinderi consideră faptul că în următorii 5 ani sunt necesare investiții pentru a digitaliza umătoarele procese operaționale:** management, resurse umane, relația cu clienții, gestionare stocuri, activități logistice, operațiuni producție, arhivare documente. Mai mult de jumătate din firmele regiunii realizează **vânzări on-line sub 50 % din cifra de afaceri**. De asemenea, 38% din întreprinderi au identificat nevoia de investiții în aplicații particularizate, 36% consideră că au nevoie de investiții în echipamente IT și 16% doresc investiții în licențe software.

Din perspectiva celor 12 indicatori subsumați celor patru dimensiuni principale folosite în indexul DESI, situația în cadrul Regiunii Vest, atât în mediu rural, cât și în mediu urban, este următoarea:

- regiunea se situează peste media națională (31%) - cca. 50% dintre angajați utilizează în activitatea lor internetul și dispozitive electronice pentru a-și realiza sarcinile de serviciu;

- accesul la specialiști IT este realizat preponderent prin contracte externalizate cu firme de specialitate; peste 40% din întreprinderi întâmpină dificultăți în ceea ce privește accesul la specialiști IT;
- regiunea se situează peste performanța națională (82%), cu un procent de 88% din gospodării cu acces la internet (indiferent de viteză);
- regiunea se situează peste media națională (72%), cu un procent de 76% din populație care utilizează internetul cel puțin o dată pe zi;
- social media reprezintă cel mai utilizat canal de promovare pentru întreprinderi, respectiv 29,9%;
- doar 4% dintre întreprinderile analizate utilizează servicii online plătite pentru promovare;
- utilizarea serviciilor cloud este redusă – doar 37,4% din întreprinderi, deși 71% consideră arhivarea documentelor ca principalul proces operațional care va fi digitalizat în următorii 5 ani;
- facturile se generează automat dintr-un sistem informatic specializat pentru un procent de 60% din întreprinderi;
- 26,6% din întreprinderi realizează activități online sub 10% din cifra lor de afaceri, iar 29,4% nu realizează deloc venituri din vânzarea de servicii sau produse online;
- 39,6% din întreprinderi nu realizează vânzări online către persoane fizice.

Astfel, se intenționează sprijinirea IMM-urilor în vederea atingerii unei **intensități digitale ridicate**, ținta fiind atingerea la nivel de firmă a minim 7 din cele 12 tehnologii digitale, documentul de referință fiind Studiul "Indicele economiei și societății digitale (DESI) 2020 – România".

Tipuri de acțiuni:

- susținerea digitalizării în întreprinderile din sectoarele RIS3, în corelare cu indicatorii care compun indicele DESI prin: achiziția de echipamente hardware TIC, achiziția de licențe, achiziția de "software as a service", "platforme as a service" și "infrastructure as a service", investiții în aplicații particularizate, inclusiv soluții de automatizare, servicii pentru securitate cibernetică, platforme online de comercializare, servicii de găzduire și stocare, precum și creșterea calificărilor și competențelor, finanțate complementar prin OS a(iv).

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Forma de sprijin va fi grantul nerambursabil, fiind analizată posibilitatea utilizării unor vouchere de digitalizare, cu respectarea regulilor de Ajutor de Stat, iar investițiile sunt complementare intervențiilor propuse a se finanța prin POCIDIF, POTJ, POS, PAP și PNRR⁵⁶.

POCIDIF susține investiții pentru creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică centrală în vederea creării unui sistem standardizat, interconectat și digital, precum și digitalizarea în educație și cultură.

În cazul în care digitalizarea întreprinderilor va fi identificată ca prioritate prin **POTJ**, se vor sprijini întreprinderi și din afara domeniilor de specializare inteligentă.

Prin **POS** se vor finanța digitalizarea sistemului medical și măsuri specifice FSE+ care susțin digitalizarea acestui sistem public.

PAP vizează digitalizarea activităților de control și inspecție, colectare și prelucrare de date privind sectorul pescăresc. Fondurile destinate afacerilor interne sprijină dezvoltarea și mentenanța sistemelor IT în domeniile vizate.

PNRR va sprijini digitalizarea operațiunilor necesare în relația cu asigurații, pensionarii, precum și reformarea sistemului digital din administrația fiscală și vamală. Prin Pilonul II, PNRR va sprijini transformarea digitală prin investiții privind cloud-ul guvernamental, sisteme digitale interconectate în administrația publică, semnătura și identitatea electronică, digitalizarea educației precum și infrastructura de broadband și 5G. De asemenea, PNRR , în cadrul pilonului 3, componenta 9, va oferi suport pentru digitalizare întreprinderilor mari, precum și o schemă de minimis și o schemă de ajutor de stat în contextul digitalizării IMM-urilor.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grup țintă: IMM-urile din regiune, angajații IMM-urilor, cetățenii regiunii. De asemenea, angajații companiilor pot fi considerați grup țintă al intervențiilor propuse.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

În ceea ce privește egalitatea de șanse, se va avea în vedere asigurarea unui echilibru de gen în echipele de management sau de implementare, implicarea în proiect sau angajarea de persoane care provin din diferite medii (persoane marginalizate și defavorizate, inclusiv minorități, persoane în vârstă, cu dizabilități etc.).

În situația în care în cadrul grupului țintă sau a beneficiarilor se identifică persoane cu dizabilități, se va avea în vedere, acolo unde este posibil, asigurarea accesibilității la mediul fizic (rampe de acces, acces neîngrădit, mobilier și echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități, grupuri sanitare etc.), dar și facilități la locul de muncă (ex. tele-muncă, program flexibil). Pentru comunicare, se va încuraja utilizarea noilor tehnologii, inclusiv accesibilizarea paginilor web pentru persoanele cu diferite dizabilități sau persoanele în vârstă.

Prin proiecte se va sprijini dezvoltarea de programe electronice care să faciliteze accesul persoanelor cu diferite tipuri de dizabilități.

Se va avea în vedere adaptarea navigării pe Internet (standard WCAG 2.0 - Web Content Accessibility Guidelines) pentru:

- * dizabilități vizuale,
- * dizabilități motorii,
- * dizabilități auditive (subtitrări / traductori limbaj mimico-gestual),
- * prevenirea crizelor epileptice,
- * dizabilități intelectuale (limbaj simplu și pictograme).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se aplică instrumente teritoriale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Complementar cu acțiunile amintite mai sus, noul program își va aduce o contribuție directă și tangibilă la misiunea, obiectivelor specifice, acțiunilor și țintelor Ariei Prioritare 8 a SUERD prin intermediul OS a(ii). Astfel, programul își propune să acorde sprijin pentru digitalizarea IMM-urilor, organizațiilor RDI și autorităților publice. Nivelul de cooperare pornește de la cooperare unilaterală (nivelul 1) și vizează să ajungă cel puțin la cooperarea de comun acord (nivelul 3), fiind necesar în vederea asigurării unui punct de plecare comun privind efortul de fructificare a avantajelor digitalizării și tranziției către i4.0. Vor fi încurajate, de asemenea, complementarități cu proiecte precum SmartFactoryHub, Digitrans sau DanubePeerChains etc., dar și participarea la proiecte asumate la nivelul PA8, precum dezvoltarea unei platforme digitale la nivel de SUERD, sprijinirea activităților unui viitor Hub Digital de Inovare al SUERD sau a interconectării serviciilor deja existente.

Experiența Regiunii Vest în programele transfrontaliere este una bogată prin prisma implicării beneficiarilor din această zonă în programe precum România-Serbia și România-Ungaria. Această experiență este deja capitalizată în elaborarea programului de față. De exemplu, nevoia de a face pasul dinspre digitizare spre digitalizare este una specifică atât Regiunii Vest, cât și zonelor de graniță din Serbia și Ungaria care fac parte din programele amintite mai sus. De asemenea, POR VEST își propune să evite potențiale duplicări de rezultate sau finanțări, păstrându-și, în același timp, specificitățile date de analiza teritorială și celelalte studii relevante zonei.

În plus, Prioritatea 1 a POR Vest este aliniată cu Prioritatea 1 a Programului Transnațional Dunărea (PTD), ambele fiind axate pe elemente cheie precum transferul de cunoștințe, susținerea inovării și a specializării inteligente sau facilitarea tranziției către industria 4.0, inclusiv digitizare și digitalizare. Astfel, se crează premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în conformitate cu nevoile spațiului dunărean și a politicii de coeziune europene.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu sunt avute în vedere instrumente financiare.

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	a(ii)	ERDF	Less developed	RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	Întreprinderi	100	300
				RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Întreprinderi	100	300
				RCO 13	Valoarea serviciilor a produselor și a proceselor digitale dezvoltate pentru întreprinderi	EUR	5.000.000	15.000.000

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]

1	a(ii)	ERDF	Less developed	RCR 13	Întreprinderi care ating un nivel ridicat de intensitate digitală	Întreprinderi	0	2021	300	MyS mis, Raport anual de evaluare

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(ii)	013 Digitalizarea IMM-urilor (inclusiv comerț electronic, activități economice electronice și procese economice în rețea, centre de inovare digitală, laboratoare vii, antreprenori web și startup-uri în domeniul TIC, B2B)	12.750.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(ii)	01 Grant	12.750.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(ii)	33 Nicio orientare teritorială	12.750.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(ii)	03 Neutralitatea de gen	12.750.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

a (iii) Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]

În cadrul acestui OS, investițiile se vor realiza într-o abordare integrată, astfel încât dezvoltarea economică a regiunii să se bazeze în primul rând pe potențialul său endogen: un număr ridicat de firme din domeniile de specializare inteligentă ale regiunii, rata de înființare situată pe un trend crescător în ultimii 5 ani, prezența investitorilor străini în economia locală (ISD) care dispun de tehnologii avansate și know-how, existența unor structuri asociative de tipul clusterelor.

Din totalul întreprinderilor active în Regiunea Vest, **20.697 reprezintă IMM-uri din domeniile RIS3 definite la nivelul Regiunii Vest**, care au activitate și raportează date financiare, ceea ce reprezintă un procent de **37%**. În dinamică, datele arată pentru perioada 2016-2018 o creștere anuală constantă cu circa 12% a numărului de firme cu activitate. O încetinire a acestei evoluții se remarcă în anul 2019, când numărul firmelor care au migrat din zona celor fără activitate în zona celor cu activitate a scăzut la 6%.

70% din firmele care activează în domeniile RIS3 sunt localizate în mediul urban și 30% în mediul rural. Din punctul de vedere al tipului acestor întreprinderi, **87,79%** se încadrează în categoria **microîntreprinderilor**, **10,30%** sunt **întreprinderi mici**, iar **1,91%** sunt **întreprinderi mijlocii**. Din punctul de vedere al localizării acestora, 52,83% își au sediul în județul Timiș, 23,58% în județul Arad, 15,89% în județul Hunedoara și 7,70% în județul Caraș-Severin.

În cadrul acestora își desfășoară activitatea 119.572 salariați. Cifra de afaceri cumulată a acestor IMM-uri este de 5,6 mld. euro (2019), contribuția celor 4 județe din cadrul regiunii, fiind similară distribuției numărului de IMM-uri în cadrul județelor: Timiș 57,73%, Arad 23,10%, Hunedoara 12,75% și Caraș-Severin 6,42%.

Datele prezentate pun în evidență **disparitățile majore dintre cele 4 județe ale regiunii**. Județul Arad are un aport care depășește cu circa 4% aportul cumulativ al județelor Hunedoara și Caraș-

Severin. În același timp, cele 3 județe au o contribuție totală sub cea a județului Timiș – județul dominant al regiunii.

Din perspectiva domeniilor de specializare inteligentă (DSI), se remarcă faptul că cea mai importantă contribuție, din punct de vedere al ponderii cifrei de afaceri, o are sectorul Eficiență energetică și construcții (clădiri) sustenabile (33%), urmat de Agricultură și industrie alimentară (25%), Industria manufacturieră și prelucrătoare (21%), Automotive și sectorul TIC (10%), Industriile culturale și creative (8%) și Sănătate și calitatea vieții (3%).

În cazul județului Timiș, cele mai importante DSI sunt Eficiență energetică și construcții sustenabile cu 33% din CA în anul 2019, Agricultură și industrie alimentară cu 26%, Industria manufacturieră și prelucrătoare cu 19%. Se remarcă o scădere de 13% a cifrei de afaceri în sectorul Automotive și TIC, inclusiv Industria 4.0, de peste 50 mil. euro în valoare absolută față de anul 2018. Una din cauze o reprezintă reîncadrarea unor întreprinderi din categoria celor mijlocii în categoria celor mari.

În cazul județului Arad, cel mai important sector este Industria manufacturieră și prelucrătoare cu o pondere de 31%, urmat de Eficiență energetică și construcții sustenabile cu 30% și de Agricultură și industrie alimentară cu 22%.

În Hunedoara, cel mai important sector este Eficiența energetică și construcții sustenabile cu 39%, urmat de Agricultură și industrie alimentară cu 22% și de Industria manufacturieră și prelucrătoare cu 21%.

În Caraș-Severin, cel mai important sector este Agricultura și industria alimentară cu 37%, urmat de Eficiență energetică și construcții sustenabile cu 31% și Industria manufacturieră și prelucrătoare cu 16%.

În cazul tuturor sectoarelor DSI aportul dominant îl are județul Timiș, cu ponderi la cifra de afaceri între 50%, în cazul sectorului Industria manufacturieră și prelucrătoare și 67% în Sănătate. În continuare, ordinea județelor este aceeași în cazul tuturor celor 6 DSI, respectiv locul 2 fiind ocupat de Arad, urmat de Hunedoara și de Caraș-Severin.

Întreprinderile se confruntă cu deficite considerabile în ceea ce privește productivitatea și capacitatea de investiții. Multe IMM-uri sunt extrem de precaute în creșterea producției sau diversificarea portofoliului lor de produse. Acest lucru este datorat în principal incertitudinilor de pe piață, ratelor ridicate ale dobânzilor practicate de băncile locale la creditele pentru achiziționarea de echipamente/linii tehnologice noi, precum și lipsei de garanții.

Pentru **susținerea dezvoltării IMM-urilor din domeniile RIS3** se va avea în vedere finanțarea activităților care vor conduce în mod direct la **creșterea productivității și a capacității de inovare**, în acord îmbunătățirea tehnologiilor și tranziția către industria 4.0, inclusiv crearea de locuri de muncă. Se va pune accent ca proiectele depuse de IMM-uri să conducă la **creșterea capacităților de producție, îmbunătățirea tehnologiilor și a activităților de inovare și internaționalizare, prin utilizarea directă a echipamentelor** care încorporează tehnologii avansate. Se va avea în vedere ca finanțarea proiectelor de dezvoltare a IMM-urilor să fie susținută și de investiții în active

necorporale (procese manageriale, de producție, utilizarea IT și proprietății intelectuale), precum și creșterea calificărilor și competențelor, finanțate complementar prin OS a(iv).

Analizând **dinamica înființării firmelor în domeniile RIS3** în anii 2017, 2018 și 2019, se constată că trendul este crescător: 3.742 de firme s-au înființat în 2017, 4.313 în 2018 și 4.317 în 2019. Din cele 4.317 de firme înființate în 2019 doar 2.076 (48,13%) aveau activitate la finalul anului 2019. Și în ceea ce privește înființarea de noi IMM din domeniile RIS3 se reflectă disparități în regiune. În anul 2019, 52,7% din totalul firmelor au fost înființate în județul Timiș, 21,1% în județul Arad, 17,5% în județul Hunedoara și doar 8,7% în județul Caraș-Severin.

Regiunea are un nivel moderat de antreprenoriat raportat la nivelul național, iar dezvoltarea nu este uniform răspândită în regiune, motorul economic al regiunii fiind preponderent zona urbană Timișoara-Arad. Astfel, sunt necesare investiții pentru **sprijinirea IMM-urilor din domeniile RIS3**, atât **pentru cele cu vechime în activitate, pentru a dezvolta activitățile desfășurate prin creșterea performanței și a productivității**, cât și pentru **sprijinirea dezvoltării firmelor nou-înființate în județele unde densitatea acestora este redusă, respectiv** Caraș-Severin și Hunedoara. În acest sens, pentru susținerea dezvoltării și creșterii IMM-urilor nou înființate, vor fi avute în vedere abordări integrate, care să finanțeze atât dezvoltarea serviciilor din infrastructurile de sprijin a afacerilor, cât și acordarea de granturi pentru IMM-urile localizate în cadrul acestora.

În Regiunea Vest există **clustere concentrate pe sectoarele dominante** – automotive, TIC, construcții, agro-food, formate pentru a facilita interacțiunea și cooperarea dintre actorii care își desfășoară activitatea în aceste sectoare prioritare pentru economia regiunii. Se vor susține intervenții pentru **dezvoltarea și/sau modernizarea facilităților comune în clustere**.

Tipuri de acțiuni:

- Îmbunătățirea productivității și competitivității IMM-urilor, prin dezvoltarea capacității de producție și/sau a serviciilor, inclusiv prin susținerea internaționalizării;
- Susținerea și dezvoltarea structurilor și serviciilor de sprijin a afacerilor în domeniile RIS3, în mod integrat cu sprijinirea IMM-urilor (inclusiv întreprinderi noi) localizate în cadrul acestora;
- Sprijin pentru întreprinderi noi, în județele Caraș-Severin și Hunedoara;
- Susținerea dezvoltării și operaționalizării clusterelor de inovare.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Forma de sprijin în cazul acestor acțiuni va fi grantul nerambursabil, cu respectarea regulilor de Ajutor de Stat, precum și instrumente financiare specifice.

În domeniul competitivității și productivității IMM-urilor, intervențiile sprijinite vor fi complementare cu POCIDIF, POEO, POTJ, PAP, PNS și PNRR.⁵⁷

Prin **POCIDIF** se va oferi prin sprijin întreprinderilor prin instrumente financiare, inclusiv în domeniile de specializare inteligentă la nivel național.

Prin **POEO** se propun programe de sprijin antreprenorial, inclusiv prin activarea potențialului antreprenorial al unor persoane aparținând grupurilor dezavantajate.

Prin **POTJ** se vor finanța investiții în crearea de noi întreprinderi, accesul la servicii de consultanță care conduc la diversificarea și reconversia economică a zonelor vizate de program.

Prin **PAP** se vor susține investiții pentru dotarea ambarcațiunilor și navelor de pescuit pentru creșterea performanței economice, dezvoltarea fermelor de acvacultură, precum și investiții în sprijinirea lanțului de comercializare a peștelui și/sau produselor din pește.

PNS va asigura sprijin pentru IMM-uri în agricultură, industrie alimentară, susținerea activităților microîntreprinderilor din mediu rural precum și dezvoltarea activităților neagricole.

PNRR, în cadrul pilonului 3, componenta 9, propune 2 reforme și 5 tipuri principale de investiții, printre acestea regasindu-se sprijinul pentru investiții prin instrumente financiare pentru sectorul privat.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grup țintă: microîntreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, clustere, incubatoare, alte structuri de afaceri, administratori de instrument financiar, start-up-uri.

De asemenea, angajații companiilor, respectiv proprietarii și utilizatorii de infrastructuri pentru afaceri pot fi considerați grup țintă al intervențiilor propuse.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

În ceea ce privește egalitatea de șanse, se va avea în vedere asigurarea unui echilibru de gen în echipele de management sau de implementare, implicarea în proiect sau angajarea de persoane care provin din diferite medii (persoane marginalizate și defavorizate, inclusiv minorități, persoane în vârstă, cu dizabilități etc.).

În situația în care în cadrul grupului țintă sau a beneficiarilor se identifică persoane cu dizabilități, se va avea în vedere, acolo unde este posibil, asigurarea accesibilității la mediul fizic (rampe de acces, acces neîngrădit, mobilier și echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități, grupuri sanitare etc.), dar și facilități la locul de muncă (ex. tele-muncă, program flexibil). Pentru comunicare, se va încuraja utilizarea noilor tehnologii, inclusiv accesibilizarea paginilor web pentru persoanele cu diferite dizabilități sau persoanele în vârstă.

Prin proiecte se va urmări:

- achiziționarea de echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități;
- îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru persoane cu mobilitate redusă (ex. prin munca la distanță);

- îmbunătățirea condițiilor de siguranță / confort la locul de muncă;
- adaptări în spațiul construit (intrări, circulații orizontale și verticale, grupuri sanitare și spații de desfășurare a activității);
- alte tipuri de adaptări (sisteme de ghidaj, adaptări de conținut informatic).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Investițiile în microîntreprinderi, clustere, incubatoare se vor implementa în mediul urban și la nivelul zonelor urbane funcționale.

Investițiile în întreprinderi mijlocii, se pot implementa atât în mediul urban, cât și în rural.

Nu se aplică instrumente teritoriale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Rolul inovării ca factor esențial în efortul de creștere a competitivității regionale, asigurării tranziției către o societate digitală și implementării agendei verzi a UE a devenit evident în procesul de recuperare economico-socială post Covid19. El a fost reconfirmat atât de noua Strategie Industrială a UE (SIUE, mai 2021), cât și de recent publicatul Tabloul Regional privind Inovarea (TRI, iunie 2021). Astfel, conform SIUE, promovarea măsurilor de susținere a ecosistemului industrial în vederea tranziției către i4.0, cu accent pus pe IMM-uri, ar trebui să fie o prioritate în regiunile mai puțin dezvoltate, mai ales atunci când nevoia este una evidentă, iar modelul de operaționalizare este unul viabil. Trebuie menționat faptul că România, deși este cel mai slab actor din categoria inovatorilor incipienti, a înregistrat, conform RIS 2021, o creștere în ceea ce privește IMM-urile inovatoare angajate în colaborări cu actori terți. Totuși, fără un sprijin instituțional concret și predictibil, astfel de trenduri pozitive nu vor accelera, deoarece România are un procent foarte ridicat de IMM-uri non-inovatoare cu potențial de inovare, dar nefructificat sau care nu sunt dispuse să inoveze (peste 85%).

În acest context, OS a (iii), va contribui pe deplin la angajamentul asumat de statele membre SUERD în formatul *Joint Statement of the Ministers responsible for the implementation of the EUSDR*⁵⁸. Implicarea structurilor de guvernare SUERD și a altor actori regionali (e.g. DSP, SUERD NCP, DTP NCP) în procesul de programare s-a dovedit a fi un exercițiu folositor. Astfel, toate provocările identificate de analizele elaborate la nivel de program, precum *Strategia Regională S3*, sunt coerente și în conformitate cu planul de acțiune SUERD. Spre exemplu, o astfel de abordare a evidențiat faptul că acțiuni precum îmbunătățirea creșterii durabile a IMM-urilor, asigurarea competitivității acestora, inclusiv crearea de locuri de muncă sau suportul pentru clusterelor și lanțurile valorice DSI, pot fi scalate numai prin integrarea acestor eforturi într-un context intraregional.

Misiunea PA8, aceea de a susține competitivitatea IMM-urilor, inclusiv dezvoltarea clusterelor, precum și obiectivele, acțiunile și țintele sale, oferă instrumentele necesare prin care intervențiile

implementate la nivel POR VEST își pot găsi complementaritate la nivelul altor instrumente de finanțare.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Se are în vedere utilizarea de instrumente financiare, în funcție de rezultatele analizei-ex ante.

Evaluarea ex-ante va identifica deficiențele pieței și va furniza informații privind mix-ul adecvat de instrumente financiare necesar pentru redresarea eșecurilor pieței, precum și potențialii beneficiari. Având în vedere rata de cofinanțare crescută la nivelul Regiunii Vest, modalitatea de implementare și alocarea necesară vor fi stabilite ca urmare a recomandărilor acestei evaluări.

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	a(iii)	ERDF	Less developed	RCO 01	Întreprinderi care beneficiază de sprijin (din care: micro, mici, medii, mari)	Întreprinderi	69	230
				RCO 02	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin granturi	Întreprinderi	63	210
				RCO 03	Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare	Întreprinderi		Conform Ex ante
				RCO 04	Întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar	Întreprinderi	6	20
				RCO 05	Întreprinderi noi care beneficiază de sprijin	Întreprinderi	120	400

				RCO 15	Capacități create pentru pepinierele de afaceri	Întreprinderi	0	80

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators											
Prior ity	Speci fic objec tive	Fu nd	Categ ory of region	ID [5]	Indicator [255]	Meas urem ent unit	Baseli ne or refere nce value	Refe renc e year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Comm ents [200]
1	a(iii)	ER DF	Less devel oped	RCR 01	Locuri de muncă create în entitățile care beneficiază de sprijin	Angajații normă întreagă		2021	610	<i>My Smis, Rapoarte de evaluare de evaluare</i>	
				RCR 03	IMM-uri care introduc inovații în materie de produse sau procese	Întreprinderi		2021	14		
				RCR 04	IMM-uri care introduc inovații la nivel organizațional și de marketing			2021	6		
				RCR 18	IMM-uri care utilizează serviciile unor	Întreprinderi		2021	56		

					pepinier e de afaceri după crearea pepinier elor					
				RCR 25	IMM-uri cu o valoare adăugată mai mare per angajat	EUR		2021	210	

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(iii)	020 Infrastructuri de afaceri pentru IMM-uri (inclusiv parcuri și situri industriale)	17.000.000
1	ERDF	Less developed	a(iii)	021 Dezvoltarea comercială și internaționalizarea IMM-urilor, inclusiv investiții productive	62.951.000
1	ERDF	Less developed	a(iii)	024 Servicii avansate de sprijin pentru IMM-uri și grupuri de IMM-uri (inclusiv servicii de management, marketing și proiectare)	31.250.000
1	ERDF	Less developed	a(iii)	025 Incubare, sprijinirea întreprinderilor de tip spin-off și spin-out și a start-up-urilor	17.000.000
1	ERDF	Less developed	a(iii)	026 Sprijin pentru clusterelor de inovare, inclusiv între întreprinderi, organizații de cercetare și autorități publice și rețele de afaceri, în primul rând în beneficiul IMM-urilor	4.250.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(iii)	01 Grant	101.201.000
1	ERDF	Less developed	a(iii)	02 Sprijin prin instrumente financiare: capital sau cvasi-capital	31.250.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(iii)	33 Nicio orientare teritorială	132.451.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(iii)	03 Neutralitatea de gen	132.451.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

a(iv) Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

<i>Text field [8 000]</i>   A patra revoluție industrială, dar și impulsul la nivelul UE pentru o economie verde au accelerat tranziția către o economie digitalizată cu tehnologie avansată care necesită o forță de muncă calificată. Lanțurile valorice sunt revizuite. Combinația dintre ritmul rapid al progresului

tehnologic și competiția globală implică faptul că autoritățile, întreprinderile și cetățenii trebuie să se adapteze rapid pentru a valorifica potențialele beneficii și pentru a nu rămâne în urmă.

Specializarea inteligentă, precum și tranziția economică și industrială necesită o forță de muncă înalt calificată și oferă oportunități pentru întreprinderi noi sau pentru tranziția companiilor existente, dacă oamenii dispun de spiritul și cunoștințele antreprenoriale.

Având în vedere schimbările masive pe care digitizarea și digitalizarea le aduce vieții de zi cu zi a oamenilor, adoptarea tehnologiilor moderne prin dobândirea de competențe adecvate este o necesitate relevantă pentru dezvoltarea socio-economică a Regiunii Vest.

RIS 3 Vest 2021-2027 subliniază faptul că odată cu evoluția tehnologică și tranziția către industria 4.0 trebuie avute în vedere și competențele digitale, în special cele avansate (de ex. calcul de înaltă performanță, inteligență artificială, internetul obiectelor și securitate cibernetică) necesare pentru dezvoltarea de tehnologii de vârf, în cooperare cu industriile relevante.

Regiunea Vest nu înregistrează deficiențe doar în menținerea tinerilor cercetători, ci și în **asigurarea unei forțe de muncă calificată și mediu calificată**, astfel că și **școlile din învățământul profesional și tehnic necesită îmbunătățiri și investiții** în vederea creșterii atractivității și accesibilității acestora. Accesul la o rezervă mai mare de forță de muncă specializată completată cu tineri absolvenți mai bine instruiți ar consolida avantajele comparative ale regiunii în acest sector.

Centrele de creativitate și inovare, sprijinite în cadrul obiectivului specific dedicat dezvoltării capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate, vor putea fi transformate în motorul cooperării dintre sectorul privat și organizațiile de cercetare și diseminare cunoștințe, astfel încât resursele umane din întreprinderi să beneficieze de sprijin pentru îmbunătățirea competențelor tehnice, manageriale, antreprenoriale în domeniile de specializare inteligentă.

Având în vedere tipologia de investiții aferentă OS a(i), a(ii), a(iii), se vor sprijini și acțiuni de formare a resursei umane pentru îmbunătățirea competențelor tehnice, manageriale, antreprenoriale în domeniile de specializare inteligentă. Se va lua în calcul cooperarea sectorului privat cu centrele universitare, centre de competență, organizații de cercetare, organizații de transfer de cunoștințe și administrația publică, astfel încât resursa umană să beneficieze de investiții pentru îmbunătățirea competențelor tehnice, manageriale, antreprenoriale în domeniile de specializare inteligentă.

În consecință, se vor sprijini și **acțiuni de formare a resursei umane** pentru îmbunătățirea competențelor tehnice, manageriale, antreprenoriale în domeniile de specializare inteligentă, într-un mod integrat în cadrul proiectelor depuse în cadrul Priorității 1.

Tipuri de acțiuni:

- Îmbunătățirea competențelor tehnice, manageriale, antreprenoriale în domeniile de specializare inteligentă, având în vedere următoarele tipologii de abilități:

- **Abilități tehnice:** necesare pentru rezolvarea problemelor inovative, proiectarea, operarea, îmbunătățirea și întreținerea utilajelor și a structurilor tehnologice, abilități profesionale IT;
- **Abilități de management:** legate de planificarea afacerii, respectarea reglementărilor și controlul calității, planificarea resurselor umane și alocării eficiente a resurselor;
- **Abilități creative:** utile în crearea de produse noi cu valoare adăugată, în a experimenta în afara normelor convenționale care definesc mediile de afaceri tradiționale și a transforma diverse probleme sociale și economice în oportunități antreprenoriale;
- **Abilități antreprenoriale:** abilități specifice pentru companii noi, cum ar fi crearea unui plan de afaceri sustenabil, acceptarea și gestionarea riscurilor, gândirea strategică, capacitatea de a crea rețele noi, capacitatea de a face față provocărilor și cerințelor noi legate de tranziția către industria 4.0;
- **Abilități ecologice (green):** abilități specifice pentru a genera sau modifica produse, servicii și procese în conformitate cu principiile economiei circulare și a nevoii de adaptare continuă la schimbările climatice, respectiv a reglementărilor privind schimbările climatice;
- **Alte abilități** în afară de cele detaliate anterior care sunt necesare și justificate pentru operațiunile depuse.

De asemenea, pentru a crește capacitatea de inovare a regiunii, într-o abordare integrată care să vizeze toți factorii interesați ai activității de CDI (mediul academic, mediul privat, organizații de CDI, entități de transfer de cunoștințe, administrația publică) a fost identificată nevoia dezvoltării unei **Agenții Regionale de Inovare (ARI)**. Aceasta va constitui un catalizator regional al inovării, cu precădere în domeniile de specializare inteligentă regională.

Operaționalizarea la nivelul Regiunii Vest a ARI va contribui direct la consolidarea capacității mediului academic și a organizațiilor de cercetare de a se conecta la nevoile sectorului de afaceri, în vederea generării de procese/produse inovative în domeniile de specializare inteligentă regională. Pe de o parte ARI va sprijini **concentrarea resurselor de CDI existente la nivel regional și pe de altă parte identificarea, concentrarea și diseminarea nevoilor de dezvoltare și inovare de la nivelul mediului de afaceri.**

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Forma de sprijin va fi grantul nerambursabil, cu respectarea regulilor de Ajutor de Stat, iar investițiile sunt complementare intervențiilor propuse a se finanța prin POCIDIF, POTJ și POEO.

Prin **POCIDIF** se propune formarea și perfecționarea profesională a resurselor umane implicate în activități de CDI din cadrul infrastructurilor de CDI sprijinite, precum și sprijinirea capacității administrative a actorilor implicați în MDA⁵⁹ (așa cum rezultă din Metodologia de desfășurare a procesului de descoperire antreprenorială la nivel național).

În cazul în care investiții în calificarea, instruirea și reinsertia pe piața muncii a resurselor umane din zona de program vizată, va fi indentificată ca prioritate prin **POTJ**, se va asigura complementaritatea cu POR Vest.

POEO va acorda sprijin pentru adaptarea ofertei de educație și formare profesională la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic, creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grupurile țintă ale acțiunilor finanțate pot fi atât persoane, cât și organizații care vor fi implicate sau afectate pozitiv de acțiunile propuse. Acestea ar trebui încurajate să adopte soluții care să ducă la un ecosistem de inovare îmbunătățit. Mai concret, grupul-țintă include atât actorii publici, cât și cei privați ai sistemului de inovare, precum întreprinderile și angajații acestora (în special IMM-urile), organizațiile de tip cluster, autoritățile publice, intermediari, organizațiile de educație și formare, instituțiile de cercetare private și publice, inclusiv ARI.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Se va acorda accesul nelimitat și nediscriminatoriu la activitățile de formare oferită.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu se aplică instrumente teritoriale

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Județele care compun Regiunea Vest sunt definite de particularități economice și sociale specifice cât și potențialuri de convergență economică diferite. De asemenea, gradul de conexiune cu piața de muncă europeană variază. Astfel, în timp ce câteva zone s-au industrializat, în general în jurul marilor orașe, majoritatea au încă probleme în a se adapta la tranziția către i4.0 și în a-și dezvolta competențele necesare în domeniile de specializare identificate la nivel regional. Genul acesta de clivaje, dezvoltate vs. nedezvoltate, integrate vs. izolate, urbane vs. periferice, industrializate vs neindustrializate (sau dezindustrializate) pot fi atenuate prin implementarea proceselor i4.0, inclusiv dezvoltarea de competențe și abilități profesionale, în conformitate cu cele 6 domenii de

specializare inteligentă identificate la nivelul Regiunii vest. În cadrul acestui obiectiv specific, intervențiile viitoare vor putea, în condițiile date, să-și demonstreze capacitatea de a acționa precum catalizator regional privind ridicarea nivelului de competențe ale angajaților prin valorificarea experiențelor și realizărilor tematice (e.g. proiecte precum InnoSchool, Digitrans, NewGenerationSkills, eDigiStars) curente sau din trecut. O.S. a(iv) înțelege necesitatea de a sprijini transferul regional de competențe pentru specializarea inteligentă, armonizarea intervențiilor la nivel antreprenorial și testarea tehnologiilor i4.0 pentru a restabili sau a câștiga competitivitate atât la nivel regional, cât și la nivel european. Acest lucru necesită o cooperare mai strânsă în cadrul domeniilor de intervenție S3 și al politicilor, cu accent special pe IMM-uri, tranziția industrială și a competențe profesionale conexe.

În acest context, O.S. a(iv) POR Vest este aliniat cu OS 1.2 al PTD 2021-2027 dar și cu misiunea și obiectivele specifice AP7 SUERD, în special *To revert brain drain and foster brain circulation* și *To further implement Smart Specialization Strategies in all Danube countries* sau ale AP8 i.e. *To improve digital skills of entrepreneurs* sau *To improve know-how transfer about Digital Innovations to local small and medium-sized enterprises (SME)*⁶⁰.

Programul va avea în vedere și oportunitățile de cooperare cu programele Interreg din regiune, precum RO-HU CBC, RO-SRB CBC sau conexe, precum HUSKROUA.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu sunt avute în vedere instrumente teritoriale

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
1	a(iv)	ERDF	Less developed	RCO 101	IMM-uri care investesc în competențe pentru specializarea inteligentă, pentru tranziția industrială și antreprenariat	Întreprinderi	220	725
				RCO 16	Participarea părților interesate instituționale la		40	100

					proces de descoperire antreprenorială			

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators											
Pri ori ty	Spec ific obje ctive	Fu nd	Categ ory of region	ID [5]	Indicator [255]	Me asu re me nt uni t	Baseli ne or refere nce value	Refer ence year	Targ et (202 9)	Sourc e of data [200]	Com men ts [200]
1	a(iv)	ER DF	Less devel oped	RCR 98	Angajați din IMM-uri care finalizează programe de formare a competențelor pentru specializare inteligentă, pentru tranziție industrială și antreprenoriat (pe tip de competențe: tehnice, de management, de antreprenoria, ecologice, altele)	An gaj ați	0	2021	2175	My Smis, Rapoa rte de evalu are	

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(iv)	023 Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială, antreprenoriat și adaptabilitatea întreprinderilor la schimbare	8.500.000
1	ERDF	Less developed	a(iv)	170 Îmbunătățirea capacității autorităților responsabile de programe și a organismelor implicate în execuția fondurilor	3.500.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(iv)	01 Grant	12.000.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(iv)	33 Nicio orientare teritorială	12.000.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(iv)	03 Neutralitatea de gen	12.000.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

Prioritatea 2. O regiune cu orașe Smart și o administrație digitalizată

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation *

This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation⁶¹

This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

2.1.1.1 Specific objective⁶² (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

a (ii) Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]

Conform Indicelui economiei și societății digitale (DESI) din 2019, **România se situează pe locul 26 în UE la capitolul digitalizare**, cu un scor de 40 față de 52,6 media UE⁶³. Indicatorul „Serviciile publice digitale” plasează România pe ultimul loc în UE, în clasament existând 4 regiuni, toate din România, în care ponderea adulților care folosesc serviciile de e-guvernare este sub 10%, printre acestea și Regiunea Vest (9%).

Principala problemă care definește situația privind e-guvernarea la nivel național, dar și regional este reprezentată de **insuficienta dezvoltare a serviciilor publice electronice**. Există un număr mic de servicii publice electronice puse la dispoziție de instituțiile și autoritățile publice care depășesc nivelul 2 de sofisticare digitală (interacțiunea cu cetățeanul se face într-un singur sens, de exemplu, descărcarea formularelor electronice)⁶⁴.

Există un grad scăzut de aderare a instituțiilor publice la două dintre cele mai importante instrumente naționale orizontale de e-guvernare: Punctul de Contact Unic electronic și Ghișeul.ro. În România 91% dintre municipii și orașe sunt înregistrate. În Regiunea Vest sunt înrolate în platforma P.C.U. un număr de **40 localități urbane**, (95% din total) și **107 localități rurale** (38%). Dintre localitățile înrolate, **un număr restrâns de localități au dezvoltat efectiv servicii digitale pentru cetățeni** care depășesc nivelul 2 de sofisticare digitală (Ineu, Grădinari, Reșița, Lugoj și Timișoara). Celelalte localități înrolate permit doar descărcarea unor documente fără a fi în format editabil.

În regiune, pe platforma *Ghișeul.ro* sunt înrolate **52 de instituții ale administrației publice**. Cel mai mare grad de înrolare este al localităților din Hunedoara (**86%**; 12 orașe). Caraș-Severin se plasează pe locul II (**63%**; 6 orașe), fiind urmat de Arad (**60%**; 6 orașe) și Timiș (**50%**; 5 orașe).

Conectarea virtuală a întreprinderilor cu administrația publică și cu alți furnizori de servicii publice, este evaluată de întreprinderi ca fiind moderată, iar cel mai mare grad de digitalizare este atribuit depunerii de declarații. Totuși, aceasta nu poate fi considerată 100% o interacțiune digitală, având în vedere faptul că declarațiile sunt transmise de obicei via e-mail și mai puțin prin platforme integrate la nivelul administrațiilor locale.

Studiul *E-guvernarea în municipiile României* realizează o analiză orizontală a web-site-urilor din România din punctul de vedere al implementării platformelor web de livrare a serviciilor publice electronice în toate cele 320 de orașe⁶⁵. Doar 5 orașe din țară au primit calificativ foarte bine pentru nivelul de dezvoltare al e-guvernării, printre care se află Timișoara și Hunedoara din Regiunea Vest. Din punctul de vedere al nivelului de dezvoltare a e-guvernării în orașele din Regiunea Vest, studiul clasifică cele 42 orașe din regiune, astfel: foarte bine, 2 orașe: Timișoara și Hunedoara, bine: 8 orașe, satisfăcător: 19 orașe, slab: 7 orașe, foarte slab: 6 orașe. Situația nivelului de dezvoltare a "e-guvernării" arată că 3 din județele din Regiunea Vest au doar calificativ satisfăcător: Timiș, Arad, Hunedoara, iar Caraș-Severin are calificativ foarte slab.

Dezvoltarea durabilă și reziliența sunt obiective ale orașelor inteligente, răspunzând astfel noului cadru pentru dezvoltare durabilă reprezentat de **Agenda 2030, Obiectivul 11**, care își propune ca orașele să fie **deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile**. Orașele inteligente sunt parte importantă a tranziției către o Europă digitală.

Obiectivul principal al unui proiect de tipul „Smart city” este de a susține dezvoltarea durabilă a orașului și de a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor, prin propunerea unor soluții inovative, bazate pe tehnologia informației, care rezolvă într-un mod eficient provocările/problemele cu care se confruntă acestea.

Conform studiului IESE Cities in motion 2019⁶⁶, care clasifică localitățile de tip smart city la nivel mondial, din cele 174 identificate, doar un oraș este din România, respectiv București, cu 51,49 puncte raportat la 100 puncte pentru lider - Londra.

În anul 2017, ARSC⁶⁷ a lansat Harta Proiectelor Smart City⁶⁸, un program pilot prin care se prezintă stadiul de implementare a proiectelor Smart City. În regiune erau în implementare sau deja funcționale 58 de proiecte "smart". Dintre acestea, 45% sunt localizate în județul Timiș, 30% în județul Hunedoara, 20,5% în județul Arad și 4,5% în județul Caraș-Severin, în principal doar în municipiile reședință de județ. Analiza proiectelor relevă faptul că proiectele derulate au fost fragmentate, fără a fi incluse într-un concept integrat, iar impactul asupra procesului de transformare a orașelor în "smart cities" a rămas limitat.

Conform statisticilor realizate la nivel național de Vegacomp⁶⁹, pe o perioadă de 4 ani consecutiv, începând cu 2018, se arată faptul că investițiile în acest domeniu la nivel național au crescut constant. Astfel, din totalul de 124 de orașe de la nivel național cu proiecte smart în anul 2021, orașele Timișoara și Arad ocupă locurile 8 și 6, cu 26 respectiv 29 proiecte smart. Municipiile Deva

și Reșița se poziționează pe locurile 11, respectiv 17 în clasamentul național, iar Municipiul Hunedoara ocupă locul 10.

O măsură de certificare a transformării orașelor în smart city este **standardul ISO 37120**, care reprezintă primul standard internațional cu indicatori necesari certificării serviciilor urbane și de calitate a vieții. Nu există în nicio localitate din Regiunea Vest instrumente și metodologii de raportare la acest standard.

În mod evident standardizarea influențează pozitiv dezvoltarea orașelor inteligente, în măsura în care sub rezerva aplicării standardelor internaționale, autoritățile pot elabora proiecte de o înaltă calitate. Prin raportarea la standarde, programe de succes ale UE (CONCERTO, CIVITAS, Horizon2020), precum și alte inițiative relevante (Eurocities, Convent of Mayors for Climate and Energy, 100 Resilient Cities, European Inovation Partnership on Smart City and Communities, European Energy Award) se poate asigura caracterul inovativ al soluțiilor propuse de administrațiile publice locale și regionale. Aceste soluții inovative identificate contribuie la transformarea "smart" a administrațiilor publice prin soluții de digitalizare.

Intervențiile de tip smart-city sprijinite vor avea următoarele caracteristici:

- **Implementează elemente inovative**, respectiv noi funcționalități digitale care conduc la realizarea și transformarea eficientă, accesibilă și la un cost redus al serviciilor, produselor și proceselor publice în beneficiul cetățenilor și întreprinderilor;
- Sunt **destinate** cetățenilor și întreprinderilor;
- **Integrabile**, respectiv asigură interoperabilitatea cu alte soluții ale administrațiilor locale, regionale sau ale terților;
- **Scalabile**, transparente și responsabile, respectiv pot fi replicate și în alte administrații;
- **Dotările și infrastructura** vor fi finanțate într-un procent redus și limitat și vor fi strict necesare funcționalizării investiției.

Resursele financiare vor fi direcționate atât către intervenții care vizează creșterea sferei de date disponibile în formă digitală, cât și către proiecte care vizează crearea de noi servicii publice furnizate prin mijloace electronice către cetățeni și agenții economici.

Orașele smart vor rezulta în urma implementării de soluții inteligente în toate sectoarele/domeniile de dezvoltare. Cele **6 domenii majore de dezvoltare în cadrul unui Smart City**, potrivit Comisiei Europene sunt: Smart People, Smart Environment, Smart Economy, Smart Governance, Smart Mobility și Smart Living⁷⁰. Activitățile de tip smart city vor fi avute în vedere pentru finanțare etapizat și granulat, în funcție de dimensiunea și tipologia localității urbane.

Tipurile de acțiuni:

- **Digitalizarea administrației publice:** servicii și aplicații digitale oferite de instituții publice, plecând de la nevoile și în beneficiul cetățenilor și al întreprinderilor;
- Investiții pentru dezvoltarea **Smart City**, în cele 6 domenii majore enumerate.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Forma de sprijin în cazul acestor acțiuni va fi grantul nerambursabil, există complementaritate cu POCIDIF, POTJ, PNS și PNRR, iar proiectele de tip ”smart city” trebuie să se regăsească în SIDU sau alte strategii / studii ”smart city”.

Prin **POCIDIF** sunt vizate investiții în creșterea nivelului de interoperabilitate al sistemelor informatice din administrația publică centrală.

În cazul în care investiții în digitalizarea serviciilor administrațiilor publice din zona de program vizată, va fi indentificată ca prioritate prin **POTJ**, se va asigura complementaritatea cu POR Vest.

PNS va sprijini înființarea/adaptarea unui sistem de informare, inovare și consultanță în agricultură (AKIS), precum și susținerea acțiunilor de tip „smart villages” prin LEADER⁷¹.

PNRR în pilonul 2, componenta 7, va avea în vedere acțiuni referitoare la creșterea interoperabilității serviciilor publice centrale digitale: sistemul de colectare a taxelor fiscale și vamale; sisteme aferente domeniilor de muncă, protecție socială, pensii, sănătate, mediu, justiție, administrație agricolă, cultură; competențe digitale pentru funcția publică. De asemenea, PNRR în pilonul 4, componenta 10, își propune operaționalizarea unor sisteme de Smart City / Smart Village.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grupul țintă: populația din mediul urban și zona urbană funcțională, populația regiunii, agenții economici, angajații administrațiilor publice.

Fiecare instituție care oferă un serviciu public trebuie să identifice și să satisfacă nevoile cetățenilor și mediului de afaceri, **într-o abordare integrată**, care presupune interoperabilitatea serviciilor publice digitale. Scopul final este furnizarea unor servicii de calitate care să conducă la o implicare activă în managementul local al comunităților: depunere documente / cereri online și primirea soluționării lor în mod automat, plata de impozite, taxe și amenzi online pe website-ul instituției, verificarea on-line a statusului documentelor depuse la instituție, acces rapid la informații de interes public, colectarea și procesarea de date, procese legislative transparente și în interesul cetățenilor și al mediului de afaceri etc.

Pentru crearea unor proiecte de tip ”smart city” administrația locală trebuie să-și definească o viziune asupra localității și asupra nevoilor identificate, pentru a reprojecța spațiul urban și a integra noile tehnologii.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Acțiunile concrete și eficiente în domeniul ES, IN și ND implementate prin intermediul proiectelor finanțate prin POR vor avea o capacitate reală de a contribui la atingerea dezideratului ca oamenii, indiferent de gen, vârstă sau mediu cultural să se bucure de șanse și tratament egal, ca persoanele cu dizabilități să beneficieze de acces egal la viața socială și economică și să nu se mai confrunte cu discriminarea.

Respectarea prevederilor naționale în vigoare referitoare la ES, IN și ND va reprezenta condiție de eligibilitate pentru accesarea de fonduri europene și pentru responsabilizarea beneficiarilor. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității.

Pentru a veni în sprijinul (potențialilor) beneficiari în ceea ce privește înțelegerea și aplicarea corectă a principiilor privind ES, IN și ND, se va elabora un Ghid de bune practici care să ofere recomandări și exemple inspiraționale și se vor organiza evenimente de informare și sensibilizare.

În ceea ce privește egalitatea de șanse, se va avea în vedere asigurarea unui echilibru de gen în echipele de management sau de implementare, implicarea în proiect sau angajarea de persoane care provin din diferite medii (persoane marginalizate și defavorizate, inclusiv minorități, persoane în vârstă, cu dizabilități etc.).

În situația în care în cadrul grupului țintă sau a beneficiarilor se identifică persoane cu dizabilități, se va avea în vedere, acolo unde este posibil, asigurarea accesibilității la mediul fizic (rampe de acces, acces neîngrădit, mobilier și echipamente cu adaptări specifice pentru diferite tipuri de dizabilități, grupuri sanitare etc.), dar și facilități la locul de muncă (ex. tele-muncă, program flexibil). Pentru comunicare, se va încuraja utilizarea noilor tehnologii, inclusiv accesibilizarea paginilor web pentru persoane cu diferite dizabilități sau în vârstă.

Tipurile de acțiuni propuse au ca scop transformarea administrațiilor și instituțiilor publice în instituții deschise, eficiente, transparente și favorabile incluziunii, **pentru toți utilizatorii, care să corespundă nevoilor și cerințelor cetățenilor și ale întreprinderilor.**

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Nu sunt avute în vedere instrumente teritoriale.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Prin AP2 și obiectivele specifice selectate, programul își va aduce o contribuție directă la acțiunile AP 7 a SUERD, prin susținerea, de exemplu, a tranziției către o societate bazată pe cunoaștere și efortul comun de a transforma zona Dunării într-o regiune inteligentă și în folosul cetățenilor (acțiunea 6 AP7). De asemenea, POR Vest este aliniat eforturilor de a răspunde provocărilor

identificate de AP 11 SUERD, *Securitate, acțiunea 5: Setting up a structure of Danube River Forum*, prin considerarea capacității și securității structurilor administrative locale și regionale în procesul de digitalizare, cooperare internațională și tranziție către formatul orașelor inteligente.

Experiența Regiunii Vest în programele transfrontaliere este una bogată prin prisma implicării beneficiarilor din această zonă în programe precum RO-HU CBC și RO-SRB CBC. Această experiență este deja capitalizată. De exemplu, nevoia de a face pasul dinspre digitizare spre digitalizare și de a asigura un ecosistem administrativ predictibil, transparent și responsabil pentru cetățeni și întreprinzători este una specifică atât orașelor și localităților Regiunii Vest, cât și zonelor de graniță din Serbia și Ungaria care fac parte din programele amintite mai sus. Astfel, POR Vest va participa în mod activ, prin viitoarele scheme de finanțare, la crearea unor zone administrative moderne și funcționale la nivel de transfrontalier, conducând astfel la reducerea barierelor administrative pentru locuitorii din zonele de graniță de la vestul României. ISO 1, selectat în cadrul RO-HU CBC și RO-SRB CBC raportat la care AP2, OS b(i) al POR VEST poate identifica, în anumită măsură, elemente comune, va acționa precum un catalizator în acest sens.

În plus, Prioritatea 2 a POR Vest 2021-2027 este posibil congruentă cu PA1 dar și ISO 1 ale programului Transnațional Dunărea, ambele fiind axate pe elemente cheie precum digitalizare, guvernare transparentă și în folosul cetățeanului sau planificare spațială. Astfel, se crează premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în conformitate cu nevoile spațiului dunărean.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
2	ERDF	Less developed	a(ii)	RCO 14	Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru dezvoltare	Instituții publice		22

					servicii și aplicații digitale			

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
2	ERDF	Less developed	a(ii)	RCR 11	Utilizatori de servicii, produse și procese digitale publice noi și optimizate	Utilizatori	320.000	2021	2029	My Smis, Rapoarte de evaluare	

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2	ERDF	Less developed	a(ii)	016 Soluții TIC, servicii electronice și aplicații pentru administrația publică	34.000.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
2	ERDF	Less developed	a(ii)	01 Grant	34.000.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

2	ERDF	Less developed	a(ii)	33 Nicio orientare teritorială	34.000.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	a(ii)	03 Neutralitatea de gen	34.000.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

Prioritatea 3. O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation *
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁷²
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.1.1.1.a

2.1.1.1 Specific objective⁷³ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

Text field [8 000]

În Regiunea Vest, în 2019 existau **845.243 locuințe, 63% fiind în mediul urban** (locul II pe țară). Dintre acestea, 1,8% sunt în proprietate publică și 98,2% în proprietate privată. Din total locuințe, 345.884 sunt situate în blocuri de apartamente din mediul urban⁷⁴. În conformitate cu SRTL, clădirile multifamiliale de locuințe oferă cel mai mare potențial de economii de energie și de reducere a emisiilor de CO₂.

În Regiunea Vest au fost inventariate **7.096 blocuri de locuințe multifamiliale**, aproape 50% din acestea fiind situate în municipiile reședință de județ. Din punctul de vedere al regimului de înălțime, în mediul urban din Regiunea Vest predomină blocurile cu P+4E, care reprezintă cca. 74% din numărul total al blocurilor de locuințe⁷⁵. Un număr de 662 de blocuri (9%) au un regim de înălțime mai mare decât P+4, majoritatea fiind amplasate în municipiile reședință de județ, respectiv 491 blocuri. Blocurile de locuințe cu regim de înălțime mai mic decât P+4E, inventariate în regiune, sunt în număr de 1.184 (17%) și se întâlnesc în număr mai mare, de obicei, în localități urbane de dimensiuni mai mici, fiind legate de industriile dominante în trecut din acestea.

La nivel de județ, cele mai multe blocuri de locuințe se întâlnesc în județul Hunedoara (cca. 35% din total), urmat de Timiș (26%), Arad (20%) și Caraș-Severin (19%).

Majoritatea locuințelor colective sunt construite anterior anului 2000 (peste 90% din numărul total de blocuri de locuințe fiind construite în perioada 1950-1999), au suferit puține lucrări de investiții și se caracterizează prin confort și eficiență energetică scăzută, în raport cu standardele actuale⁷⁶, existând astfel un potențial mare de reducere a consumului de energie.

În total, la nivel de regiune, conform datelor disponibile de la nivelul UAT-urilor, au fost reabilitate termic 793 blocuri, din diferite surse de finanțare, reprezentând 11,17% din totalul blocurilor. Prin POR 2014-2020 s-au reabilitat termic sau se vor reabilita până în anul 2023, un număr de **223 blocuri**.

Conform studiului desfășurat cu privire la inventarul clădirilor rezidențiale, din datele completate de către UAT-uri, a reieșit o **nevoie de finanțare a 1.311 blocuri**, din care 1.194 cu regim de înălțime mai mic sau egal cu P+4 și 117 blocuri cu regim de înălțime mai mare decât P+4.

Referitor la clădirile publice deținute de autoritățile publice locale, conform inventarului realizat de ADR Vest, a rezultat că există în mediul urban din regiune un număr de 1.936 clădiri publice⁷⁷. Pe județe, cele mai multe se regăsesc în județul Timiș - 41%, apoi în județul Hunedoara - 28%, județul Arad - 21%, iar cele mai puține se regăsesc în județul Caraș-Severin - 10%. În funcție de destinația acestora, predomină clădirile cu destinație socială (infrastructură educațională, sanitară, socială) în pondere de 73%.

Conform datelor existente la nivelul regiunii, în ultimii 10 ani au fost reabilitate termic 215 clădiri publice aflate în proprietatea UAT-urilor, din urban. Prin POR 2014-2020 s-au reabilitat termic sau se vor reabilita până în anul 2023, un număr de **56 de clădiri publice** având o suprafață utilă

de 148.125,83 mp (24 clădiri în județul Hunedoara, 18 clădiri în județul Caraș-Severin, 9 clădiri în județul Arad și 5 clădiri în județul Timiș).

O statistică cu privire la clădirile autorităților publice centrale realizată de MDLPA⁷⁸ indică faptul că, în Regiunea Vest sunt localizate 461 clădiri ale autorităților publice centrale, având o suprafața utilă de circa 571.062 mp. Pe județe, cele mai multe sunt în județul Timiș – 208.

Conform studiului desfășurat cu privire la inventarul clădirilor publice, din datele completate de către UAT-urile din mediul urban, a reieșit o **nevoie de finanțare a 423 clădiri publice**, din care 284 sunt clădiri cu destinație socială, 46 sunt instituții de cultură, 54 reprezintă sedii administrative și 39 reprezintă alte destinații.

Domeniul reabilitării termice a clădirilor a generat un interes crescut în perioada de programare 2014-2020, cu precădere în cazul clădirilor publice. Apetitul pentru accesarea fondurilor în cazul blocurilor de locuințe nu a fost unul ridicat, principalele provocări identificate fiind: ratele de cofinanțare ridicate și lipsa de fonduri a asociațiilor de proprietari pentru acoperirea cofinanțării, reguli birocratice și restrictive legate de acordul proprietarilor și obligativitatea ca agenții economici localizați în blocuri să asigure 100% din cheltuielile aferente reabilitării, existența lucrărilor executate de proprietari în regie proprie, etc. Prin urmare, atât în cazul clădirilor rezidențiale, cât și a clădirilor publice, există o nevoie strategică de simplificare a procedurilor de accesare a fondurilor (ex. simplificarea evaluării cererilor de finanțare, reducerea ratei de cofinanțare, implementarea unei scheme de ajutor de minimis pentru agenții economici care desfășoară activități economice etc.), concomitent cu o mai bună concentrare a finanțării asupra clădirilor care asigură o reducere a consumului de energie mai mare.

Conform Raportului de evaluare a intervențiilor POR 2014-2020 – Etapa I privind Axa prioritară 3⁷⁹, s-a constatat că îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor rămâne cea mai eficientă investiție din punctul de vedere al raportului cost / beneficiu pentru a realiza reduceri de CO₂, în comparație cu alte măsuri de eficientizare energetică.

În cadrul sectorului clădirilor rezidențiale se are în vedere finanțarea clădirilor multifamiliale și **vor avea prioritate la finanțare blocurile de locuințe care prin intervențiile realizate vor conduce la atingerea celei mai mari rate de reducere a consumului de energie**. Vor fi sprijinite intervențiile care ating cel puțin o economie de energie de 40%, fiind încurajate și intervențiile în urma cărora se realizează o economie de energie de minim 60%, în special la blocurile de locuințe cu regim de înălțime >P+4, în cazul cărora această țintă de economie poate fi atinsă cu costuri unitare rezonabile din punct de vedere economic. În cazul blocurilor de locuințe în care ponderea gospodăriilor vulnerabile afectate de sărăcia energetică este semnificativă, precum și în cazul locuințelor sociale ratele de co-finanțare vor fi ajustate corespunzător pentru a reflecta capacitatea limitată de co-finanțare a acestora. În plus, proiectele vor trebui să includă activități de informare și conștientizare cu privire la consumul de energie (ex. consiliere/informare cu privire la optimizarea consumului de energie în gospodărie, etc.).

Referitor la clădirile publice, **prioritizarea se va realiza în funcție de consumul actual de energie și impactul în termeni de economii de energie obținute după intervenții, precum și în funcție de**

destinația clădirilor. Astfel, vor fi sprijinite investiții de tip “deep renovation”, care conduc la o economie a consumului de energie de minim 60%. Se va acorda prioritate clădirilor cu funcțiuni sociale cum ar fi: școli, spitale, centre sociale, etc.

Tipurile de acțiuni, atât pentru clădirile rezidențiale, cât și pentru clădirile publice sunt următoarele:

- îmbunătățirea izolației termice / modernizarea termică a anvelopei clădirii;
- îmbunătățirea sistemului de încălzire și a sistemului tehnic al clădirii⁸⁰ (ex. instalații pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare, etc.);
- utilizarea surselor regenerabile de energie;
- consolidarea capacității autorității de management, a dezvoltatorilor de proiecte și a autorităților publice în domeniul eficienței energetice, campanii de informare, educație și conștientizare cu privire la optimizarea consumului de energie în gospodărie.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Forma de sprijin în cadrul acestor tipuri de acțiuni va fi grantul nerambursabil, iar măsurile propuse pentru creșterea eficienței energetice a clădirilor vor fi condiționate și fundamentate pe baza recomandărilor auditului energetic, conform metodologiei de calcul a performanței energetice a clădirilor, precum și certificate ex-post, prin intermediul certificatelor de performanță energetică emise după realizarea intervențiilor.

Acțiunile propuse vor fi în concordanța cu documentele strategice relevante (ex. strategii integrate de dezvoltare urbană, planuri de acțiune privind energia durabilă, alte documente de planificare), fiind complementare cu PODD – intervenții în eficiență energetică la nivelul companiilor, POTJ – intervenții în eficiență energetică în județul Hunedoara conform Planului Județean de Tranziție Justă și PNRR, și le vor consolida efectul.

PNRR, în cadrul pilonului 1, componenta 5, propune un **fond “renovation wave”** care să finanțeze adecvat lucrări de îmbunătățire a fondului construit existent, printr-un program de investiții structurat în două axe, una dedicată clădirilor private și alta clădirilor publice.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grup țintă: populația regiunii din mediul urban, care locuiește în cadrul clădirilor rezidențiale și/sau utilizează clădirile publice cu caracter social eficientizate energetic și populația din mediul rural care beneficiază de clădirile publice cu caracter social reabilitate energetic.

Text field [2 000]

Valoarea grantului acordat va ține cont și de capacitatea de cofinanțare a autorităților publice locale.

De asemenea, în finanțarea intervențiilor pentru creșterea eficienței energetice a blocurilor de locuințe, **este important de luat în considerare fenomenul de "sărăcie energetică"** și capacitatea de co-finanțare a asociațiilor de proprietari/propietarilor. Numărul blocurilor de locuințe pentru care autoritățile publice locale au indicat faptul că predomină locatari cu venituri reduse se cifrează la 1.574, ceea ce reprezintă 22% din numărul total de blocuri de locuințe la nivel regional, fiind concentrate în proporție covârșitoare în județul Hunedoara (1.280 de blocuri). Practic în județul Hunedoara, în 50% dintre blocurile de locuințe raportate de autoritatea locală (2.515 blocuri de locuințe în total), predomină proprietari cu venituri reduse. Pentru acestea se are în vedere utilizarea unor măsuri de sprijin, precum o rată de cofinanțare redusă a proprietarilor.

Infrastructura aferentă clădirilor rezidențiale și publice va fi adaptată pentru persoanele cu dizabilități, după caz, prin: asigurarea de rampe de acces pentru toate tipurile de clădiri (rezidențiale și publice) și asigurarea de măsuri obligatorii de accesibilizare a clădirilor publice pentru persoane cu dizabilități și pentru nevoile individuale ale persoanelor cu handicap: de exemplu marcaje tactil-vizuale și utilizarea de culori contrastante pe trasee de acces, adaptări în spațiul construit prin intrări, circulații orizontale și verticale, grupuri sanitare, alte tipuri de adaptări.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Investițiile în clădirile rezidențiale vor fi concentrate doar în zonele urbane.

Investițiile în clădirile publice cu funcții sociale se vor implementa atât în zonele urbane, cât și în mediul rural, iar cele fără caracter social (administrative) vor fi concentrate doar în zonele urbane.

Pentru intervențiile finanțate în cadrul acestui obiectiv specific se aplică instrumentul teritorial prevăzut la art. 28 (a) al Regulamentului CPR nr. 1060/2021 – ITI Valea Jiului.

Pentru intervențiile din componenta *clădiri rezidențiale* se aplică instrumentul teritorial prevăzut la art. 28 (c) al Regulamentului CPR nr. 1060/2021 – municipii și orașe.

Proiectele trebuie să fie incluse într-o strategie teritorială integrată, elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului CPR nr. 1060/2021, art. 29 și implementată sub responsabilitatea municipiilor/orașelor, cu implicarea partenerilor relevanți de la nivel local. AM POR va verifica și valida strategiile teritoriale integrate în baza unei grile de verificare și a unei autoevaluări realizate de către autoritățile locale.

Lista proiectelor finanțabile va fi atașată obligatoriu strategiilor teritoriale integrate, fiind rezultatul unui proces de selectare desfășurat la nivelul autorităților responsabile cu implementarea

strategiilor teritoriale (Consilii Locale, ADI, Agenția pentru dezvoltare teritorială integrată Valea Jiului).

În procesul de selectare a proiectelor, AM POR va verifica eligibilitatea și conformitatea acestora în baza documentațiilor tehnice, asigurându-se de încadrarea în alocarea financiară aferentă apelului de proiecte.

Pentru a veni în sprijinul autorităților urbane, AM POR va elabora un îndrumar privind strategia integrată de dezvoltare urbană, precum și pentru identificarea criteriilor de selectare a proiectelor, în concordanță cu prevederile art. 73 al Regulamentului CPR nr. 1060/2021.

Cele 6 orașe și municipii din ITI Valea Jiului vor beneficia de alocări orientative, ca teritoriu integrat, în funcție de numărul de locuitori.

Cele 36 de municipii și orașe vor beneficia de o anvelopă financiară comună, intrând în proces de selecție a proiectelor pe principiul *“primul venit, primul servit”*.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Regiunea Vest, la fel ca întreaga regiune a Dunării se bazează, în mare măsură, pe combustibili fosili atât în ceea ce privește producția, cât și consumul de energie. În ciuda schimbărilor favorabile și semnificative din multe țări, sectorul energetic este foarte departe de a fi unul cu un nivel scăzut de emisii de carbon. La nivel regional, producția și consumul de energie durabilă necesită o trecere la surse de energie regenerabile, deoarece ponderea combustibililor fosili în producție este, ca nivel de utilizare, între 65% și 80%.

Prin Prioritatea 3 și obiectivele specifice selectate, POR Vest își va aduce o contribuție directă și tangibilă la obiectivele și acțiunile AP2 2 și 6 ale SUERD care promovează, de exemplu, eficiența energetică și utilizarea energiei regenerabile în clădiri (acțiunile 2, 5, 8 și 9, AP2 SUERD) și consolidarea capacității autorității de management, a promotorilor de proiecte și a autorităților publice în domeniul eficienței energetice prin campanii de informare, educație și conștientizare (acțiunea 2, AP6 SUERD) .

Provocările și acțiunile identificate de POR Vest sunt, de asemenea, în conformitate cu angajamentele cheie ale Pactului Verde European (Green Deal) în ceea ce privește furnizarea de energie curată, accesibilă și sigură. Mai mult decât atât, experiența Regiunii Vest în programele transfrontaliere este una bogată prin prisma proiectelor comune beneficiarilor din această zonă în programe precum România-Serbia și România-Ungaria. În plus, prin Prioritatea 3 POR VEST este aliniată Priorității 1 a RO-SRB CBC și Priorității 2 a Programelor HU-RO CBC și Programului Transnațional Dunărea (PTD), acestea fiind axate pe elemente cheie precum energia regenerabilă sau decarbonizare. Astfel, se crează premisele unei colaborări complementare la nivel transnațional, în conformitate cu nevoile spațiului dunărean și a politicii de coeziune europene, colaborare ce poate da posibilitatea capitalizării unor proiecte implementate anterior (e.g. 3Smart, CSSC Lab).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Intervențiile planificate, caracterizate prin beneficii sociale ridicate, sunt de o asemenea natură încât nu se pot genera venituri sau economii suplimentare care să le facă atractive pentru implementarea unor instrumente financiare. Prin urmare, forma de sprijin în cadrul acestor tipuri de acțiuni va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	b (i)	ERDF	Less developed	RCO 18	Locuințe cu o performanță energetică îmbunătățită	Locuințe	1.192	11.925
				RCO 19	Clădiri publice cu o performanță energetică îmbunătățită	Metri pătrați	13.000	130.000

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
3	b (i)	ERDF	Less developed	RCO 26	Consum anual de energie primară (din care: al locuințel	MWh/an	301.133		145.996	My smis, Rapo arte de evalu are	

					or, clădirilor publice, întreprin derilor etc.)					<i>My smis, Rapo arte de evalu are</i>
			R C R 29	Emisii de gaze cu efect de seră estimate	<i>Tone CO2 echivale nt/an</i>	54.05 8			25.4 33	

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3	ERDF	Less developed	b(i)	042 Renovarea fondului locativ existent în vederea creșterii eficienței energetice, proiecte demonstrative și măsuri de sprijin care respectă criteriile de eficiență energetică	59.377.185
3	ERDF	Less developed	b(i)	045 Renovarea în vederea creșterii eficienței energetice sau măsuri de eficiență energetică legate de infrastructurile publice, proiecte demonstrative și măsuri de sprijin care respectă criteriile de eficiență energetică	39.750.000
3	ERDF	Less developed	b(i)	169 Inițiative de dezvoltare teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	74.408
3	ERDF	Less developed	b(i)	170 Îmbunătățirea capacității autorităților și organismelor din program legate de punerea în aplicare a fondurilor	74.408

Table 5: Dimension 2 – form of financing					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

3	ERDF	Less developed	b(i)	01 Grant	99.276.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3	ERDF	Less developed	b(i)	02 Municipii, orașe și suburbii (ITI)	10.582.822
3	ERDF	Less developed	b(i)	26 Municipii, orașe și suburbii	53.180.528
3	ERDF	Less developed	b(i)	33 Nicio orientare teritorială	35.512.650

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	b(i)	03 Neutralitatea de gen	99.276.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

b (vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]   În Regiunea Vest, 63,1% din populație trăiește în mediul urban, de cele mai multe ori în cartiere de blocuri care se confruntă cu probleme care țin de amenajarea improprie a spațiilor verzi, din punct de vedere al aspectului și al funcțiunilor, dar și cu lipsa sau incoerența spațiilor verzi.   La nivel de județ, cea mai mare valoare a suprafeței de spațiu verde per locuitor o are județul Hunedoara (25,5 mp/locuitor), urmat de județul Caraș-Severin (21,50 mp/loc.), județul Timiș (21,19 mp/loc.), iar cele mai mici valori se înregistrează în județul Arad (19,56 mp/loc.), cu un minim de 6,13 mp/locuitor înregistrat în municipiul Arad.

Evoluția suprafețelor spațiilor verzi a cunoscut, la nivel național, un trend ascendent în perioada 2011-2018. Rata de creștere a spațiilor verzi din Regiunea Vest (7,97%) este mult sub media națională (20,37%) și inferioară tuturor regiunilor de dezvoltare, cu excepția regiunii BI⁸¹. Suprafața spațiilor verzi în mediul urban a crescut de la 2.594 ha la 2.801 ha, dar în același timp a avut loc o scădere a ponderii suprafeței de spațiu verde în mediul urban din regiune în suprafața totală națională a spațiilor verzi urbane, de la 11,6% în 2011 la 10,41% în 2018. În anul 2018, Regiunea Vest ocupa locul 6 privind suprafața spațiilor verzi din mediul urban. Deși ponderea suprafeței spațiilor verzi în suprafața intravilanului a înregistrat o ușoară creștere în perioada analizată de la 5,72% la 5,85%, rata de creștere a spațiilor verzi din intravilan (2,34%) este inferioară ratei de creștere a intravilanului localităților urbane, respectiv 5,51%.

În regiune, cea mai mare rată de creștere o are județul Arad, fiind peste media națională. În județul Arad, creșterea suprafeței spațiilor verzi se datorează în cea mai mare parte orașului Arad (20 ha) și Lipova (114 ha). Cu toate că municipiul Arad a înregistrat o creștere a suprafeței spațiilor verzi, rămâne orașul cu cea mai mică suprafață de spațiu verde (mp/locuitor) din toate orașele regiunii.

Județul Caraș Severin nu se încadrează în trendul regional de creștere, suprafața spațiilor verzi a scăzut, datorită orașelor Anina (-19 ha) și Oravița (-17 ha) și a faptului că niciun oraș din Caraș-Severin nu a înregistrat în perioada analizată creșteri ale suprafețelor de spații verzi.

În județul Hunedoara, creșterea spațiilor verzi s-a realizat în mod echilibrat, în mai multe orașe: Deva (32 ha), Vulcan (29 ha), Petrița (20 ha), Călan (11 ha), Aninoasa, Brad, Orăștie (sub 10 ha).

Deși are cea mai mare suprafață de spații verzi din județele regiunii, județul Timiș a înregistrat o creștere nesemnificativă a suprafeței spațiilor verzi (0,5%), datorată orașelor mici: Făget, Gătaia sau Ciocova (sub 5 ha). Timișoara, în ciuda denumirii de "oraș al parcurilor", nu a înregistrat în această perioadă nicio creștere a suprafețelor verzi.

În anul 2018 în municipiile și orașele din Regiunea Vest erau 51 de parcuri urbane⁸² având o suprafață de 195,74 ha, ceea ce corespunde unei valori de 1,3m² de parcuri urbane / 1.000 locuitori. Pe județe, cea mai mare valoare se înregistrează în Timiș (4,17m² / 1.000 locuitori), celelalte județe având valori sub 1m² / 1.000 locuitori⁸³.

De asemenea, 38 din 42 de orașe sunt traversate de cursuri de apă, pentru care pot fi propuse măsuri de îmbunătățire a biodiversității prin reabilitarea malurilor, inclusiv de întreținere a vegetației existente.

În majoritatea orașelor există suprafețe de teren neutilizate, degradate, abandonate care contribuie la menținerea aspectului inestetic al unor zone din cadrul orașelor. Lipsa spațiilor verzi are un impact negativ asupra calității vieții și stării de sănătate a populației.

Spațiile verzi reprezintă unul dintre instrumentele noi care pot ajuta orașele din regiune să-și crească reziliența și durabilitatea. Infrastructura verde are rolul de a îmbunătăți calitatea vieții în multe moduri, abordând aspectele de mediu, sociale și economice, bazate pe utilizarea multifuncțională a capitalului natural.

În lumina multifuncționalității sale, infrastructura verde sprijină implementarea și respectarea legislației și politicilor UE de mediu, cum ar fi protecția naturii, calitatea aerului, apa, precum și cu politicile de adaptare și atenuare a schimbărilor climatice⁸⁴.

Infrastructura verde facilitează vizibilitatea localităților, poate favoriza reglarea ecosistemului urban și poate contribui la ameliorarea problemelor legate de schimbările climatice, managementul apelor și calitatea aerului, dar și să sporească atractivitatea locală și să faciliteze atașamentul cetățenilor față de localitate. Spațiile verzi pot contribui la crearea de legături între membrii unei comunități, fiind accesibile unui grup mare de locuitori (persoane cu dizabilități, bătrâni, copii).

Rețeaua verde îmbunătățește condițiile de mediu și prin urmare calitatea vieții și a sănătății oamenilor. De asemenea, susține economia verde și îmbunătățește biodiversitatea. Asigurarea de conexiuni peisagere și ecologice între categoriile infrastructurii verzi, prin legarea suprafețelor naturale și semi-naturale aflate în vecinătate, aduce beneficii în crearea de coridoare de mobilitate pentru speciile de faună, favorizând răspândirea speciilor de floră, ceea ce ar putea conduce la îmbunătățirea confortului urban la nivelul localităților. Infrastructura verde include suprafețe bogate în biodiversitate precum păduri, iazuri, pajiști înflorite care sunt rezervoare de biodiversitate cu capacitate de repopulare și revitalizare a mediilor degradate.

Odată cu ratificarea României a Cartei de la Leipzig pentru orașe europene durabile, printre altele, una dintre priorități este crearea și asigurarea unor spații publice de calitate.

Se va încuraja afilierea localităților urbane din Regiunea Vest la platforma UE privind înverzirea urbană, în cadrul acordului de parteneriat privind orașele verzi (Green City Accord) încheiat cu municipalități și primării⁸⁵.

Printre **provocările majore** identificate în regiune se regăsesc:

- Neîndeplinirea standardelor din legislație în ceea ce privește suprafața spațiilor verzi de la nivelul orașelor;
- Existența unor zone în cadrul orașelor cu terenuri abandonate/degradate/neutilizate ca urmare a încetării unor activități economice și industriale sau a slabei planificări urbane. Ele își pun amprenta asupra calității mediului și esteticii urbane, afectând calitatea vieții în orașe;
- Proporție mare de zone cu suprafață impermeabilă, generând insule de căldură;
- Potențial de acord nesatisfăcător al spațiilor verzi existente;
- Distribuția spațială inegală a spațiilor verzi în orașe, care nu asigură accesul echitabil tuturor;
- Recentele măsuri de limitare a deplasării persoanelor din cauza pandemiei COVID 19 au arătat valoarea spațiilor urbane verzi, pentru bunăstarea fizică și mentală a cetățenilor.

Tipuri de acțiuni:

- **Modernizarea și crearea de noi spații verzi din intravilanul localităților urbane.** Se vor realiza investiții atât asupra unor spații verzi existente, cât și asupra unor terenuri

dezafectate/abandonate/degradate care sunt propuse a fi transformate în spații verzi definite de legislația națională:

- a) spații verzi publice cu acces nelimitat: parcuri, grădini, scuaruri;
- b) amenajarea zonelor verzi din cadrul grădinilor botanice și a muzeelor în aer liber;
- c) spații verzi pentru agrement;
- d) spații verzi pentru protecția lacurilor și cursurilor de apă (zona de maluri și zona de deasupra malurilor);
- e) păduri de agrement urbane;
- f) culoare de protecție față de infrastructura tehnică: perdele forestiere urbane, fâșii plantate, doar în cadrul unor proiecte care includ cel puțin încă o componentă din cele de mai sus.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Cel târziu la finalizarea implementării investiției fiecare spațiu verde finanțat trebuie să se regăsească în Registrul local al spațiilor verzi al fiecărei localități.

Proiectele vor fi completate de activități de informare, conștientizare, implicare civică și educație care să conducă la formarea în Regiunea Vest a unei atitudini pozitive față de mediu potrivit principiului *“from a single measure to city-wide network”*, dar și dezvoltarea unei mase critice de practicieni în domeniul proiectelor care vizează infrastructura verde, inclusiv actualizare la nevoie a registrului local al spațiilor verzi și elaborarea de strategii/studii în domeniu.

Se va urmări ca toate intervențiile ce vor fi propuse să respecte articolul 73 alineatul (2), litera (e) CPR. În acest sens, toate proiectele trebuie să parcurgă procedura de evaluare a impactului asupra mediului, iar proiectele ce intră sub incidența Directivei nr. 92/43 (CEE) vor face obiectul procedurii de evaluare adecvată privind efectele potențiale asupra Siturilor Natura 2000.

Acțiunile propuse vor fi complementare cu PODO și POTJ. În POR Vest 2021-2027 nu sunt avute în vedere investiții care vizează siturile zone special protejate, Natura 2000 și nici decontaminarea siturilor poluate, care sunt finanțate prin PODO și, respectiv, POTJ.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grupul țintă este reprezentat de toate grupele de populație, inclusiv vizitatorii zonelor urbane din Regiunea Vest, actori publici și privați, care beneficiază de un management de mediu îmbunătățit la nivel regional și local. Sunt încurajate pilotarea de soluții noi și transferul de bune practici la nivelul proiectelor care vizează măsuri de protecție a mediului și reabilitarea unor spații verzi degradate / abandonate.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Acțiunile urmarite prin intermediul proiectelor finanțate prin POR vor avea o capacitate reală de a contribui la atingerea dezideratului ca oamenii, indiferent de gen, vârstă sau mediu cultural să se bucure de șanse și tratament egal, ca persoanele cu dizabilități să beneficieze de acces egal la viața socială și economică.

Respectarea prevederilor naționale în vigoare referitoare la ES, IN și ND va reprezenta o condiție de eligibilitate în cadrul ghidurilor solicitantului. Pe de altă parte, se va încuraja și implementarea de acțiuni suplimentare, favorabile incluziunii și diversității.

Pentru a veni în sprijinul beneficiarilor în ceea ce privește înțelegerea și aplicarea corectă a principiilor privind ES, IN și ND, se va elabora un Ghid de bune practici care să ofere recomandări și exemple și se vor organiza evenimente de informare.

În ceea ce privește egalitatea de șanse, se va propune asigurarea unui echilibru de gen în echipele de management sau de implementare.

Pe lângă asigurarea unei suprafețe optime de spațiu verde, orașele din regiune trebuie să aibă în vedere și necesitățile de recreere ale diverselor grupe de utilizatori și distribuția echitabilă a acestora în orașe. Nu doar asigurarea suprafeței optime este importantă, ci și distribuția spațială a zonelor verzi în cadrul orașelor. Este necesar ca spațiile verzi să fie accesibile pietonilor, bicicliștilor și utilizatorilor transportului public. Crearea de coridoare ecologice la nivelul orașelor favorizează dezvoltarea biodiversității ce poate fi exploatată ca resursă în valorificarea traseelor de mobilitate non-motorizată (alei de promenadă, piste biciclete, alergare).

Se va urmări ca infrastructura reabilitată să fie deschisă publicului în mod gratuit pentru intrare și utilizare, ca aleile pietonale să aibă o lățime adecvată și finisaj antiderapant, ideal cu profilare tactilo-vizuală, ca traseele pietonale să fie fără obstacole, ca mobilierul urban și locurile de odihnă să fie ușor de detectat de către persoanele cu capacități diminuate de vedere, să existe toalete adaptate etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Investițiile vor fi concentrate doar în zonele urbane, inclusiv în ZUF.

Pentru intervențiile finanțate în cadrul acestui obiectiv specific se aplică instrumente teritoriale, în conformitate cu Regulamentul CPR nr. 1060/2021, art. 28 (a) – ITI Valea Jiului, respectiv art. 28 (c) – municipii și orașe.

Proiectele trebuie să fie incluse într-o strategie teritorială integrată, elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului CPR nr. 1060/2021, art. 29 și implementată sub responsabilitatea municipiilor/orașelor, cu implicarea partenerilor relevanți de la nivel local. AM POR va verifica și valida strategiile teritoriale integrate în baza unei grile de verificare și a unei autoevaluări realizate de către autoritățile locale.

Lista proiectelor finanțabile va fi atașată obligatoriu strategiilor teritoriale integrate, fiind rezultatul unui proces de selectare desfășurat la nivelul autorităților responsabile cu implementarea strategiilor teritoriale (Consilii Locale, ADI, Agenția pentru dezvoltare teritorială integrată Valea Jiului).

În procesul de selectare a proiectelor, AM POR va verifica eligibilitatea și conformitatea acestora în baza documentațiilor tehnice, asigurându-se de încadrarea în alocarea financiară aferentă fiecărui municipiu sau apel de proiecte.

Pentru a veni în sprijinul autorităților urbane, AM POR va elabora un îndrumar privind strategia integrată de dezvoltare urbană, precum și pentru identificarea criteriilor de selectare a proiectelor, în concordanță cu prevederile art. 73 al Regulamentului CPR nr. 1060/2021.

Cele 6 orașe și municipii din ITI Valea Jiului vor beneficia de alocări orientative, ca teritoriu integrat, în funcție de numărul de locuitori.

Cele 9 municipii din regiune (municipiile reședință de județ și celelalte municipii) vor beneficia de alocări predefinite orientative stabilite cu aprobarea CDR Vest, în corelare cu prevederile OUG 156/2020, cu modificările și completările ulterioare.

Cele 27 de orașe vor beneficia de o anvelopă financiară comună, intrând în proces de selecție a proiectelor pe principiul "*primul venit, primul servit*" în limita unui buget maxim pentru fiecare oraș, stabilit în funcție de numărul de locuitori.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Provocările și acțiunile identificate de POR Vest sunt, de asemenea, în conformitate cu angajamentele cheie ale Pactului Verde European (Green Deal) în ceea ce privește furnizarea de energie curată, accesibilă și sigură, cu Facilitatea de Recuperare și Reziliență (Recovery and Resilience Facility), cu scopul de a sprijini tranziția verde și sustenabilitatea mediului înconjurător și cu Agenda Teritorială 2030 sau Carta de la Leipzig 2020.

Prin intermediul acestui obiectiv specific, la fel ca și în cazul AP7, OS e(i), programul va căuta să se alăture modelelor relevate de cele 5 inițiative pilot ale Bauhaus în ideea de a contribui la efortul de diseminare și valorificării oportunităților de impact. Ținând cont și de suprapunerea cu faza de diseminare a Bauhaus, programul își propune să beneficieze de pe urma planului de a replica experiențele, modelele, soluțiile, prototipurile acestui dezvoltate în cadrul acestui program la nivelul cât mai multor orașe sau zone extra-urbane din Regiunea Vest.

De asemenea, programul va căuta să armonizeze politicile amintite mai sus cu programele operaționale interreg specifice Regiunii Vest. Mai exact, programul este aliniat cu AP2 a Programului Transnațional Dunărea și a RO-HU CBC, care au selectat pentru implementare același obiectiv specific, și își propune să asimileze experiențe similare din programe precum URBACT, ESPON, Interreg Europe sau proiecte deja implementate (e.g. AgriGo4Cities, ARCHEODANUBE).

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Intervențiile planificate, caracterizate prin beneficii sociale ridicate, sunt de o asemenea natură încât nu se pot genera venituri sau economii suplimentare care să le facă atractive pentru implementarea unor instrumente financiare. Nu există suficient potențial pentru utilizarea instrumentelor financiare. Prin urmare, forma de sprijin în cadrul acestor tipuri de acțiuni va fi grantul nerambursabil.

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
3	<i>b (vii)</i>	ERDF	Less developed	RCO 36	Infrastructuri verzi care beneficiază de sprijin pentru alte scopuri decât adaptarea la schimbările climatice	Hectare	0	85

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]

	Growth goal or EMFF)						value				
3	<i>b (vii) de poluare</i>	ERDF	Less developed	RCR 95	Populația care are acces la infrastructuri verzi noi sau îmbunătățite	Persoane		2021	61.000	<i>MyS mis, Rapoart e de evaluare</i>	

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3	ERDF	Less developed	b(vii)	079 Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele naturale, infrastructura verde și cea albastră	42.393.750
3	ERDF	Less developed	b(vii)	169 Inițiative de dezvoltare teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	53.125
3	ERDF	Less developed	b(vii)	170 Îmbunătățirea capacității autorităților și organismelor de program legate de punerea în aplicare a fondurilor	53.125

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3	ERDF	Less developed	b(vii)	01 Grant	42.500.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3	ERDF	Less developed	b(vii)	02 Municipii, orașe și suburbii (ITI)	4.648.000
3	ERDF	Less developed	b(vii)	18 Municipii, orașe și suburbii	28.693.000
3	ERDF	Less developed	b(vii)	19 Zone urbane funcționale	9.159.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	b(vii)	03 Neutralitatea de gen	42.500.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

Prioritatea 4. O regiune cu mobilitate urbană sustenabilă

☐	This is a priority dedicated to youth employment
☐	This is a priority dedicated to social innovative actions
☐	This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation *
☐	This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁸⁶
☒	This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐	This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.1.1.1.a

2.A.1.1 Specific objective⁸⁷ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]

Un procent de **13% din totalul transportului local de pasageri din țară se desfășoară în Regiunea Vest** (locul 3 între regiunile României)⁸⁸, iar numărul de călători cu transportul public este în scădere. Distribuția pe județe arată că județul Timiș domină clar transportul public de pasageri - 83% din total pasageri transportați cu mijlocele de transport în comun din regiune, urmat la mare distanță de județul Arad cu 12%, iar județele Caraș-Severin și Hunedoara totalizează 3%, respectiv 1% din total regiune⁸⁹.

Conform INS, numărul autoturismelor în proprietate privată a cunoscut o creștere masivă în Regiunea Vest în ultimii zece ani, de la 372.910 autoturisme în 2010 la 608.677 în 2019, adică peste 60%. Rezultă că există un autoturism la fiecare al treilea locuitor, iar raportat la populația care ar putea conduce un autovehicul, raportul este de 1 autoturism la 2,5 locuitori peste 18 ani.

În urma unei analize⁹⁰, la nivelul orașelor din cadrul Regiunii Vest, ponderea deplasărilor efectuate cu mijloace de transport motorizat privat este de aproximativ 47,87%, în timp ce ponderea deplasărilor efectuate cu mijloace de transport public este de doar 8,42%. Cea mai mare pondere a deplasărilor cu mijloace de transport motorizat este în județele Timiș (51,77%) și Arad (49,63%), iar cele mai scăzute, în județele Caraș-Severin (46,28%) și Hunedoara (43,82%). Legat de procentul deplasărilor cu mijloace de transport public, acesta atinge valori în jur de 9% în cadrul județelor Arad (9,37%), Hunedoara (9,27%), și Timiș (9,13%), iar o valoare mai scăzută față de media regională este în județul Caraș-Severin (5,90%).

Investițiile în ceea ce privește transportul public electric sau ecologic sunt insuficiente față de nevoile existente, astfel încât transportul public să poată deveni o alternativă viabilă transportului cu autoturismul personal. Gradul mai scăzut de atractivitate a transportului public electric se datorează vechimii parcului de tramvaie (între 30-60 ani), cu consecințe negative asupra mediului și a confortului resimțit de călători. O altă deficiență identificată este gradul de uzură al liniei de tramvai (între 60-80%), stații nemodernizate, lipsa sistemului e-ticketing și informare călători⁹¹

Expansiunea zonelor periurbane din jurul marilor orașe, nevoia crescută de deplasări cu originea sau destinația în zona periurbană conduce la necesitatea dezvoltării atât a infrastructurii "curate", cât și a sistemelor de transport public. În lipsa unor conexiuni viabile cu centrul urban, majoritatea fluxului de transport se desfășoară cu mașina personală. Conform datelor preluate din *Orașe Magnet*, Banca Mondială, în Timișoara 37,15% din populație locuiește în afara municipiului, în Arad procentul este de 46,44%, pentru Deva 61,47%, iar pentru Reșița 9,63%.⁹².

Utilizarea soluțiilor verzi de transport este în creștere, în special în marile aglomerări urbane, iar facilitarea adoptării rapide a mobilității electrice poate contribui semnificativ la atingerea obiectivelor legate de reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și a poluării aerului.

În anul 2015, Comisia Europeană a adoptat Declarația "*Ciclismul, un mod de transport prietenos cu mediul*", al cărui obiectiv a fost acela de a pune statutul de ciclism pe o poziție egală cu celelalte moduri de transport, în ceea ce privește politicile și investițiile. Ulterior a fost adoptată și Strategia UE pentru ciclism (2017), care abordează schimbările de comportament, infrastructura, reglementarea vehiculelor, multimodalitatea și sistemele inteligente de transport necesare pentru promovarea ciclismului.

Ponderea ciclismului în cota modală la nivel regional este încă redusă (10,8%) fiind în cea mai mare parte influențată de lipsa unei infrastructuri de ciclism care să ofere siguranță. La nivel de județ, cea mai mare lungime de piste de biciclete urbane există în județul Arad (154,65 km). Rețele mai reduse se regăsesc în județele Caraș-Severin (41,40 km), Timiș (28,5 km) și Hunedoara (9,02 km). Ponderea deplasărilor efectuate cu bicicleta în interiorul orașelor din cadrul regiunii este cea mai ridicată în județul Arad (16,60%), urmată de județul Timiș (13,67%), iar ponderile mai scăzute se regăsesc în județele Caraș-Severin (9,06%) și Hunedoara (3,90%).

În 2014-2020 s-au făcut pași importanți în ceea ce privește dezvoltarea mobilității urbane prin accesarea de fonduri prin POR, în baza PMUD, cu accent pe transportul public electric și / sau nemotorizat, dar nevoile de investiții sunt încă semnificative. Astfel, în mediul urban trebuie continuate investițiile în dezvoltarea modurilor de transport durabile cu zero emisii: transportul public, moduri de transport pietonal și cu bicicleta, bazate pe PMUD.

La nivelul regiunii există în momentul actual o foarte mare **nevoie de dezvoltare / extindere și optimizare a liniilor de transport public curat**, care să satisfacă direcțiile și nevoile de deplasare ale cetățenilor în raport cu domiciliul și locul de muncă din prezent. Astfel, în vechile cartiere ale orașelor se simte nevoia reorganizării, optimizării și eficientizării liniilor și traseelor vechi, în raport cu noile nevoi de deplasare ale locuitorilor.

Luând în considerare direcțiile de dezvoltare și extindere a sistemelor de transport public, atât la nivelul municipiilor și orașelor, cât și la un areal mai extins care să acopere cel puțin zona metropolitană și eventual chiar zona urbană funcțională, este evident faptul ca **parcul de mijloace de transport electrice trebuie atât modernizat, cât și extins** pentru a putea acoperi cererea de transport și nevoile în continuă creștere. Parcul de mijloace de transport public existente în anul 2018 la nivelul Regiunii Vest era alcătuit din 277 tramvaie, 50 troleibuze, 338 autobuze și microbuze. La acestea se vor adăuga un număr de 227 de mijloace de transport achiziționate prin POR 2014-2020.

La nivelul municipiilor și orașelor aglomerate și a celor ce beneficiază de un sistem de transport public, este necesară **dezvoltarea și implementarea unor sisteme de transport inteligente și a unor sisteme de management al traficului** care să contribuie la decongestionarea unor zone și artere. Sistemele de e-ticketing reprezintă o componentă necesară în vederea modernizării și transparentizării gestiunii serviciilor de transport public.

Este nevoie de continuarea investițiilor pentru promovarea ciclismului în orașe. Alături de mersul pe jos, ciclismul este cel mai "curat" mod de transport. Odată cu dezvoltarea unor rețele din ce în ce mai extinse de piste de biciclete, dezvoltarea sistemelor de bike-sharing poate contribui la accesibilitatea acestui mijloc de deplasare nemotorizat.

Sinergiile între măsurile de siguranță și durabilitate trebuie promovate mai mult prin încurajarea utilizării modurilor de transport cu emisii zero concomitent cu asigurarea unui mediu mai sigur pentru pietoni și bicicliști. De asemenea, formele de mobilitate noi și mai sigure pot fi promovate în același timp cu accesul îmbunătățit la mobilitate pentru toți membrii societății, în special pentru persoanele cu dizabilități și ponderea tot mai mare a persoanelor în vârstă.

Pentru stimularea extinderii sistemului de transport public electric în orașe este necesar ca autoritățile publice locale să formeze și o **rețea de infrastructură publică pentru încărcarea vehiculelor electrice**, cu o acoperire adecvată.

De asemenea, este necesară îmbunătățirea eficienței gestionării traficului și a cererii de transport, inclusiv promovarea transportului intermodal și a lanțurilor integrate de transport.

Toate investițiile finanțate în cadrul acestui obiectiv specific sunt de tipul zero emisii (carbon-free).

Tipuri de acțiuni:

- Modernizarea/dezvoltarea/extinderea/optimizarea liniilor de tramvai și troleibuz;
- Modernizarea/dezvoltarea/extinderea/optimizarea stațiilor de transport public, inclusiv a stațiilor și conexiunelor inter-modale;
- Achiziționarea materialului rulant pentru sistemul de transport public urban curat;
- Achiziționarea de troleibuze/autobuze pentru transport urban curat, inclusiv stații de încărcare și alimentare;
- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru transportul nemotorizat;
- Dezvoltarea sistemelor de bike-sharing, achiziția de biciclete sau a altor mijloace de transport ecologice;
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de transport, e-ticketing, management de trafic;
- Dezvoltarea unor soluții de organizare a traficului care facilitează circulația eficientă a transportului public, inclusiv măsuri de siguranță rutieră;
- Construcția și modernizarea de parcări "park and ride" care asigură tranziția către transportul public;
- Îmbunătățirea condițiilor și siguranței traficului pietonal și a disponibilității spațiului pentru persoanele cu mobilitate redusă.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de*

„a nu prejudicia în mod semnificativ” în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Proiectele vor fi în concordanță cu documentele strategice relevante: SIDU și PMUD. În acest moment, 26 din localitățile urbane din Regiunea Vest au PMUD elaborat sau în curs de elaborare.

Proiectele finanțate prin POR Vest 2021-2027 vor fi complementare cu investițiile promovate prin **POT** 2021-2027 care vizează dezvoltarea sistemelor de cale ferată urbană pentru zonele metropolitane (construcția / modernizarea infrastructurii, cât și achiziționarea de material rulant ecologic - trenuri metropolitane), asigurând astfel sisteme integrate de transport public la nivelul regiunii.

PNRR, pilonul 4, componenta 10, finanțează vehicule noi nepoluante cu zero emisii gaze de eșapament; sisteme de transport Inteligent și e-ticketing.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grup țintă: actori publici și privați, instituții responsabile de planificarea și gestionarea serviciilor și rețelelor de transport regional, operatorii de transport public, furnizorii și administratorii de infrastructură și alți actori de transport local sau regional. Grupul țintă include, de asemenea, toate grupurile de populație din orașe, zonele urbane funcționale și zone rurale, care pot beneficia de un sistem public de transport verde și de servicii regionale îmbunătățite de transport de călători (de exemplu, navetiștii, turiștii, elevii și studenții).

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Sinergiile între măsurile de siguranță și durabilitate trebuie promovate mai mult prin încurajarea utilizării modurilor de transport cu emisii zero concomitent cu asigurarea unui mediu mai sigur pentru pietoni și bicicliști. Formele de mobilitate noi și mai sigure pot fi promovate în același timp cu accesul îmbunătățit la mobilitate pentru toți membrii societății, în special pentru persoanele cu dizabilități și ponderea tot mai mare a persoanelor în vârstă.

Se va urmări ca mijloacele de transport în comun să fie accesibile, să țină cont de diferite tipuri de dizabilități, ca stațiile de transport să fie acoperite și dotate cu bănci pentru persoanele cu dizabilități, panourile de afișaj să fie corespunzătoare tuturor utilizatorilor, ca spațiul public să fie adaptat pentru persoanele cu dizabilități (căi de acces, stații transport în comun, parcări, mobilier urban, sisteme de ghidaj și informare).

Proiectele vor fi completate de activități de informare, conștientizare și educație care promovează utilizarea transportului public în comun și siguranța traficului.

Se va urmări adaptarea spațiului public pentru persoanele cu dizabilități (căi de acces, stații transport în comun, parcări, mobilier urban, sisteme de ghidaj și informare).

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Investițiile vor fi concentrate doar în zonele urbane, inclusiv în ZUF.

Pentru intervențiile finanțate în cadrul acestui obiectiv specific se aplică instrumente teritoriale, în conformitate cu Regulamentul CPR nr. 1060/2021, art. 28 (a) – ITI Valea Jiului, respectiv art. 28 (c) – municipii și orașe.

Proiectele trebuie să fie incluse într-o strategie teritorială integrată, elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului CPR nr. 1060/2021, art. 29 și implementată sub responsabilitatea municipiilor/orașelor, cu implicarea partenerilor relevanți de la nivel local. AM POR va verifica și valida strategiile teritoriale integrate în baza unei grile de verificare și a unei autoevaluări realizate de către autoritățile locale.

Lista proiectelor finanțabile va fi atașată obligatoriu strategiilor teritoriale integrate, fiind rezultatul unui proces de selectare desfășurat la nivelul autorităților responsabile cu implementarea strategiilor teritoriale (Consilii Locale, ADI, Agenția pentru dezvoltare teritorială integrată Valea Jiului).

În procesul de selectare a proiectelor, AM POR va verifica eligibilitatea și conformitatea acestora în baza documentațiilor tehnice, asigurându-se de încadrarea în alocarea financiară aferentă fiecărui municipiu sau apel de proiecte.

Pentru a veni în sprijinul autorităților urbane, AM POR va elabora un îndrumar privind strategia integrată de dezvoltare urbană, precum și pentru identificarea criteriilor de selectare a proiectelor, în concordanță cu prevederile art. 73 al Regulamentului CPR nr. 1060/2021.

Cele 6 orașe și municipii din ITI Valea Jiului vor beneficia de alocări orientative, ca teritoriu integrat, în funcție de numărul de locuitori.

Cele 9 municipii din regiune (municipiile reședință de județ și celelalte municipii) vor beneficia de alocări predefinite orientative stabilite cu aprobarea CDR Vest, în corelare cu prevederile OUG 156/2020, cu modificările și completările ulterioare.

Cele 27 de orașe vor beneficia de o anvelopă financiară comună, intrând în proces de selecție a proiectelor pe principiul “primul venit, primul servit”. Pentru fiecare oraș se va stabili în primă etapă, în funcție de numărul de locuitori, un buget maxim pentru investiții.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Acoperind o zonă la intersecția a trei țări, România, Ungaria și Serbia, Regiunea Vest acordă o importanță deosebită aspectelor legate de mobilitatea sustenabilă, menită să reducă impactul negativ asupra mediului înconjurător și să îmbunătățească standardul de viață al cetățenilor care trăiesc sau lucrează în regiune, inclusiv muncitorii transfrontalieri. Prioritatea 4 a POR Vest, O

regiune cu mobilitate sustenabilă, vine în întâmpinarea obiectivului strategic 4 al SUERD, **Îmbunătățirea mobilității și a conectivității**, așa cum este el definit în Planul de Acțiune. De menționat că acest obiectiv strategic este asumat de toate statele membre SUERD și aliniat deciziei Consiliului European care a convenit asupra unei agende pentru UE pentru următorii cinci ani: O nouă agendă strategică 2019-2024. Subsecvent, Prioritatea 4 a POR Vest este aliniată acțiunii 4 AP1b SUERD privind asigurarea unui sistem sustenabil de transport metropolitan, inclusiv elementele legate de mobilitate, sau a acțiunilor 6 și 7 prin promovarea punctelor multimodale de transport în comun sau a tehnologiilor prietenoase cu mediul înconjurător.

De asemenea, se poate evidenția congruența dintre Prioritatea 4 a POR Vest și Prioritatea 1 a Programului Transnațional Dunărea prin angajarea comună în direcția dezvoltării de tehnologii și rețele de transport inteligente, durabile și ecologice, precum și soluții de e-mobilitate sau ISO1, în special aspectele privind mobilitatea periurbană sau urban-rurală. De asemenea, viitoarele intervenții vor putea capitaliza pe proiectele implementate în cadrul obiectivului specific *Support environmentally-friendly and safe transport systems and balanced accessibility of urban and rural areas* finanțat în perioada 2014-2020 de Programul Dunărea⁹³.

O atenție deosebită a fost acordată programelor transfrontaliere, cu Ungaria și Serbia pentru a asigura complementaritatea cu intervențiile care au fost sau vor fi co-finanțate de UE prin intermediul acestor programe de cooperare teritorială. Aceste aspecte au fost discutate în cadrul unor întâlniri bilaterale între AM POR VEST și AM RO-HU sau AM RO-RS.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu sunt avute în vedere instrumente financiare.

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
4	b(viii)	ERDF		RCO 55	Lungimea liniilor noi de	<i>Km</i>	<i>0</i>	<i>1</i>

					tramvai și metrou			
			Less developed	RCO 56	Lungimea liniilor de tramvai și metrou reconstruite sau modernizate	<i>Km</i>	0	17
		RCO 57		Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	<i>Pasageri</i>	1320	6570	
		RCO 58		Piste ciclabile care beneficiază de sprijin	<i>Km</i>	0	125	
		RCO 59		Infrastructuri pentru combustibili alternativi (puncte de realimentare/reîncărcare)	<i>Puncte de realimentare/reîncărcare</i>	30	44	
		RCO 60		Orașe și localități cu sisteme de transport urban digitalizate noi sau modernizate	<i>Municipii și orașe</i>	0	12	

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
4	b(viii)	ER DF	Less developed	RCR 62	Număr anual de utilizatori ai transporturilor publice noi sau modernizate	Utilizatori	15.0 81.4 50	2021	16.89 1.220	My Smis, Rapoarte de evaluare	
		ER DF	Less developed	RCR 63	Numărul anual de utilizatori ai liniilor de tramvai și de metrou noi sau modernizate	Utilizatori	23.2 11.8 10	2021	27.52 6.470		
		ER DF	Less developed	RCR 64	Numărul anual de utilizatori ai pistelor ciclabile	Users	0	2021	69.00 0		

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
4	ERDF	Less developed	b(viii)	081 Infrastructuri de transporturi urbane curate	64.916.303
4	ERDF	Less developed	b(viii)	082 Material rulant de transport urban curat	46.633.125
4	ERDF	Less developed	b(viii)	083 Infrastructuri pentru bicicliști	11.446.313
4	ERDF	Less developed	b(viii)	084 Digitalizarea transportului urban	8.478.750
4	ERDF	Less developed	b(viii)	086 Infrastructuri pentru combustibili alternativi	1.950.113
4	ERDF	Less developed	b(viii)	169 Inițiative de dezvoltare teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	167.198
4	ERDF	Less developed	b(viii)	170 Îmbunătățirea capacității autorităților și organismelor din program legate de punerea în aplicare a fondurilor	167.198

Table 5: Dimension 2 – form of financing					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
4	ERDF	Less developed	b(viii)	01 Grant	133.759.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
4	ERDF	Less developed	b(viii)	02 Municipii, orașe și suburbii (ITI)	14.628.000
4	ERDF	Less developed	b(viii)	18 Municipii, orașe și suburbii	90.304.000
4	ERDF	Less developed	b(viii)	19 Zone urbane funcționale	28.827.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	b(viii)	03 Neutralitatea de gen	133.759.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

Prioritatea 5. O regiune accesibilă

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation *
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁹⁴
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.1.1.1.a

2.A.1.1 Specific objective⁹⁵ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

OS c(ii) Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]

Analiza diagnostic a PDR Vest 2021-2027 arată faptul că infrastructura rutieră conectivă regională este încă într-o stare generală necorespunzătoare și prezintă disfuncționalități care conduc la rute mari pentru accesul la rețeaua TEN-T.

Conform INS, în anul 2018 în Regiunea Vest se regăseau 4.670 km de drumuri județene. Ponderea drumurilor județene modernizate la nivel regional este de aproximativ 51%. În ceea ce privește starea de viabilitate a drumurilor, doar 44,9 % au o stare bună și foarte bună și un procent foarte mare - 32,3% este reprezentat de drumurile în stare rea și foarte rea. Din punct de vedere al calității infrastructurii rutiere, 56,9% din drumurile județene prezintă îmbrăcăminte rutieră cu durabilitate mai mare, care pot fi folosite pentru traficul greu, de mare intensitate și cu rezistență sporită împotriva factorilor climaterici. Un procent mare, 21,1%, este reprezentat de drumurile din pământ și pietruite, care necesită investiții importante pentru modernizarea acestora la parametri tehnici corespunzători.

Este de menționat faptul că în Regiunea de Vest, la nivelul anului 2018, indicatorul *Accidente rutiere fatale la un milion de locuitori* plasează regiunea pe primul loc în țară, cu 114 accidente și pe locul 5 dintre regiunile din UE⁹⁶. Obiectivul pe termen lung al UE, de a se apropia cât mai mult de un nivel zero al deceselor cauzate de accidente rutiere până în 2050 ("viziunea zero") poate fi abordat în cadrul POR Vest 2021-2027 prin îmbunătățirea infrastructurii și gestionarea siguranței rutiere. Aceste două aspecte sunt menționate în cadrul Comunicării Comisiei 293/2018 *Europa în mișcare*, ca reprezentând factori care pot contribui la reducerea impactului accidentelor.

Prin POR 2007–2013, respectiv 2014-2020 la nivelul Regiunii Vest a fost modernizați 497,13 km de drumuri județene, scopul acestor proiecte fiind de a asigura conectivitatea populației la rețeaua principală TEN-T în condiții de siguranță, respectiv de a îmbunătăți considerabil starea de viabilitate a drumurilor județene. Implementarea proiectelor din perioada de programare 2014-2020 aduce la nivel regional o creștere a drumurilor modernizate de la 51% la 56,77%, o creștere cu 5,2% a procentului de drumuri județene în stare de viabilitate bună și foarte bună și asigură pentru 24,36% din populația Regiunii conexiunea directă sau indirectă la Rețeaua TEN-T.

Concluziile *Raportului de evaluare al POR 2014-2020* cu privire la infrastructura rutieră apreciază că modernizarea drumurilor județene și asigurarea accesului la coridoarele TEN-T au în continuare o relevanță foarte mare pentru dezvoltarea regiunilor, generând un impact semnificativ asupra creșterii accesibilității zonelor rurale și urbane situate în proximitatea rețelei TEN-T și implicit a creșterii economice. *Raportul* subliniază și faptul că prioritizarea prealabilă la nivel regional a proiectelor de modernizare a infrastructurii rutiere a creat un cadru favorabil pentru pregătirea din timp a acestora, recomandând inițierea din timp a procesului de identificare și prioritizare a proiectelor la nivel regional pentru următoarea perioadă.

Prin POR Vest 2021-2027 urmărim:

- creșterea accesului direct sau indirect la TEN-T, asigurarea siguranței rutiere pentru toți participanții la trafic, scurtarea timpilor de deplasare, protecția mediului înconjurător și implicit creșterea competitivității întreprinderilor și a mobilității forței de muncă. S-a urmărit, de asemenea, îmbunătățirea conectivității la nivel interjudețean și regional prin concentrarea asupra drumurilor județene care pot oferi legături directe între județele învecinate și care se leagă apoi la rețeaua TEN-T direct sau indirect;

- îmbunătățirea conectivității la rețeaua TEN-T, în special de realizare de accese, drumuri de legătură și noduri de legătura la autostrada A1 care tranzitează județele Arad, Timiș și Hunedoara;
- preluarea traficului județean de călători și mărfuri de la nivelul municipiilor și orașelor, inclusiv realizarea sau reabilitarea lucrărilor de artă de tipul podurilor și pasajelor;
- promovarea unor măsuri de "calmare" a traficului în localitățile liniare în scopul diminuării riscurilor de accidente și de a îmbunătăți siguranța rutieră. Acest aspect împreună cu îmbunătățirea sistemelor de semnalizare verticală, de orientare, de prioritate și de semnalizare orizontală prin marcaje rutiere, trebuie abordat cât mai rapid astfel încât să se poată vorbi la nivelul localităților de o accesibilizare și o conectare corespunzătoare obținută în condiții de siguranță, atât pentru traficul de tranzit, cât și pentru traficul motorizat sau nemotorizat local / interior. Proiectele de infrastructură pot fi însoțite de campanii de siguranță rutieră.

Investițiile în infrastructura rutieră județeană vor facilita creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, contribuind la reducerea disparităților de dezvoltare rural-urban prin îmbunătățirea accesului locuitorilor din mediul rural către oportunități crescute în domeniul învățământului, sănătății, locurilor de muncă, etc. oferite de orașele și municipiile regiunii.

La atingerea obiectivului de a asigura conectivitatea în regiune va contribui și dezvoltarea unui sistem ecologic de transport public **atât intrajudețean, cât și interjudețean**, care ar constitui o alternativă viabilă, civilizată și modernă prin care să fie facilitată deplasarea persoanelor între județele Regiunii Vest, atât în scopuri lucrative, cât și în scopuri de recreere și turism. Pentru a oferi baza sistemului regional de transport este necesar să se contureze o rețea vertebrală regională de rute, astfel încât într-o primă etapă se urmărește dezvoltarea unui sistem pilot de transport public ecologic/verde cu autobuze electrice/hibride.

O infrastructură eficientă pentru transport, alături de un **sistem public de transport** intra și interjudețean va duce la beneficii imediate pentru mediu, dar și o mai bună mobilitate a forței de muncă și conectivitate cu centrele economice, atracțiile turistice, etc.

Totodată, investițiile strategice în reconfigurarea infrastructurii de transport, de tipul centurilor/arterelor ocolitoare/ pasajelor din jurul marilor orașe, care să contribuie inclusiv la decongestionarea traficului pe arterele principale, vor avea efect direct asupra îmbunătățirii traficului interurban și din zona funcțională.

Pentru dezvoltarea rețelei de drumuri județene se vor finanța proiecte strategice regionale în urma prioritizării proiectelor de către CDR Vest și validării acestora de către Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor pentru asigurarea corelării și complementarității cu Master Planul General de Transport al României. Astfel, au fost prioritizate la finanțare drumurile județene care asigură complementaritatea cu prioritățile naționale de dezvoltare (asigură conexiune la coridoarele de transport transeuropene, respectiv legătura directă sau, după caz, indirectă la rețelele TEN-T Centrală sau Globală), precum și cu prioritățile de dezvoltare a infrastructurii

regionale promovate prin PDR Vest 2021-2027. Totodată, au fost prioritizate drumurile județene care sunt în concordanță cu prioritățile județene și demonstrează un impact pozitiv asupra dezvoltării economice și sociale la nivelul județului/regiunii. În sprijinul asigurării unei dezvoltări echilibrate la nivel regional, în prioritizarea proiectelor care vor fi finanțate s-a avut în vedere repartizarea echilibrată între județele regiunii. În scopul asigurării unui portofoliu de proiecte matur, parte din documentațiile tehnice vor fi pregătite cu sprijin din POAT 2014-2020.

Tipuri de acțiuni:

- modernizarea și extinderea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de creștere a siguranței rutiere și ecologice;
- crearea sau extinderea variantelor ocolitoare cu statut de drum județean, care asigură conectivitatea directă sau indirectă cu rețeaua TEN-T, inclusiv lucrări de artă, măsuri de siguranță rutieră și ecologice;
- construirea unor noi segmente de drum județean pentru conectarea la autostrăzi sau drumuri expres;
- decongestionarea traficului din jurul marilor orașe prin investiții în infrastructura rutieră, prin construirea / modernizarea / reabilitarea de pasaje / noduri rutiere, construirea de pasarele pietonale, șosele de centură;
- dezvoltarea unui sistem de transport intra și interjudețean orientat spre nevoile utilizatorilor, inclusiv achiziția de mijloace de transport curat.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Prin POR Vest 2021-2027 nu se vor finanța proiecte care implică doar lucrări de reparare și mentenanță a drumurilor județene existente, ci investiții de modernizare care implică creșterea parametrilor constructivi ai drumului.

Proiectele sunt complementare cu **POT**. Astfel, prin POR se vor finanța investiții în legături rutiere secundare conectate cu infrastructura TEN-T și soluții pentru decongestionarea/fluidizarea traficului, iar prin POT se va finanța TEN-T rutier, infrastructura rutieră națională, TEN-T feroviar, infrastructura feroviară națională, îmbunătățirea mobilității naționale, transport multimodal, căi navigabile și porturi, precum și siguranța rutieră.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grup țintă: Populația regiunii, turiștii, populația care tranzitează regiunea, agenții economici, autoritățile publice locale singure sau în parteneriat în calitate de proprietari / utilizatori ai infrastructurii de transport modernizate / noi.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

În proiecte vor fi incluse și măsuri de educație pentru siguranță rutieră, centrate pe diferite grupe de vârstă, interactive, bazate pe conștientizarea traficului rutier și a pericolelor acestuia, comportamentul corespunzător la volan și în apropierea drumurilor, alegeri pentru siguranța personală și a celorlalți.

În ceea ce privește egalitatea de șanse, se va propune asigurarea unui echilibru de gen în echipele de management sau de implementare și implicarea în proiect a persoanelor cu diferite dizabilități.

Se va urmări asigurarea facilităților pentru pietoni și locuri de parcare cu respectarea prevederilor legale.

Se va urmări ca trotuarele să respecte standardele în vigoare, să aibă o lățime adecvată și finisaj antiderapant, să fie fără obstacole, ca traversările stradale să fie sigure, marcate cu pavaj tactil, ca semaforizările să fie echipate cu comenzi de ghidare senzorială, ca bordurile să fie la nivelul carosabilului în zonele de traversare, să existe spații de parcare destinate persoanelor cu dizabilități etc.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Investițiile în drumuri județene se vor implementa atât în mediul urban, cât și în cel rural, fără a se aplica instrumente teritoriale.

La baza selecției intervențiilor stă un set de criterii de prioritizare, detaliate într-o anexă dedicată. Investițiile în decongestionarea traficului se vor finanța doar în jurul municipiilor reședință de județ. Sistem de transport intra și interjudețean vizează întreaga regiune.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

În cadrul procesului de programare s-a urmărit atât asigurarea unei intervenții logice la nivelul programului, cât și în raport cu acțiunile și țintele principalelor politici și strategii regionale. Astfel, pe lângă congruența evidentă cu Aria prioritară 4, prezentul OS este orientat în mod direct către AP1b a SUERD, acțiunea 1, prin investiții în legături rutiere secundare conectate cu infrastructura TEN-T și soluții pentru decongestionarea și fluidizarea traficului sau acțiunea 5 cu privire la îmbunătățirea infrastructurii transfrontaliere regionale și locale și a accesului către zonele rurale prin facilitarea infrastructurii de transport secundar și terțiar. România, alături de Austria, sunt țările care coordonează această arie prioritară, iar experiența instituțională acumulată va fi fructificată pentru a asigura implementarea unor intervenții eficiente și de impact la nivel regional.

Mai mult decât atât, experiența Regiunii Vest în programele transfrontaliere este una bogată prin prisma proiectelor comune ale beneficiarilor din această zonă în programe precum România-Serbia și România-Ungaria, astfel încât investițiile în infrastructură care vor fi finanțate în cadrul AP5 vor capitaliza și se vor alinia, pe cât posibil, pe investițiile deja realizate prin intermediul acestor instrumente financiare e.g. HURO 2014-2020, Axa prioritară PA2 - Îmbunătățirea mobilității transfrontaliere durabile și eliminarea blocajelor, Prioritatea de investiții 7b - Îmbunătățirea mobilității regionale prin conectarea nodurilor secundare și terțiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu sunt avute în vedere instrumente financiare.

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Priorty	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
5	c (ii)	ERDF	Less developed	RCO 44	Lungimea drumurilor noi sau reabilitate – din afara TEN-T	<i>Km</i>	0	20
		ERDF	Less developed	RCO 46	Lungimea drumurilor reconstruite sau modernizate – din afara TEN-T	<i>Km</i>	0	137
		ERDF	Less developed	RCO 57	Capacitatea materialului rulant ecologic pentru transportul public colectiv	<i>Pasageri</i>	0	400

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators

Priorit y	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
5	<i>c (ii)</i>	ERDF	Less developed	RCR 55	Număr anual de utilizatori de drumuri noi construite, reconstruite, reabilitate sau modernizate	<i>passenger-km/year</i>	152.133.249	2021	276.088.481	<i>My Smiss, Rapoarte de evaluare</i>	
5	<i>c (ii)</i>	ERDF	Less developed	RCR 62	Număr anual de utilizatori ai transportor		0		200.000	<i>My Smiss, Rapoarte de eva</i>	

					turil or publi ce noi sau mod erniz ate					luar e	

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
5	ERDF	Less developed	c(ii)	082 Material rulant de transport urban curat	6.000.000
5	ERDF	Less developed	c(ii)	089 Legături rutiere secundare nou construite sau reabilitate către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T	16.660.000
5	ERDF	Less developed	c(ii)	090 Alte drumuri de acces naționale, regionale și locale nou construite sau reabilitate	20.360.000
5	ERDF	Less developed	c(ii)	093 Alte drumuri reconstruite sau modernizate (autostrăzi, drumuri naționale, regionale sau locale)	91.586.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
5	ERDF	Less developed	c(ii)	01 Grant	134.606.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
5	ERDF	Less developed	c(ii)	33 Nicio orientare teritorială	134.606.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	c(ii)	03 Neutralitatea de gen	134.606.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

Prioritatea 6. O regiune educată și incluzivă

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation *
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ⁹⁷
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.A.1.1.a

2.1.1.1 Specific objective⁹⁸ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

d(ii) Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]

Infrastructura de educație din Regiunea Vest în anul 2019 era alcătuită din 630 unități de stat și private. Acestea li se adaugă 1.101⁹⁹ unități școlare arondate, urmare a procesului de comasare și închidere a unităților, cauzat de schimbările demografice.

Rețeaua școlară regională, care însumează astfel peste 1.730 de unități, **prezintă nevoi de investiții complexe și diferite, în funcție de nivelul de educație**, care trebuie să se alinieze atât standardelor actuale din domeniul educației, cât și trendului demografic regional. Cele 1.730 de unități școlare cuprind un număr de 14.491 săli de clasă, 3.058 laboratoare și 534 de ateliere.

În ceea ce privește **populația școlară** din regiune, cea mai numeroasă este cea aferentă nivelului de învățământ primar și gimnazial (43,03%), urmată de cea din învățământul superior (18,13%), învățământul liceal (17,85%) și din învățământul antepreșcolar și preșcolar (14,89%). Valori reduse se înregistrează pentru învățământul profesional (2,91%), cel postliceal și de maiștri (3,19%). În perioada 2011-2019 creșteri ale populației școlare s-au înregistrat la nivelul învățământului primar și la nivelul liceelor cu profil agricol, silvic, vocațional, profesional. Cu toate acestea, laboratoarele și atelierele acestor unități școlare nu sunt dotate cu echipamente moderne, din cauza resurselor financiare limitate și prin urmare nu sunt adaptate progresului tehnologic rapid.

Deși numărul de elevi a scăzut, sunt unități școlare unde regăsim fenomenul de **supraaglomerare, cu precădere în mediul urban**¹⁰⁰. **Gradul de ocupare a infrastructurii școlare** pentru Regiunea Vest¹² indică o ocupare mai pronunțată pentru nivelul preșcolar (136,9%). Noile reglementări legislative prevăd o reducere a numărului maxim de elevi per clasă, în funcție de nivelul de educație. Astfel, regiunea se confruntă cu necesitatea unui număr mai mare de săli de clasă, pentru alinierea la noile standarde educaționale și pentru a răspunde provocărilor actuale generate de pandemia COVID-19.

Un alt fenomen apărut în perioada 2008-2019 este dezvoltarea zonelor periurbane ale municipiilor reședință de județ Timișoara și Arad, în cadrul cărora populația a cunoscut un trend crescător, creând o presiune asupra sistemului educațional local.

În cele două perioade anterioare de programare, 183 de unități școlare au primit finanțare pentru investiții în infrastructură, reprezentând aproximativ **11% din numărul total al unităților din regiune**, fiind utilizate de aproximativ **15% din populația școlară a regiunii**. Dotarea facilităților de educație (săli de clasă, ateliere, laboratoare etc.) nu a constituit o prioritate, ci a reprezentat doar o componentă redusă a proiectelor, investițiile fiind orientate cu precădere către lucrări de modernizare sau extindere a infrastructurii. Competențele digitale și trecerea la sistemul online de predare-învățare, ca o consecință a noilor realități generate de pandemia COVID-19, depind de accesul la infrastructura IT și la internet, iar realitatea a dovedit că sistemul educațional a făcut cu greu față provocărilor determinate de învățământul on-line. Utilizarea tehnologiilor informaționale și de comunicare în procesul de predare, indică necesitatea dotării școlilor și cu echipamente multimedia.

Investiții sunt necesare și la nivelul **învățământului superior**. Contextul educațional actual obligă mediul universitar la o adaptare rapidă la noile realități atât în ceea ce privește structura formatelor educaționale implementate în mediul online, cât și în ceea ce privește infrastructura educațională la nivelul spațiilor de învățare, moderne, digitale și atractive.

Investițiile propuse pentru dezvoltarea sistemului educațional în regiune cuprind două direcții fundamentale:

- **eliminarea inegalităților dintre mediul urban și rural din regiune**, în ceea ce privește accesibilitatea și calitatea facilităților educaționale oferite. Investițiile vor ține cont de nevoile reale ale beneficiarilor în funcție de nivelul de învățământ, corelat cu trendul demografic al fiecărui areal în parte. Astfel, se va urmări:
 - creșterea standardului calității facilităților educaționale oferite de unitățile din mediul rural, cel puțin la nivelul standardului oferit de unitățile din mediul urban;
 - creșterea standardului calității facilităților educaționale oferite de unitățile din mediul urban, la nivelul standardului european.
- **alocarea finanțărilor către investiții cu impact major și durabil în dezvoltarea societății**, pentru:
 - asigurarea accesului la o infrastructură modernă și facilități atractive în educație pentru preșcolari, fiind considerată cea mai rentabilă investiție în capital uman, atât în legislația națională, cât și cea europeană;
 - modernizarea dotărilor specifice ale școlilor de tip profesional, tehnic și vocațional, și ale universităților, având ca scop creșterea numărului de tineri care dețin competențe relevante corelate cu tendințele din piața muncii și așteptările antreprenorilor;
 - dotarea modernă a sălilor de clasă, a laboratoarelor, atelierelor etc. unităților școlare de la nivelele de învățământ primar, gimnazial, liceal, profesional și tehnic și superior, în acord cu noile tendințe educaționale și tehnologice;
 - investiții strategice în extinderea/construirea de infrastructuri educaționale, în situații bine justificate de trendul și densitatea demografică din zonă, în corelare cu gradul de ocupare la nivelul unităților de educaționale de același nivel, în arealul geografic vizat.

Pentru unitățile școlare din mediul rural investițiile vizează îndeosebi dotări ale clădirilor și asigurarea accesului la grupurile sanitare în interior, precum și utilități de bază. Investițiile în infrastructura de educație trebuie să asigure în primul rând nivelul de bază, în condițiile în care există încă unități școlare care nu au grupuri sanitare în interiorul clădirilor: în Caraș-Severin 29% din unitățile școlare nu au grupuri sanitare în interior, în județul Arad procentul este de 18%, iar județele Hunedoara și Timiș prezintă o pondere de 12%¹⁷. **În mediul urban**, unde există supraaglomerare, investițiile vor trebui orientate punctual și spre construirea unor unități școlare noi, mai ales în noile zone rezidențiale, sau extinderea celor existente.

Un rol important în creșterea calității educației și a incluziunii sociale îl au **taberele școlare**. Regiunea Vest s-a bucurat de o diversitate mare a taberelor până la începutul anilor 2000¹⁰¹. Modernizarea sau refuncționalizarea acestora este esențială: pe de o parte acestea oferă locul de desfășurare a activităților extrașcolare în scop educațional, iar pe de altă parte asigură incluziunea socială, fiind adresate inclusiv persoanelor din grupurile defavorizate sau cu dizabilități.

Tipuri de acțiuni:

- **Dotarea unităților de învățământ: apeluri de proiecte distincte pentru mediul urban și rural, adaptate nevoilor specifice ale acestora.** Investițiile vor viza și necesitățile categoriilor vulnerabile, respectiv copiii și tinerii cu dizabilități fizice și psihice, care locuiesc în zone urbane sau rurale marginalizate sau cei de etnie romă. De asemenea, se va oferi sprijin pentru achiziționarea de echipamente pentru laboratoarele și atelierele tematice, dar și pentru dotarea, inclusiv multimedia, a sălilor de clase.
- **Investiții în infrastructuri școlare:** se va prioritiza aducerea unităților din mediul rural la normele sanitare minime, precum și construirea/extinderea unităților în zonele și la nivelele de educație unde s-a identificat această nevoie ca urmare a supraaglomerării, luând în calcul atât gradul de ocupare a unităților de învățământ, cât și tendința demografică. Vor fi finanțabile și infrastructurile sportive asociate unităților de învățământ, inclusiv a centrelor de pregătire sportivă stabilite pe lângă școli sau instituții de învățământ.
- **Investiții în mobilitate școlară:** corelarea nevoii de accesibilitate și educație incluzivă și de calitate cu respectarea principiului eficienței investiției. Finanțarea în mobilitate va aborda metoda servicii intercomunale susținute de SNTR¹⁰². În vederea maximizării investiției în mobilitatea școlară și asigurarea accesului uniform și în timp rezonabil al elevilor la educație, se are în vedere investiția în mijloace de transport școlar electrice complementare cu investiția într-o platformă digitală gestionată la nivel de UAT, în favoarea unităților de învățământ.
- **Investiții în modernizarea taberelor școlare:** infrastructură și dotări pentru spații de cazare, spații luat masa, spații de agrement, etc. Se va avea în vedere finanțarea unei tabere pe județ.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Intervențiile sprijinite prin POR 2021-2027 vor fi complementare celor sprijinite prin POEO 2021-2027 și POIDS 2021-2027, care asigură investiții pentru achiziționarea de materiale didactice de bază, investiții de tip soft centrate pe grupurile țintă defavorizate în scopul reducerii sărăciei copiilor și incluziune socială, precum și investiții în creșterea competențelor și formarea în educație prin utilizarea infrastructurii și facilităților puse la dispoziție prin FEDR. POR Vest 2021-

2027 propune investiții complementare și sinergice cu cele din **PNRR**, care propune în pilonul 6, componenta 15, investiții în unități de învățământ: creșe, școli primare și gimnaziale, TVET, universități; laboratoare; dotări materiale și resurse didactice.

Investițiile sunt de asemenea complementare cu programele de tip **ERASMUS+** și **eTwinning**.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grup țintă: populația școlară, inclusiv cadrele didactice, din toate nivelele de învățământ. Un alt grup țintă este reprezentat de specialiștii din educație: formatori, consilieri educaționali, experți în resurse educaționale, etc.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

La nivelul Regiunii Vest, doar 30% din unitățile școlare au acces dedicat **persoanelor cu dizabilități**. Infrastructura de bază avută în vedere pentru finanțare implică și un acces facil pentru persoanele cu dizabilități.

Infrastructura aferentă unităților școlare va fi adaptată pentru persoanele cu dizabilități, după caz, prin: asigurarea de rampe de acces, marcaje tactil-vizuale și utilizarea de culori contrastante pe trasee de acces, adaptări în spațiul construit prin intrări, circulații orizontale și verticale, grupuri sanitare, alte tipuri de adaptări.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Investițiile se vor implementa atât în zonele urbane, inclusiv în ZUF cât și în mediul rural.

Pentru intervențiile finanțate în cadrul acestui obiectiv specific se aplică instrumentul teritorial prevăzut la art. 28 (a) al Regulamentului CPR nr. 1060/2021 – ITI Valea Jiului.

Proiectele trebuie să fie incluse în *Strategia pentru tranziția de la cărbune în Valea Jiului*, elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului CPR nr. 1060/2021, art. 29 și implementată sub responsabilitatea municipiilor/orașelor, cu implicarea partenerilor relevanți de la nivel local. AM POR va verifica și valida strategia în baza unei grile de verificare și a unei autoevaluări realizate de către autoritățile locale.

Lista proiectelor finanțabile va fi atașată obligatoriu *Strategia pentru tranziția de la cărbune în Valea Jiului*, fiind rezultatul unui proces de selectare desfășurat la nivelul Agenției pentru dezvoltare teritorială integrată Valea Jiului.

În procesul de selectare a proiectelor, AM POR va verifica eligibilitatea și conformitatea acestora în baza documentațiilor tehnice, asigurându-se de încadrarea în alocarea financiară aferentă ITI Valea Jiului.

Pentru a veni în sprijinul autorităților urbane, AM POR va elabora un îndrumar privind strategia integrată de dezvoltare urbană, precum și pentru identificarea criteriilor de selectare a proiectelor, în concordanță cu prevederile art. 73 al Regulamentului CPR nr. 1060/2021.

Cele 6 orașe și municipii din ITI Valea Jiului vor beneficia de alocări orientative, ca teritoriu integrat, în funcție de numărul de locuitori.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Obiectivul specific d(ii) „Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online” din POR Vest 2021-2027 poate contribui la următoarele arii prioritare și acțiuni ale Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării: Aria Prioritară 9 „Oameni și abilități”, Acțiunea 5 „Calitatea și eficiența sistemelor de educație și formare”.

De asemenea, pot fi identificate potențiale congruențe cu PO4 (ii) al Programului Transnațional Dunărea, fiind, în fapt, același obiectiv specific. Acțiunile de cooperare implementate la nivelul Regiunii Vest vor avea ca rezultat creșterea și îmbunătățirea capacității capitalului uman regional în beneficiul societății, al economiei și al echilibrului regional. De asemenea, Regiunea Vest își va completa, prin investițiile cuprinse în program, actualele modelele de educație existente. Din potențiala cooperare cu alte programe, POR VEST își va scala intervențiile cu practici educaționale potrivite zonei dar și cu modele inovatoare adresate elevilor defavorizai, ceea ce va avea ca rezultat un sistem de educație incluziv și o forță de muncă potențială extinsă și atractivă. Organizațiile participante în program vor oferi regiunii posibilitatea, poate pentru prima dată, de a se simți parte a unei rețele dedicate educației și oportunităților incluzive activă în Regiunea Dunării.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu se aplică instrumente financiare

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators

Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
6	d (ii)	ERDF	Less developed	RCO 66	Capacitatea sălilor de clasă din structurile noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Persoane	792	7.920
				RCO 67	Capacitatea sălilor de clasă din structurile educaționale noi sau modernizate	Persoane	5.670	56.708

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
6	d (ii)	ERDF	Less developed	RCR 70	Numărul anual de utilizatori ai structurilor noi sau modernizate de îngrijire a copiilor	Persoane	5.940	2021	5.940	My Smis, Rapoarte de evaluare	
				RCR 71	Numărul anual de utilizatori ai structurilor educaționale noi sau modernizate	Persoane	47.476	2021	48.862		

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6	ERDF	Less developed	d(ii)	121 Infrastructuri pentru educația și îngrijirea timpurie	11.220.000
6	ERDF	Less developed	d(ii)	122 Infrastructuri pentru învățământul primar și secundar	73.310.000
6	ERDF	Less developed	d(ii)	123 Infrastructuri pentru învățământul terțiar	10.200.000
6	ERDF	Less developed	d(ii)	127 Alte infrastructuri sociale care contribuie la incluziunea socială în cadrul comunității	10.200.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6	ERDF	Less developed	d(ii)	01 Grant	104.930.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6	ERDF	Less developed	d(ii)	02 Municipii, orașe și suburbii (ITI)	11.185.538
6	ERDF	Less developed	d(ii)	26 Municipii, orașe și suburbii	77.744.462
6	ERDF	Less developed	d(ii)	28 Zone rurale	16.000.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

1	ERDF	Less developed	d(ii)	03 Neutralitatea de gen	104.930.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

2.1.1.1 Specific objective¹⁰³ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

d(vi) Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]

Turismul beneficiază de un potențial substanțial la nivel regional având capacitatea de a aborda o parte dintre provocările regionale de dezvoltare și fiind considerat un sector prioritar și catalizator al dezvoltării economice locale. Prin capacitatea sa de a crea locuri de muncă și oportunități economice, inclusiv pentru grupurile vulnerabile, turismul și-a demonstrat potențialul de transformare la nivel local și regional, generând creștere și în alte sectoare economice.

Industria turismului este un sector cu utilizare intensivă a forței de muncă, care facilitează accesul rapid pe piața forței de muncă a tinerilor și femeilor, iar o gestionare corespunzătoare a resurselor turistice ar putea conduce la creșterea numărului de locuri de muncă în zonele cu potențial turistic și pentru grupurile vulnerabile, cum ar fi tinerii sau femeile.

Potențialul patrimoniului natural al Regunii Vest este unul dintre cele mai importante din țară, dar resursele naturale, turistice și culturale nu sunt pe deplin valorificate. Acest aspect se reflectă și în numărul de turiști din regiune, care deși a crescut cu o rată de 2,5%/an în ultimii 5 ani, în 2019 doar de 1,07 milioane turiști au vizitat regiunea (8% din total național). Cei mai mulți turiști au sosit în Timiș (37,01%), urmat de Caraș-Severin (22,82%), Arad (22,04%) și Hunedoara (18,12%)¹. 80,89% dintre turiști au fost de origine română și 19,11% au fost străini (7,63% din totalul național). Din totalul vizitatorilor străini, 58,96% au sosit în Timiș, 27,11% în Arad, în Hunedoara 9,85%, iar în Caraș-Severin 4,08%.

Pe teritoriul regiunii se află 18 stațiuni turistice¹⁰⁴, din care 6 stațiuni de interes național și 12 de interes local. 8 dintre stațiuni sunt în mediul rural, iar 10 sunt localizate în zonele urbane. Dintre cele 18 stațiuni turistice existente în Regiunea Vest, 5 au statut de stațiuni balneoclimatice sau balneare, în conformitate cu HG 1016/2011, cu modificările și completările ulterioare, fiind localizate atât în mediul urban (3 stațiuni), cât și în cel rural (2 stațiuni).

¹ INS, TUR104B

Stațiunile balneare sunt elemente cheie pentru turismul regional, datorită calității izvoarelor termale, amplasării, patrimoniului istoric, precum și apetenței internaționale pentru turismul balnear și medical. Turismul balnear este alimentat în majoritate de turismul intern, clienții stațiunilor balneare fiind în principal persoane în vârstă, cu venituri reduse, care se deplasează din motive medicale și beneficiază uneori de bilete de tratament balnear, constituind astfel principala formă de turism social. Cu toate acestea, din cauza investițiilor modeste și a slabei promovări, sunt stațiuni care cunosc o stagnare sau chiar o scădere a numărului de turiști. Durata medie a sejurului din regiune, de 2,32 zile, denotă potențialul neexploatat al stațiunilor balneare și montane, unde durata medie ar trebui să fie 7-10 zile. Schimbările demografice și îmbătrânirea populației vor crea un segment care va putea beneficia direct din acest sector, alături de alți turiști. Turismul curativ (balnear și wellness) a fost epicentrul activităților turistice din județul Timiș, Arad și Caraș-Severin. Pe parcursul ciclurilor anterioare de finanțare au fost realizate investiții de mică anvergură în infrastructura stațiunilor turistice, astfel că turiștii încă preferă deplasarea pentru wellness și turism balnear spre locațiile consacrate din Ungaria.

Pentru turismul activ, la nivel regional au devenit consacrate stațiunile montane din județele Hunedoara și Caraș-Severin, care se bucură de o mare popularitate în sezonul de iarnă. În majoritatea stațiunilor montane, sporturile de iarnă reprezintă baza activităților turistice și s-au bucurat de investiții importante în ultima perioadă. Numărul de vizitatori sau turiști este în creștere, dar aceste stațiuni se situează sub potențialul de exploatare în absența unor investiții coerente și integrate. Creșterea numărului de turiști impune modernizarea și adaptarea stațiunilor la fluxuri ridicate de turiști.

Regiunea Vest deține un patrimoniu cultural unic caracterizat prin diversitate. Acesta numără 2107 monumente istorice, 7% din totalul național. Monumentele cu valoare națională sau universală, cuprind 572 de elemente de patrimoniu, iar cele cu valoare locală, numără 1.535 elemente. Majoritatea sunt în stare de degradare și nu sunt integrate în circuite turistice. De asemenea, în regiune sunt localizate și monumente arheologice de importanță internațională: cetățile dacice din județul Hunedoara care fac parte din patrimoniul UNESCO, Cetățile Dacice din Munții Orăștiei: Sarmisegetuza, Costești-Cetățuie, Costești-Blidariu, Luncani-Piatra-Roșie și Bănița. Resursele semnificative ale patrimoniului cultural de care dispune Regiunea Vest constituie premisele necesare pentru dezvoltarea turismului cultural. Acestea pot constitui centre majore de interes turistic în regiune, dar, cu toate acestea, nu se bucură de numărul de vizitatori pe care ar putea să-l atragă, din cauza degradării și lipsei conservării obiectivelor, accesibilității insuficiente, promovării inadecvate, administrării necorespunzătoare sau lipsei dezvoltării de produse organizate în legătură cu obiectivele turistice (dotări, pachete pentru turiști, etc.).

Potențialul turistic cultural, balnear și montan semnificativ de care dispune regiunea face ca turismul să poată constitui o alternativă viabilă de revitalizare a activităților economice, având ca rezultat creșterea duratei șederii medii și majorarea cheltuielilor medii ale turiștilor interni și internaționali în beneficiul comunităților locale. Îndeosebi pentru zonele rurale, cu oportunități economice reduse și provocări majore privind incluziunea socială, turismul reprezintă o activitate cheie pentru dezvoltarea economică și incluziunea pe piața muncii a persoanelor dezavantajate.

Promovarea patrimoniului cultural UNESCO, corelată cu investițiile în infrastructura de turism din stațiunile turistice, vor aduce plus valoare regiunii, contribuind la dezvoltarea socio-economică a localităților rurale cu potențial turistic important, slab valorificat în momentul de față. Astfel de investiții au potențialul de a încuraja dezvoltarea locală, coeziunea socială și teritorială prin implicarea părților interesate locale și luarea în considerare și participarea comunităților locale în proiecte. Promovarea activităților turistice poate genera oportunități de angajare la nivel local, stimulează investițiile locale și externe și oferind noi surse de beneficii economice pentru comunitățile locale.

Investițiile în cadrul acestui obiectiv specific vor fi concentrate în stațiunile turistice atestate situate în mediul urban și cel rural, precum și în localitățile rurale care dețin obiective de patrimoniu UNESCO, având ca obiectiv crearea de locuri de muncă în comunitățile rurale locale, inclusiv pentru grupurile vulnerabile, precum femeile, tinerii, etc.

Tipuri de acțiuni:

- dezvoltarea și punerea în valoare a stațiunilor turistice din mediul urban și cel rural prin dezvoltarea infrastructurii turistice specifice (ex. crearea și dezvoltarea de trasee turistice tematice; dezvoltarea de produse turistice ca parte a unei oferte turistice, culturale și de sănătate; sprijinirea dezvoltării turismului montan; zone de agrement; piste ciclabile și alei pietonale, etc.), precum și dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de utilitate publică;
- conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural UNESCO care generează un impact economic semnificativ la nivel județean și regional.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Forma de sprijin propusă este grantul nerambursabil. Investițiile propuse sunt complementare celor propuse în PNS, în cadrul căruia sunt avute în vedere investiții pentru conservarea, restaurarea și reabilitarea construcțiilor și amenajărilor cu valoare culturală sau alte activități de punere în valoare a elementelor care aparțin patrimoniului neclasat (mobil, imobil, imaterial), precum și celor avute în vedere prin **PNRR**, în pilonul 4, componenta 11, de tipul: trasee turistice, realizarea rutei castelelor și bisericilor fortificate, muzee și memoriale dedicate opresiunii și conflictelor, etc.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grup țintă: populația regiunii, turiștii și vizitatorii, agenții economici care vor beneficia de sprijin indirect prin reabilitarea / dezvoltarea unor infrastructuri turistice

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Infrastructura va fi deschisă publicului în mod gratuit pentru intrare și utilizare, cu excepția unor infrastructuri de agrement locale situate în stațiunile turistice, aceste proiecte intrând sub incidența normelor privind regulile ajutorului de stat.

Pentru obiectivele de patrimoniu, persoanele cu dizabilități vor fi incluse în mod explicit ca și beneficiari ai proiectului; se vor lua angajamente privind respectarea principiilor egalității de șanse, nediscriminării și asigurarea accesului pentru persoanele cu dizabilități. În plus, prin proiecte pot fi prevăzute și măsuri de compensare, respectând principiul adaptării rezonabile pentru accesul la cote unde statutul de monument istoric nu permite măsuri de accesibilizare, prin tururi virtuale și panouri informative. Pentru persoanele cu deficiență / capacitate redusă de vedere pot fi prevăzute panouri Braille și signalistică audio.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Investițiile în infrastructurile turistice vor fi concentrate în stațiunile turistice atestate din zonele urbane și rurale.

Investițiile în obiectivele de patrimoniu cultural UNESCO se vor concentra doar în mediul rural.

Pentru intervențiile din componenta *infrastructuri turistice* din stațiunile turistice din mediul urban se aplică instrumentul teritorial prevăzut la art. 28 (c) al Regulamentului CPR nr. 1060/2021 – municipii și orașe.

Proiectele trebuie să fie incluse într-o strategie teritorială integrată, elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului CPR nr. 1060/2021, art. 29 și implementată sub responsabilitatea municipiilor/orașelor, cu implicarea partenerilor relevanți de la nivel local. AM POR va verifica și valida strategiile teritoriale integrate în baza unei grile de verificare și a unei autoevaluări realizate de către autoritățile locale.

Lista proiectelor finanțabile va fi atașată obligatoriu strategiilor teritoriale integrate, fiind rezultatul unui proces de selectare desfășurat la nivelul autorităților responsabile cu implementarea strategiilor teritoriale (Consilii Locale, ADI)

În procesul de selectare a proiectelor, AM POR va verifica eligibilitatea și conformitatea acestora în baza documentațiilor tehnice, asigurându-se de încadrarea în alocarea financiară aferentă apelului de proiecte.

Pentru a veni în sprijinul autorităților urbane, AM POR va elabora un îndrumar privind strategia integrată de dezvoltare urbană, precum și pentru identificarea criteriilor de selectare a proiectelor, în concordanță cu prevederile art. 73 al Regulamentului CPR nr. 1060/2021.

Cele 36 de municipii și orașe vor beneficia de o anvelopă financiară comună, intrând în proces de selecție a proiectelor pe principiul *“primul venit, primul servit”*.

The interregional, cross-border and transnational actions – point (d)(vi) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Obiectivul specific *d(vi)* *Creșterea rolului culturii și al turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială* din POR Vest 2021-2027 poate contribui la următoarele arii prioritare și acțiuni ale Strategiei Uniunii Europene pentru Regiunea Dunării:

- Aria Prioritară 3 „Cultură și turism, de la oameni la oameni”, Acțiunea 1 „Promovarea turismului durabil în regiunea Dunării și valorificarea proiectelor SUERD în domeniile culturii, naturii și turismului”, Acțiunea 2 „Susținerea și promovarea turismului cultural în regiunea Dunării”, Acțiunea 5 „Promovarea și încurajarea dezvoltării activităților culturale și a sectoarelor creative”, respectiv Acțiunea 6 „Promovarea patrimoniului cultural în regiunea Dunării”.

Prin Prioritatea 6 POR Vest vine în întâmpinarea acestei tendințe generale și își propune să se alinieze, în limita impusă de particularitățile zonei, cu intervențiile susținute prin intermediul altor programe cu impact transfrontalier și transnațional e.g. programul transfrontalier România-Ungaria, Axa prioritară 6, programul transfrontalier România-Serbia, Axa prioritară 4 sau Programul Transnațional Dunărea, Axa Prioritară 2, dar și să capitalizeze experiența acumulată de România în calitatea de coordonator, alături de Bulgaria, a Ariei Prioritare 3 SUERD, Cultură, Turism, Oameni pentru Oameni.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu se aplică instrumente financiare

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
6	<i>d (vi)</i>	ERDF	Less developed	RCO 77	Numărul siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Situri culturale și turistice		10

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
6	d (vi)	ERDF	Less developed	RCR 77	Număr de vizitatori ai siturilor culturale și turistice care beneficiază de sprijin	Vizitatori / an	592.445	2021	658.275	Mysisis, Rapoarte de evaluare	

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6	ERDF	Less developed	d(vi)	165 Protejarea, dezvoltarea și promovarea activelor turistice publice și a serviciilor turistice	53.133.000
6	ERDF	Less developed	d(vi)	166 Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	6.800.000

Table 5: Dimension 2 – form of financing					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

6	ERDF	Less developed	d(vi)	01 Grant	59.933.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
6	ERDF	Less developed	d(vi)	28 Zone rurale	23.800.000
6	ERDF	Less developed	d(vi)	18 Municipii, orașe și suburbii	36.133.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	d(vi)	03 Neutralitatea de gen	59.933.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

Prioritatea 7. O regiune atractivă

☐ This is a priority dedicated to youth employment
☐ This is a priority dedicated to social innovative actions
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (xi) of Article 4(1) of the ESF+ regulation *
☐ This is a priority dedicated to support to the most deprived under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ regulation ¹⁰⁵
☐ This is a priority dedicated to urban mobility specific objective set out in point (viii) of Article 3(1)(b) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation
☐ This is a priority dedicated to digital connectivity specific objective set out in point (v) of Article 3(1)(a) of the ERDF and Cohesion Fund Regulation

* If marked go to section 2.A.1.1.a

2.1.1.1 Specific objective¹⁰⁶ (repeated for each selected specific objective for priorities other than technical assistance)

e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

2.1.1.1.1 Interventions of the Funds

Reference: points (d)(i), (iii), (iv), (v), (vi) and (vii) of Article 22(3) CPR

The related types of actions – point (d)(i) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [8 000]

Politica de dezvoltare urbană trebuie să vizeze dezvoltarea tuturor tipurilor de orașe și să includă, ca și domenii de finanțare, prioritățile identificate de **Agenda 2030 și Agenda Urbană a UE** (prin cele 12 parteneriate) pentru dezvoltarea urbană sustenabilă și integrată: transport, energie, locuire, economie, patrimoniu cultural și spații verzi și publice.

Abordarea dezvoltării urbane integrate prin POR Vest 2021-2027 prevede un sprijin complementar și sinergic prin intermediul investițiilor disponibile în cadrul mai multor priorități și obiective. În cadrul acestui OS se vor avea în vedere intervențiile referitoare la: **regenerare urbană și patrimoniu cultural**.

Provocările cu care se confruntă centrele urbane – economice, sociale, demografice și de mediu – sunt interconectate și se manifestă diferit de la o categorie de orașe la alta, precum și de la un oraș la altul. Astfel, o dezvoltare urbană durabilă poate fi atinsă numai în măsura promovării unei abordări strategice integrate care să combine **măsurile privind renovarea fizică a zonelor urbane, cu cele privind protecția mediului și dezvoltarea economică** și printr-o abordare participativă cu implicarea tuturor actorilor relevanți de la nivel local.

*SDTR*¹⁰⁷ evidențiază faptul că toate așezările urbane necesită intervenții care să le crească atractivitatea, astfel încât să își poată menține populația și să poată juca rolul de polarizare a teritoriului învecinat și promovează creșterea calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea funcțiilor rezidențiale și dezvoltarea unor spații publice de calitate.

Din răspunsurile la barometrul realizat de Banca Mondială în anul 2020 cu privire la spațiile publice, care măsoară percepția în rândul populației cu privire la calitatea acestora, rezultă că sunt în continuare necesare investiții în spațiile publice (piețe publice, zone pietonale, etc.) de la nivelul localităților urbane din Regiunea Vest. În general, datele sondajului indică faptul că, cu cât orașul este mai mic, cu atât calitatea spațiilor publice este mai redusă și acest lucru se reflectă în percepția populației. Procentul populației care se consideră nemulțumită de calitatea spațiilor publice variază și înregistrează valori cuprinse între 52% în cazul municipiului Caransebeș, respectiv 26% în municipiul Timișoara. Astfel, **intervențiile care vizează regenerarea urbană au ca principal scop redarea spațiului urban către cetățeni**.

Pentru orașe sunt importante investițiile în patrimoniul cultural construit și în infrastructuri culturale care, promovate printr-o abordare integrată, cu luarea în considerare a aspectelor de

mediu, economice și sociale, vor conduce la regenerarea urbană și creșterea atractivității, contribuind astfel la dezvoltarea sustenabilă socio-economică a centrelor urbane.

Conform *Listei Monumentelor Istorice din România*, 44,7% dintre monumentele din Regiunea Vest sunt localizate în mediul urban, iar orașele Arad și Timișoara se regăsesc printre primele 24 de localități din România cu cele mai multe monumente istorice. Regiunea are **263 de monumente listate** aflate în proprietatea UAT-urilor, dintre care 53 de clasa A și 210 de clasă B. Obiectivele de patrimoniu pe cele 4 județe sunt repartizate astfel: Arad 17, Caraș-Severin 132, Hunedoara 82, Timiș 32.

În ultimii 7 ani s-au finanțat 27 de proiecte de patrimoniu, repartizate astfel: Arad 7, Caraș-Severin 1, Hunedoara 13 și Timiș 6. Pentru perioada 2021-2027, UAT-urile au în vedere mai multe categorii de obiective de patrimoniu ca prioritate de intervenție: conace, cetăți, clădiri de cult, situri arheologice, ansambluri urbane și patrimoniu industrial. Sunt vizate în total un număr de 79 de obiective, astfel: 16 în județele Arad și Caraș-Severin, 20 în județul Timiș și 27 în județul Hunedoara¹⁰⁸.

Punerea în valoare a patrimoniului cultural contribuie la creșterea coeziunii teritoriale și poate întări identitatea locală, fiind și o sursă importantă pentru dezvoltarea unor evenimente culturale. Acțiunile educative și culturale care să promoveze patrimoniul construit sunt foarte limitate la nivel regional. Acestea au rolul de a garanta folosirea responsabilă și eficiența în utilizare a obiectivului reabilitat. Există o lipsă majoră de colaborare a administrațiilor locale cu diferite entități în generarea de evenimente / proiecte educative sau / și culturale¹⁰⁹. Prin intervenții punctuale și strategice, patrimoniul poate să declanșeze mecanisme de dezvoltare locală din zona publică și privată.

De asemenea, se remarcă și un **deficit de facilități și infrastructuri culturale amenajate în scopul petrecerii timpului liber**, pe fondul creșterii numărului de vizitatori ai muzeelor și colecțiilor publice care s-a triplat în intervalul 2011-2017, crescând de la 405.204 la 1.118.633, ceea ce indică un apetit cultural în creștere.

Regiunea Vest este o regiune cu o puternică tradiție multiculturală, astfel încât **sectorul cultural poate juca un rol important în dezvoltarea socio-economică a orașelor și municipiilor din regiune**, având un aport semnificativ la creșterea economică și promovarea dezvoltării urbane durabile, îndeosebi pentru localitățile care dispun de resurse turistice culturale importante.

Investițiile se vor finanța numai în baza unor strategii integrate de dezvoltare, elaborate de autoritățile publice locale cu implicarea tuturor actorilor relevanți de la nivel local. Răspunsurile UAT-urilor la chestionarul *Patrimoniu și turism* cu privire la resursa umană, indică o lipsă de specialiști în domeniu, implicați în proiectele de finanțare.

Tipuri de acțiuni sprijinite prin intermediul acestui obiectiv specific:

- reabilitarea și revitalizarea integrată a spațiilor publice urbane (ex. zone istorice, zone centrale, cartiere de blocuri de locuințe colective, etc.) prin investiții în spații verzi (suaruri,

parcuri, etc.), infrastructurii de mobilitate (străzi de categoria a IV-a de folosință locală care asigură accesul la locuințe și servicii curente sau ocazionale din zonele cu trafic foarte redus, parcări rezidențiale, piste pentru biciclete, trotuare, alei pietonale, piețe publice, piațete, etc.), locuri de joacă pentru copii, mobilier urban, utilități publice, camere de supraveghere video, facilități wi-fi);

- conservarea, protecția, restaurarea și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural urmărind principiul reutilizării adaptive prin investiții în monumente de importanță națională și locală, incluse în rute și trasee turistice tematice și care generează un impact economic semnificativ la nivel local, inclusiv măsuri de promovare;
- modernizarea infrastructurii culturale (biblioteci, muzee și colecții publice, instituții de spectacole sau concerte, etc.), cu accent pe păstrarea și valorificarea identității locale, inclusiv implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale pentru promovarea infrastructurii culturale, în strânsă legătură cu sectorul industriilor creative, cu accent pe cunoaștere și creativitate;
- măsuri pentru dezvoltarea capacității administrative a localităților urbane în elaborarea și implementarea SIDU și a proiectelor aferente.

Complementar se propune finanțarea unor acțiuni pentru a construi mărci și a promova produse locale, care vor contribui la popularizarea culturii și creativității, consacra orașelor ca centre de activitate culturală, dezvoltarea atractivității turistice și la creșterea potențialului economic al Regiunii Vest.

Tipurile de acțiuni au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul DNSH, având în vedere că acestea au fost evaluate ca fiind compatibile cu *Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ”* în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență.

Forma de sprijin propusă pentru aceste tipuri de acțiuni este grantul nerambursabil.

Investițiile propuse sunt complementare celor propuse în **POIDS**, în cadrul căruia, prin mecanismul DLRC, acțiunile sunt menite să valorifice/conserva patrimoniul cultural, să încurajeze turismul și meșteșugurile tradiționale.

În ceea ce privește digitalizarea, măsurile propuse sunt complementare celor propuse prin **POCIDIF**, în cadrul căruia se vor finanța investiții pentru realizarea unei baze de date complete și actualizate privind starea monumentelor din România, prin utilizarea de mijloace TIC (scanare 3D, istoric, regim juridic).

Finanțarea patrimoniului și infrastructurilor culturale prin POR Vest 2021-2027 este complementară cu **PNRR**, prin care în pilonul 4, componenta 11, se propun intervenții de tipul: realizarea rutei castelurilor și bisericilor fortificate, muzee și memoriale dedicate opresiunii și conflictelor, etc.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR:

Text field [1 000]

Grup țintă: populația orașelor și municipiilor, turiștii și vizitatorii, utilizatorii de infrastructură culturală, angajații, elevii și studenții școlilor și universităților de artă, organizații neguvernamentale, întreprinderile și alte entități din sectoarele culturale și creative.

Actions safeguarding equality, inclusion and non-discrimination – point (d)(iv) of Article 22(3) CPR and Article 6 ESF+ Regulation

Text field [2 000]

Infrastructura va fi deschisă publicului în mod gratuit pentru intrare și utilizare, cu excepția unor infrastructuri de agrement locale situate în stațiunile turistice, aceste proiecte intrând sub incidența normelor privind regulile ajutorului de stat (GBER – Regulamentul 651/2014, actualizat în iulie 2020).

Pentru obiectivele de patrimoniu, persoanele cu dizabilități vor fi incluse în mod explicit ca și beneficiari ai proiectului; se vor lua angajamente privind respectarea principiilor egalității de șanse, nediscriminării și asigurării accesului pentru persoanele cu dizabilități. În plus, prin proiecte pot fi prevăzute și măsuri de compensare, respectând principiul adaptării rezonabile pentru accesul la cote unde statutul de monument istoric nu permite măsuri de accesibilizare, prin tururi virtuale și panouri informative. Pentru persoanele cu deficiență / capacitate redusă de vedere pot fi prevăzute panouri Braille și signalistică audio.

Indication of the specific territories targeted, including the planned use of territorial tools – point (d)(v) of Article 22(3) CPR

Text field [2 000]

Investițiile vor fi concentrate doar în zonele urbane, inclusiv în ZUF.

Pentru intervențiile finanțate în cadrul acestui obiectiv specific se aplică instrumente teritoriale, în conformitate cu Regulamentul CPR nr. 1060/2021, art. 28 (a) – ITI Valea Jiului și art. 28 (c) – municipii și orașe.

Proiectele trebuie să fie incluse într-o strategie teritorială integrată, elaborată în conformitate cu prevederile Regulamentului CPR nr. 1060/2021, art. 29 și implementată sub responsabilitatea municipiilor/orașelor, cu implicarea partenerilor relevanți de la nivel local. AM POR va verifica și valida strategiile teritoriale integrate în baza unei grile de verificare și a unei autoevaluări realizate de către autoritățile locale.

Lista proiectelor finanțabile va fi atașată obligatoriu strategiilor teritoriale integrate, fiind rezultatul unui proces de selectare desfășurat la nivelul autorităților responsabile cu implementarea strategiilor teritoriale (Consilii Locale, ADI, Agenția pentru dezvoltare teritorială integrată Valea Jiului).

În procesul de selectare a proiectelor, AM POR va verifica eligibilitatea și conformitatea acestora în baza documentațiilor tehnice, asigurându-se de încadrarea în alocarea financiară aferentă fiecărui municipiu sau apel de proiecte.

Pentru a veni în sprijinul autorităților urbane, AM POR va elabora un îndrumar privind SIDU, precum și pentru identificarea criteriilor de selectare a proiectelor, în concordanță cu prevederile art. 73 al Regulamentului CPR nr. 1060/2021.

Cele 6 orașe și municipii din ITI Valea Jiului vor beneficia de alocări orientative, ca teritoriu integrat, în funcție de numărul de locuitori.

Pentru componenta *regenerare urbană*, cele 9 municipii din regiune vor beneficia de alocări orientative stabilite cu aprobarea CDR Vest, în corelare cu prevederile OUG 156/2020. Cele 27 de orașe vor beneficia de o anvelopă financiară comună, intrând în proces de selecție a proiectelor pe principiul *“primul venit, primul servit”* în limita unui buget maxim pentru fiecare oraș, stabilit în funcție de numărul de locuitori.

Pentru componenta *patrimoniul cultural și infrastructură culturală*, cele 36 de municipii și orașe vor beneficia de o anvelopă financiară comună, intrând în proces de selecție a proiectelor pe principiul *“primul venit, primul servit”*.

Dezvoltarea urbană integrată se va realiza în baza SIDU prin abordarea strategică, integrată a investițiilor din cadrul OP2 – **Reabilitare energetică clădiri rezidențiale, Infrastructură verde și Mobilitate urbană, OP 4 – Turism în stațiuni urbane**, dar și intervenții propuse prin OP5 – **Regenerare urbană și patrimoniu cultural**.

The interregional, cross-border and transnational actions –Article – 17(3)(d)(v) CPR

Text field [2 000]

Recent a fost lansat conceptul „*un nou Bauhaus European*”, un vast plan de regenerare a zonelor urbane în contextul efectelor pandemiei de COVID 19 și a luptei împotriva schimbărilor climatice în conformitate cu *Pactului Verde European (Green Deal)*¹¹⁰. La fel ca și în cazul OS b (vii), prin intermediul acestui obiectiv specific programul va căuta să se alăture modelelor relevante de cele 5 inițiative pilot ale Bauhaus în ideea de a contribui la efortul de diseminare și valorificării oportunităților de impact. Ținând cont și de suprapunerea cu faza de diseminare a Bauhaus, programul își propune să beneficieze de pe urma planului de a replica experiențele, modelele, soluțiile, prototipurile acestui program la nivelul cât mai multor orașe sau zone extra-urbane din Regiunea Vest.

Astfel, în momentul de față, există un interes accentuat la nivelul Comisiei Europene, evident și la nivelul instrumentelor de finanțare națională, regională sau transfrontalieră, privind necesitatea de a implementa intervenții axate pe stimularea regenerării urbane, a patrimoniului cultural și a industriei turistice, grav afectate de pandemia de coronavirus. Prin AP7 POR VEST vine în întâmpinarea acestei tendințe generale și își propune să se alinieze, în limita impusă de particularitățile zonei, cu intervențiile susținute prin intermediul altor programe cu impact transfrontalier și transnațional e.g. programul RO-HU CBC, AP 6, programul RO-SRB CBC, AP4 sau

Programul Transnațional Dunărea, AP 2, dar și să capitalizeze experiența acumulată de România în calitatea de coordonator, alături de Bulgaria, a AP3 SUERD, *Cultură, Tursim, Oameni pentru Oameni*. De asemenea, o atenție deosebită în conturarea intervențiilor propuse în cadrul acestei Axe Prioritare va fi acordată *Noii Carte de la Leipzig*¹¹¹. Adoptată recent, aceasta oferă un document-cadru de politici cheie pentru dezvoltarea urbană durabilă în Europa. Carta subliniază faptul că orașele trebuie să stabilească strategii de dezvoltare urbană integrate și durabile și să asigure implementarea lor pentru orașe în ansamblu, de la zonele sale funcționale până la cartiere și zone periurbane. Documentul este puternic aliniat cu politica de coeziune a UE și cu cadrul său pentru o dezvoltare urbană durabilă și oferă un fundament solid pentru intervențiile propuse în cadrul AP7 a POR Vest.

The planned use of financial instruments – point (d)(vii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Nu se aplică instrumente financiare.

2.1.1.1.2 Indicators

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR and Article 8 ERDF and CF Regulation

Table 2: Output indicators								
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
7	e (i)	ERDF	Less developed	RCO 114	Spații deschise create sau reabilitate în zonele urbane	<i>Metri pătrați</i>		520.000
				RCO 36	Suprafața infrastructurii verzi care beneficiază de sprijin în zonele urbane	<i>hectare</i>		30
				RCO 77	Numărul siturilor culturale și turistice care	<i>Situri culturale și turistice</i>		9

					beneficiază de sprijin			
				RCO 74	Populația vizată de proiecte derulate în cadrul strategiilor de dezvoltare teritorială integrată	<i>Persons</i>		1.124.350
				RCO 75	Strategii de dezvoltare teritorială integrată care beneficiază de sprijin	<i>Strategies</i>		24

Reference: point (d)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 3: Result indicators											
Priority	Specific objective (Investment for Jobs and Growth goal or EMFF)	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Baseline or reference value	Reference year	Target (2029)	Source of data [200]	Comments [200]
7	e (i)	ERDF	Less developed	RSR X	Populația care are acces la spații publice noi sau modernizate în zonele urbane	<i>Persons</i>		2021	75.000	<i>MyS mis, Rapoarte de evaluare</i>	
				RCR 95	Populația care are	<i>Persons</i>	2021	36.000			

					acces la infrastructuri verzi noi sau modernizate în zonele urbane						
				RCR 77	Vizitatori în siturile culturale și turistice care beneficiază de sprijin	<i>Vizitatori/an</i>	924.153	2021	1.026.837		

2.1.1.1.3 Indicative breakdown of the programme resources (EU) by type of intervention (not applicable to the EMFAF)

Reference: point (d)(viii) of Article 22(3) CPR

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
7	ERDF	Less developed	e(i)	079 Protecția naturii și a biodiversității, patrimoniul natural și resursele naturale, infrastructura verde și cea albastră	18.695.145
7	ERDF	Less developed	e(i)	166 Protejarea, dezvoltarea și promovarea patrimoniului cultural și a serviciilor culturale	28.684.110
7	ERDF	Less developed	e(i)	168 Regenerarea fizică și securitatea spațiilor publice	107.793.840
7	ERDF	Less developed	e(i)	169 Inițiative de dezvoltare teritorială, inclusiv pregătirea strategiilor teritoriale	194.453
7	ERDF	Less developed	e(i)	170 Îmbunătățirea capacității autorităților și organismelor de program legate de punerea în aplicare a fondurilor	194.452

Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3	ERDF	Less developed	e(i)	01 Grant	155.562.000

Table 6: Dimension 3 – territorial delivery mechanism and territorial focus					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
3	ERDF	Less developed	e(i)	02 Municipii, orașe și suburbii (ITI)	16.924.726
3	ERDF	Less developed	e(i)	18 Municipii, orașe și suburbii	111.236.383
3	ERDF	Less developed	e(i)	19 Zone urbane funcționale	27.329.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension					
Priority No	Fund	Category of region	Specific objective	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	e(i)	03 Neutralitatea de gen	155.562.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

2.2. Technical assistance priorities

2.2.1 Priority for technical assistance pursuant to Article 36(4) (repeated for each such a TA priority)

Reference: point (e) of Article 22(3) CPR

2.2.1.1. Intervention from the Funds

The related types of actions – point (e)(i) of Article 22(3) CPR

<i>Text field [8 000]</i>   Prioritatea reflectă nevoia de a consolida capacitatea administrativă și instituțională a părților implicate în derularea operațiunilor finanțate din FEDR, atât la nivelul beneficiarilor, cât și la nivelul Autorității de Management. Anexa D din cadrul Semestrului European 2019 aferent României reflectă necesitatea de a aborda anumite direcții de acțiune pentru aplicarea eficientă și eficace a politicii de coeziune. Pentru a sprijini gestionarea eficientă a investițiilor publice pe tot

parcursul ciclului de investiții (Planificare strategică, Proiectarea investițiilor, Implementarea investițiilor, Monitorizarea și evaluarea) sunt necesare măsuri pentru fiecare etapă.

Prin această prioritate, prin POR Vest 2021-2027 vor fi abordate următoarele recomandări ale Raportului de țară:

- Consolidarea capacităților autorităților de management, ale beneficiarilor finali și ale altor organisme care lucrează cu fonduri UE în vederea pregătirii și implementării proiectelor, precum și consolidarea capacităților autorităților publice regionale și locale în ceea ce privește pregătirea strategiilor de dezvoltare teritorială integrată și cererile de proiecte;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unei foi de parcurs privind consolidarea capacității administrative necesare pentru administrarea și implementarea eficace a fondurilor UE.

AM POR Vest va avea nevoie de o consolidare suplimentară a capacității (prin instruirii, schimb de experiență etc.) pentru a face față provocărilor privind gestionarea și implementarea POR Vest. În acest sens, va fi elaborat un Roadmap privind consolidarea capacității administrative pentru perioada 2021-2027, definit în urma unei analize regionale a nevoilor, care va fi periodic actualizat.

Utilizarea eficientă a asistenței tehnice se va baza în primul rând pe analiza nevoilor Autorității de Management POR Vest, care sunt dificil de identificat în timpul pregătirii programului operațional regional. Din acest motiv, asistența tehnică trebuie să fie flexibilă, adaptată la schimbări, pentru a răspunde nevoilor în schimbare ale AM cauzate de noile cerințe.

De-a lungul celor două perioade de programare anterioare, în calitate de OI, ADR Vest a dezvoltat competențe pentru gestionarea eficientă și eficace a fondurilor UE. Atribuțiile noi, în calitate de AM necesită o **consolidare și o dezvoltare a acestor competențe, complementar cu recrutarea de personal nou**. Prin instruirii, schimburi de experiență și expertiză recrutată, AM POR Vest va face față provocărilor privind gestionarea și implementarea programului.

În ceea ce privește **competențele în implementarea proiectelor finanțate la nivelul beneficiarilor**, ADR Vest propune grupuri de lucru mixte: angajați AM – experți tehnici - beneficiari, pentru a identifica și dezvolta un portofoliu de proiecte mature. De asemenea, se va acorda o atenție suplimentară prezentării cadrului legislativ aferent achizițiilor publice, măsuri ce trebuie întreprinse de beneficiari pentru desfășurarea achizițiilor publice în condiții legale și orientări cu privire la modul de evitare a erorilor întâlnite frecvent, cadrul legal privind egalitatea de șanse și nediscriminarea.

Tipuri de activități finanțate prin Asistență tehnică:

- **Activități legate de programarea, gestionarea, monitorizarea, evaluarea și controlul POR Vest:**
 - furnizarea de asistență tehnică, consultanță, studii, analize, sondaje etc. necesare pentru gestionarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și controlul adecvat al operațiunilor POR Vest;

- sprijin pentru procesul de evaluare și selecție a proiectelor (o bază de date de experți independenți care posedă expertiza tehnică necesară, angajarea de experți etc.), evaluări independente;
 - salariile, cheltuielile de birou și de deplasare ale personalului ADR Vest;
 - instruirea personalului ADR Vest (atelieri, seminarii, mentorat, coaching, schimb de bune practici și experiență etc.);
 - evaluarea implementării POR Vest (inclusiv evaluări continue);
 - organizarea, costurile de funcționare și instruirea membrilor Comitetului de Monitorizare POR Vest;
 - dezvoltarea și menținerea unor componente ale sistemului informatic, la nivel de etape distincte, precum și întărirea capacității utilizatorilor săi.
- **Activități legate de comunicare, informații și publicitate:**
 - dezvoltarea și întreținerea web site;
 - distribuirea documentației POR Vest (reguli, proceduri, orientări, metodologii etc.);
 - participări media, filme și spoturi de informații TV, reclame și alte contacte de presă;
 - publicații, buletine, broșuri, postere, îndrumări etc.;
 - organizarea de conferințe, seminarii, evenimente și ateliere de lucru;
 - producții audiovizuale și documentare;
 - analize și anchete;
 - campanii de conștientizare, analize, mese rotunde și focus grupuri, publicații, chestionare, studii, ateliere pentru a stimula sprijinul cetățenilor și responsabilitatea pentru investițiile propuse.
 - **Activități legate de consolidarea capacității ADR Vest și a beneficiarilor POR Vest:**
 - evaluarea nevoilor de instruire și consultanță;
 - elaborarea și implementarea planurilor de acțiune pentru consolidarea capacității administrative a beneficiarilor POR Vest pe baza evaluărilor efectuate;
 - consultanță pentru identificarea ideilor de proiect și elaborarea de propuneri relevante POR Vest;
 - dezvoltarea și întreținerea unei linii de proiecte mature „gata de finanțare”;
 - elaborarea și implementarea de programe de formare (angajarea de experți, organizarea de instruire – inclusive achiziții publice, evitare conflicte de interese, măsuri antifraudă, materiale didactice etc.) special concepute și legate de facilitarea implementării operațiunilor POR Vest;

- asigurarea investițiilor necesare pentru funcționarea ADR Vest - cheltuieli cu modernizarea sediilor necesare desfășurării activităților, cheltuieli cu servicii IT de dezvoltare/actualizare, configurare baze de date, migrare structuri de date, achiziționarea de materiale consumabile, achiziția de active fixe corporale, obiecte de inventar, arhivare, etc.), precum și cheltuieli generale de administrație pentru ADR (mentenanța, utilități, chirie, etc.);
- sprijinirea activităților necesare pentru închiderea Programul Operațional Regional 2014 – 2020 (monitorizare ex-post, închidere de program, inclusiv costuri de personal);
- sprijinirea pregătirii / implementării POR pentru perioada de programare post 2027 (studii, analize, cadru partenerial/consultări publice, pregătirea portofoliului de proiecte de proiecte etc.).

Dincolo de finanțarea din AT a acestor tipuri de activități, se va urmări:

- implementarea **roadmap-ului** privind consolidarea capacității administrative;
- sprijinirea întregului ecosistem: AM, beneficiarii, potențialii beneficiari, publicul larg, pentru a crea la nivel regional un corp de experți în fonduri europene;
- abordarea specifică a unor teme noi: concentrare tematică, cadrul de performanță, condiții favorizante, strategii de specializare inteligentă, descoperire antreprenorială, ITI, instrumente financiare, ajutor de stat, costuri simplificate;
- implementarea măsurilor de simplificare, atât la nivelul AM – pregătire apeluri, selecția proiectelor, verificări de management, cât și la nivelul beneficiarilor – depunere și implementare;
- dezvoltarea profesională și diversificarea competențelor, prin formare, instruire, mentorat, coaching, atât cu diferite categorii profesionale (ex. proiectanții), cât și în domenii specifice (ex. costuri simplificate);
- susținerea pregătirii și operaționalizării unor "proiecte pilot";
- cooperarea cu partenerii din România, cu precădere prin ROREG, din alte state membre, inclusiv Comisia Europeană.

POAT va asigura sprijin pentru AM POAT, AM/OI Sănătate, AM/OI Incluziune și Demnitate Socială, AM/OI Dezvoltare Durabilă, AM Creștere Inteligentă și Digitalizare, direcțiile orizontale din cadrul MFE privind programarea și coordonarea sistemului, evaluarea, SMIS și IT, comunicarea, asigurarea complementarităților și sinergiilor între fonduri, ADI ITI , Autoritatea de Audit, Autoritatea de Certificare și Plată, precum și pentru unele AM care au asigurat implementarea și monitorizarea fondurilor FEDR, FC și FSE+ în perioada 2014-2020 (AM POIM, AM POC, AM POCA).

Complementaritatea și demarcarea între POR Vest și POAT 2021-2027 rezultă din faptul că din axa de asistență tehnică din cadrul POR Vest 2021-2027 se va acorda sprijin specific pentru AM

POR Vest și pentru beneficiarii și potențialii beneficiari ai POR Vest, POAT 2021-2027 asigurând resursele necesare sprijinirii celorlalte programe operaționale.

De asemenea, sprijinul financiar acordat prin Programul Operațional Asistență Tehnică se realizează pentru informare și comunicare, sprijin pentru întărirea parteneriatului, precum și pentru evaluare de program și se realizează doar orizontal – pentru toate fondurile, dar acțiunile specifice necesare fiecărui program operațional sunt realizate din fondurile puse la dispoziție prin prioritățile specifice de AT.

Astfel, se poate deduce faptul că resursele financiare aferente celor doua programe operaționale (POR Vest – AP 7 și POAT 2021-2027) vor fi folosite pentru beneficiari diferiți, precum și pentru acțiuni care nu se suprapun, neexistând astfel riscul dublei finanțări.

The main target groups - point (d)(iii) of Article 22(3) CPR

Text field [1 000]

Grup țintă:

- Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest;
- Membrii din Comitetul de Monitorizare și alte structuri partenariale;
- Beneficiarii / potențialii beneficiari de finanțare și partenerii lor;
- Publicul larg, mass-media, etc.

Pentru **informarea, transparența și comunicarea continuă cu părțile interesate**, a fost elaborat un Plan de acțiune pentru comunicare și vizibilitate, anexă la program.

2.2.1.2. Indicators

Output indicators with the corresponding milestones and targets

Reference: point (e)(ii) of Article 22(3) CPR

Table 2: Output indicators							
Priority	Fund	Category of region	ID [5]	Indicator [255]	Measurement unit	Milestone (2024)	Target (2029)
8	ERDF	Less Developed		Numărul mediu anual de locuri de muncă finanțate prin AT			
8	ERDF	Less Developed		Numărul de proiecte gestionate			

8	ERDF	Less Developed	Sesiuni de instruire și formare în randul beneficiarilor / potențialilor beneficiari			
8	ERDF	Less Developed	Rapoarte și studii de evaluare			
8	ERDF	Less Developed	Activități de informare, comunicare și promovare			

2.2.1.3. Indicative breakdown of the programmed resources (EU) by type of intervention

Reference point (e)(iv) of Article 22(3) CPR

Table 4: Dimension 1 – intervention field				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
8	ERDF	Less developed	179 Informare și comunicare	3.120.690
8	ERDF	Less developed	180 Pregătire, implementare, monitorizare și control	34.772.310
8	ERDF	Less developed	181 Evaluare și studii, colectare de date	2.125.000
8	ERDF	Less developed	182 Consolidarea capacităților autorităților statelor membre, beneficiarilor și partenerilor relevanți	3.315.000

Table 7: Dimension 6 – ESF+ secondary themes				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
8	ERDF	Less developed	TA	43.333.000

Table 8: Dimension 7 – ESF+*, ERDF, CF and JTF gender equality dimension				
Priority No	Fund	Category of region	Code	Amount (EUR)
1	ERDF	Less developed	03 Neutralitatea de gen	43.333.000

* In principle, 40% for the ESF+ contributes to gender tracking. 100% is applicable when Member State chooses to use article 6(2), ESF+ as well as programme specific actions in gender equality.

Table 9 – EMFAF				
Priority No	Specific objective	Type of intervention	Code	Amount (EUR)

3. Financial plan

Reference: points (g)(i), (ii) and (iii) of Article 22(3), Article 112(1), (2) and (3), and Articles 14 and 26 CPR

3.1 Transfers and contributions

Reference: Articles 14, 26 and 27 CPR

Programme amendment related to	☐ contribution to InvestEU
	☐ transfer to instruments under direct or indirect management
	☐ transfer between ERDF, ESF+, Cohesion Fund or to another Fund or Funds

Table 15A: Contribution to InvestEU* (breakdown by year)

Contribution from		Contribution to	Breakdown by year								
Fund	Category of region		InvestEU window(s)	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed										
	Transition										
	Less developed										
ESF+	More developed										
	Transition										
	Less developed										
CF	N/A										
EMFAF	N/A										

* For each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

Table 15B: Contributions to InvestEU* (summary)	Category of regions	Window 1 Sustainable Infrastructure (a)	Window 2 Innovation and Digitisation (b)	Window 3 SME (c)	Window 4 Social Investment and Skills (d)	Total (f)=(a)+(b)+(c)+(d)
ERDF	More developed					
	Less developed					
	Transition					
ESF+	More developed					
	Less developed					
	Transition					
CF						
EMFAF						
Total						

*Cumulative amounts for all contributions done through programme amendments during the programming period. With each new request for contribution, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

Text field [3500] (justification), taking into account how those amount contribute to the achievement of policy objectives selected in the programme in accordance with Article 10(1) of the InvestEU Regulation.

Table 16A: Transfers to instruments under direct or indirect management* (breakdown by year)

Transfer from	Transfer to	Breakdown by year							
Fund							2026	2027	

	Category of region	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Total
ERDF	More developed											
	Transition											
	Less developed											
ESF+	More developed											
	Transition											
	Less developed											
CF	N/A											
EMFA F	N/A											

Table 16B: Transfers to instruments under direct or indirect management* (summary)

Fund	Category of regions	Instrument 1	Instrument 2	Instrument 3	Instrument 4	Instrument 5**	Total
		(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)=(a)+(b)+(c)+(d)+(e)
ERDF	More developed						

	Transiti on						
	Less develop ed						
ESF+	More develop ed						
	Transiti on						
	Less develop ed						
CF							
EMFA F							
Total							

*Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

** Transfers may be made to any other instrument under direct or indirect management, where such possibility is provided for in the basic act. Number and names of the relevant EU instruments will be specified accordingly.

Text field [3500] (justification)

Table 17A: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (breakdown by year)

Transfers from		Transfers to		Breakdown by year										
Fund	Category of region	Fund	Category of region (where relevant)	20	20	20	20	20	2026		2027		Total	
				21	22	23	24	25	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount		
ERDF	More developed	ERDF, ESF+ or CF, EMFAF, AMF, ISF, BMVI												
	Transition													
	Less developed													
ESF+	More developed													
	Transition													
	Less developed													
CF	N/A													
EMFAF	N/A													

*Transfer to other programmes. Transfers between ERDF and ESF+ can only be done within the same category of region.

Table 17B: Transfers between ERDF, ESF+ and Cohesion Fund or to another Fund or Funds* (summary)

		ERDF			ESF+			CF	EMFAF	AMF	ISF	BMVI	Total
		More developed	Transition	Less developed	More developed	Transition	Less developed						
ERDF	More developed												
	Transition												
	Less developed												
ESF+	More developed												
	Transition												
	Less developed												
CF													
EMFAF													
Total													

*Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during the programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

3.2 Just Transition Fund: allocation in the programme and transfers

3.2.1 JTF allocation to the programme prior to transfers by priority (where relevant)

Reference: Article 27 CPR

JTF priority 1	
JTF priority 2	
	Total

3.2.2 Transfers to Just Transition Fund as complementary support¹¹² (where relevant)

Transfer to JTF	☐ concerns internal transfers within the programme with JTF allocation	
	☐ concerns transfers from other programmes to the programme with JTF allocation	

Table 18A: Transfers to JTF within the programme (breakdown by year)

Transfer from		Transfer to	Breakdown by year								
Fund	Category of region		JTF priority	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed	JTF priority 1									
	Transition										
	Less developed										
ESF+	More developed	JTF priority 2									
	Transition										
	Less developed										

*JTF resources should be complemented with ERDF or ESF+ resources of the category of regions where the concerned territory is located.

Table 18B: Transfer of ERDF and ESF+ resources to the Just Transition Fund (JTF) within the programme

		JTF allocation in the programme* broken down by category of region, which territory located** in (by JTF priority)	
		JTF priority (for each JTF priority)	Amount
Transfer within the programme* (complementary support) per category of region			
ERDF	More developed		
	Transition		
	Less developed		
ESF+	More developed		
	Transition		
	Less developed		
Total	More developed		
	Transition		
	Less developed		

* Programme with the JTF allocation.

**JTF resources should be complemented with ERDF or ESF+ resources of the category of regions where the concerned territory is located.

Table 18C: Transfers to JTF from the other programme(s) (breakdown by year)

Transfer from		Transfer to	Breakdown by year								
Fund	Category of region		JTF priority*	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
ERDF	More developed	JTF priority 1									

	Transiti on									
	Less develo ped									
ESF+	More develo ped	JTF priorit y 2								
	Transiti on									
	Less develo ped									

*JTF resources should be complemented with ERDF or ESF+ resources of the category of regions where the concerned territory is located.

Table 18D: Transfer of ERDF and ESF+ resources from other programme(s) to the Just Transition Fund (JTF) in this programme

		Complementary support to the JTF in this programme* to the territory located*** in a given category of region (by priority):	
		JTF priority	Amount
Transfer(s) from other programme(s)** per category of region			
ERDF	More developed		
	Transition		
	Less developed		
ESF+	More developed		
	Transition		
	Less developed		
Total			

* programme with JTF allocation, which receives complementary support from the ERDF and ESF+.

** programme providing the complementary support from the ERDF and ESF+ (source).

***JTF resources should be complemented with ERDF or ESF+ resources of the category of regions where the concerned territory is located.

Text field [3 000] Justification for the complementary transfer from ERDF and ESF+ based on the planned types of interventions – point (d)(ix) of Article 22(3) CPR

3.3 Transfers between categories of region resulting from the mid-term review

Table 19A: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, within the programme (breakdown by year)

Transfer from	Transfer to	Breakdown by year			
Category of region	Category of region	2025	2026	2027	Total
More developed	More developed / Transition / Less developed				
Transition					
Less developed					

**Applicable to ERDF and ESF+ only.*

Table 19B: Transfers between categories of region resulting from the mid-term review, to other programmes (breakdown by year)

Transfer from	Transfer to	Breakdown by year			
Category of region	Category of region	2025	2026	2027	Total
More developed	More developed / Transition / Less developed				
Transition					
Less developed					

**Applicable to ERDF and ESF+ only.*

3.4 Transfers back

Table 20 Transfers back (breakdown by year)

Transfer from	Transfer to		Breakdown by year							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Total
InvestEU or other EU instrument	Fund	Category of region								
InvestEU window 1 window 2 window 3 window 4	ERDF	More developed								
		Transition								
		Less developed								
EU instrument 1	ESF+	More developed								
		Transition								
		Less developed								
EU instrument 2	CF									
[...]	EMFAF									

Table 20 Transfers back* (summary)

To	ERDF	ESF+	CF	EMFAF

From	More developed	Transition	Less developed	More developed	Transition	Less developed		
InvestEU								
Window 1								
Window 2								
Window 3								
Window 4								
Instrument 1								
Instrument 2								
Instrument 3								
Instrument 4**								

*Cumulative amounts for all transfers done through programme amendments during programming period. With each new request for transfer, a programme amendment shall set out the total amounts transferred for each year by Fund and by category of region.

** Transfers may be made to any other instrument under direct or indirect management, where such possibility is provided for in the basic act. Number and names of the relevant EU instruments will be specified accordingly.

3.5. Financial appropriations by year

Reference: point (g)(i) of Article 22(3) CPR and Articles 3, 4 and 7 JTF Regulation

Table 10: Financial appropriations by year										
Fund							2026	2026	2027	2027

	Category of region	2021	2022	2023	2024	2025	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	for EMFA F only	Financial appropriation without flexibility amount	Flexibility amount	for EMFA F only	Total
ERDF*	More developed												
	Transition												
	Less developed												
	Outermost and northern sparsely populated												
Total													
ESF+*	More developed												
	Transition												
	Less developed												

		Outermost and northern sparsely populated												
Total														
JTF*	Article 3 JTF Regulation resources													
	Article 4 JTF Regulation resources													
	Article 7 JTF resources (related to Article 3 JTF Regulation)													

	resources)													
	Article 7 JTF resources (related to Article 4 JTF Regulation resources)													
Total														
Cohesion Fund		N/A												
EMFAF		N/A												
Total														

* Amounts after the complementary transfer to JTF.

3.6. Total financial appropriations by fund and national co-financing

Reference: point (g)(ii) of Article 22(3), Article 22(6) and Article 36 CPR

For programmes under the Investment for Jobs and Growth goal where technical assistance in accordance with Article 30(4) was chosen in the Partnership Agreement.

Table 11: Total financial allocations by fund and national contribution

Policy/JTF specific objective No or TA	Priority	Basis for calculation EU support (total eligible cost or public contribution)	Fund	Category of region*	Union contribution (a)=(b)+(c)+(i)+(j)	Breakdown of Union contribution				National contribution (d)=(e)+(f)	Indicative breakdown of national contribution		Total (g)=(a)+(d)**	Co-financing rate (h)=(a)/(g)
						Union contribution		Flexibility amount			public (e)	private (f)		
						without TA pursuant to Article 30(5)	for TA pursuant to Article 30(5)	without TA pursuant to Article 30(5)	for TA pursuant to Article 30(5)***					
						(b)	(c)	(i)	(j)					
OP 1	Priority 1	P/T	ERDF	More developed										
				Transition										

				Less developed	198.450.000					35.021.000	35.021.000		233.470.000	85%	
				Outermost and northern sparsely populated											
OP 1	Priorty 2	P/T	ERD F	More developed											
				Transition											
				Less developed	34.000.000					6.000.000	6.000.000		40.000.000	85%	
				Outermost and northern sparsely populated											
OP 2	Priorty 3	P/T	ERD F	More developed											
				Transition											
				Less developed	141.776.000					25.019.000	25.019.000		166.795.000	85%	
				Outermost and northern sparsely populated											

OP 2	Priority 4	P/T	ERD F	More developed										
				Transition										
				Less developed	133.759. 000				23.604.00 0	23.604.0 00		157.363.0 00	85%	
				Outermost and northern sparsely populated										
OP 3	Priority 5	P/T	ERD F	More developed										
				Transition										
				Less developed	134.606. 000				23.754.00 0	23.754.0 00		158.360.0 00	85%	
				Outermost and northern sparsely populated										
OP 4	Priority 6	P/T	ERD F	More developed										
				Transition										
				Less developed	164.864. 000				29.094.00 0	29.094.0 00		193.957.0 00	85%	
				Outermost and northern										

				sparsely populated									
OP 5	Priority 7	P/T	ERDF	More developed									
				Transition									
				Less developed	155.562.000				27.452.000	27.452.000		183.014.000	85%
				Outermost and northern sparsely populated									
			ESF+	More developed									
				Transition									
				Less developed									
				Outermost and northern sparsely populated									
			JTF**	Article 3 resources									
				Article 3a resources									
			CF										

TA	Priorty 8 TA pursuant to Article 30		ERDF		43.333.000					7.647.000	7.647.000		50.980.000	85%	
			Total	More developed											
			ERDF	Transition											
				Less developed											
				Outermost and northern sparsely populated											
			Total	More developed											
			ESF+	Transition											
				Less developed											
				Outermost and northern sparsely populated											

		JTF* *	A r t i c l e 3 r e s o u r c e s											
			A r t i c l e 3 a r e s o u r c e											

			e s											
		Total												
		ICF												
Grand total														

* For ERDF: less developed, transition, more developed, and, where applicable special allocation for outermost and northern sparsely populated regions. For ESF+: less developed, transition, more developed and, where applicable, additional allocation for outermost regions. For CF: not applicable. For technical assistance, application of categories of region depends on selection of a fund.

** Indicate the total JTF resources, including the complementary support transferred from the ERDF and the ESF+. The table shall not include the amounts in accordance to Article 7 JTF Regulation. In case of technical assistance financed from the JTF, the JTF resources should be split into resources related to Articles 3 and 4 JTF Regulation. For Article 4 JTF Regulation, there is no flexibility amount.

For the EMFAF:

Reference: point (g)(iii) of Article 22(3) CPR

EMFAF programmes using technical assistance according to Article 36(4) CPR in accordance with the choice made in the Partnership Agreement.

Table 11A Total financial allocations by fund and national contribution						
Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFAF Regulation)	Basis for calculation of EU support	Union contribution	National public contribution	Total	Co-financing rate
Priority 1	1.1.1	Public				
	1.1.2	Public				
	1.2	Public				
	1.3	Public				
	1.4	Public				
	1.5	Public				
Priority 2	2.1	Public				
	2.2	Public				
Priority 3	3.1	Public				
Priority 4	4.1	Public				
Technical assistance pursuant to Article 30(4)	5.1	Public				
Technical assistance	5.2	Public				

pursuant to Article 32						

EMFAF programmes using technical assistance according to Article 36(5) in accordance with the choice made in the Partnership Agreement.

Table 11 A Total financial allocations by fund and national contribution							
Priority	Specific objective (nomenclature set out in the EMFAF Regulation)	Basis for calculation of EU support	Union contribution		National public contribution	Total	Co-financing rate*
			Union contribution without TA pursuant to Article 36(5)	Union contribution for TA pursuant to Article 36(5)***			
Priority 1	1.1.1	Public					
	1.1.2	Public					
	1.2	Public					
	1.3	Public					
	1.4	Public					
	1.5	Public					
	1.6	Public					
Priority 2	2.1	Public					
	2.2	Public					
Priority 3	3.1	Public					
Priority 4	4.1	Public					
Technical assistance (Article 32)	5.1	Public					

*** According the percentages set out in Article 36(5), CPR

4. Enabling conditions

Reference: point (i) of Article 22(3) CPR

Table 12: Enabling conditions							
Enabling conditions	Fund	Specific objective (N/A to the EMFF)	Fulfillment of enabling condition	Criteria	Fulfillment of criteria	Reference to relevant documents	Justification
			(Y/N)	Criterion 1	(Y/N)	(500)	(1000)
Buna guvernanta a strategiei nationale sau regionale de specializare inteligenta	FEDR	(i) Dezvoltarea capacitatilor de cercetare si inovare si adoptarea tehnologiilor avansate		<i>Strategia (strategiile) de specializare inteligenta trebuie sa fie sprijinita (sprijinite) de:</i> C1. O analiza la zi a factorilor care	DA	HG nr. 24/2020 Memorandumului cu tema: Măsurile necesare îndeplinirii condiției favorizante Bună guvernanta a strategiei nationale sau regionale de specializare inteligenta aprobat de Guvernul României în data de 8 martie 2019 cu 20/4/80/TG. OMCI nr. 458/31.07.2019 Strategia Nationala de Cercetare, Inovare si Specializare Inteligenta 2021-2027 https://uefiscdi.gov.ro/resource-821136-analysis-of-the-factors-that-obstruct-the-diffusion-of-innovatio.pdf	Primul criteriul este îndeplinit pe baza a două documente: <i>Analiza factorilor care blocheaza difuzarea inovării</i> – elaborat de UEFISCDI, respectiv <i>Bariere în calea digitalizării</i> elaborat de Autoritatea pentru digitalizarea României. Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID) este instituția

		(ii) Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor (iii) Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor (iv) Dezvoltarea		împiedică diseminarea inovării, inclusiv digitalizarea C2. Existența unei instituții sau a unui organism național/regional competent responsabil cu managementul strategiei de specializare inteligentă C3. Instrumente de monitorizare și evaluare pentru a măsura	https://www.research.gov.ro/uploads/minister/rof-mcid-2021.pdf https://www.research.gov.ro/uploads/minister/rof-mcid-2021.pdf	responsabilă cu managementul Strategiei Naționale de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 (SNCISI). SNCISI conține o secțiune dedicată monitorizării și evaluării acestui document strategic. O platformă IT va facilita colectarea de date și un compartiment dedicat din cadrul MCID va asigura analiza datelor colectate legate de specializare inteligentă. Potrivit organigramei MCID, Direcția de specializare inteligentă, transfer tehnologic și inovare are atribuții privind derularea continuă a Mecanismului de descoperire antreprenorială (MDP) și identificare/actualizarea domeniilor de specializare inteligentă, după caz,

		competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat		performanțele în direcția atingerii obiectivelor strategiei C4. Funcționarea eficace a procesului de descoperire antreprenorială C5. Acțiuni necesare pentru îmbunătățirea sistemelor de cercetare și inovare naționale sau regionale, dacă este relevant		monitorizarea și evaluarea implementării SNCISI. Responsabilă cu elaborarea SNCISI este Direcția generală pentru politici CDI, strategii și digitalizare. Funcționarea efectivă a MDP (în colaborare cu Agențiile de Dezvoltare regionale care îndeplinesc rolul de AM pentru PO Regionale și sunt responsabile cu elaborarea/implementarea /monitorizarea și evaluarea RIS3 regionale) se realizează pe baza unei metodologii deja realizate și implementate într-o primă iterație a MDP la nivel național, care va fi inclus în SNCISI ca Anexă. Direcția generală de specializare inteligentă, transfer tehnologic și inovare a fost înființată și are atribuții referitoare la

				C6. Acțiuni pentru managementul tranziției industriale, dacă este relevant C7. Măsuri în sprijinul colaborării internaționale		aplicarea continuă a MDP la nivel național și actualizarea domeniilor de specializare inteligentă, după caz. Acțiunile necesare pentru îmbunătățirea sistemului de cercetare și inovare vor fi stabilite în cadrul unui proiect de asistență prin Facilitatea de sprijin pentru politică (PSF). Potrivit organigramei la nivelul MCID a fost înființată o unitate de implementare a reformelor recomandate prin proiectul PSF care are rolul de a crește eficiența utilizării fondurilor europene pentru cercetare, aspect relevant și în Planul Național de recuperare și reziliență.

							Ministerul Economiei, Turismului și Antreprenoriatului a elaborate Planul de măsuri privind managementul tranziției industrial în România în perioada 2021-2027 și colaborează cu MCID pentru implementarea acestuia. MCID a asumat un <i>Plan de măsuri în sprijinul Internaționalizării și al Colaborării internaționale.</i>
Planificarea globală a transporturilor la nivelul corespunzător		c (iii) Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața		Se efectuează o cartografiere multinodală a infrastructurilor existente și a celor planificate			

		schimbări lor climatică, inteligent e și intermod ale, inclusiv îmbunătă țirea accesului la TEN-T și a mobilități i transfront aliere		până în 2030, care: C1.conține o justificare economică a investițiilor planificate, susținută de o analiză solidă a cererii și de o modelare a traficului, care ar trebui să ia în considerare impactul preconizat al liberalizării sectorului feroviar C2.reflectă planurile privind calitatea		

				aerului, ținând seama în special de planurile naționale de decarbonizar e C3.include investițiile în coridoarele rețelei centrale TEN-T, astfel cum sunt definite în Regulament ul (UE) nr. 1316/2013, în conformitate cu respectivele planuri de lucru ale rețelei TEN-T			

				C4. în ceea ce privește investițiile din afara rețelei centrale TEN-T, garantează complementaritatea prin asigurarea unei conectivități suficiente la rețeaua centrală TEN-T și la nodurile acesteia pentru regiunile și comunitățile locale C5. unde este cazul, raportează		

			implementarea ERTMS conform cu Regulamentul de implementare al Comisiei EU 2017/6 din 5 ianuarie 2017 referitor la planul de implementare ERTMS. C6.promovează multimodalitatea, identificând nevoile de terminale multimodale sau de transbordare din cadrul			

				transportului de pasageri sau marfă, precum și nevoile de moduri active de transport C7. include măsuri vizând promovarea combustibililor or alternativi, în conformitate cu cadrele naționale de politici C8. Include un rezumat al evaluării riscurilor de siguranță rutieră, în conformitate		

			cu strategiile naționale de siguranță rutieră existente, împreună cu o cartografiere a drumurilor și secțiunilor afectate și furnizarea cu prioritate a investițiilor corespunzătoare relevante C9. furnizează informații privind resursele bugetare și de finanțare corespunzătoare			

				investițiilor planificate și necesare pentru acoperirea costurilor de exploatare și de întreținere a infrastructurilor existente și a celor planificate			
Un cadru de politică strategic pentru sistemul de educație și formare, la toate nivelurile		d (ii) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și		Existența unui cadru de politică strategic la nivel național și/sau regional pentru sistemul de educație și formare,			

		învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;	care cuprinde: C1.sisteme de anticipare și previziuni privind competențele, bazate pe date concrete, precum și mecanisme și servicii de monitorizare C2.măsuri care să garanteze un acces egal, participarea și absolvirea unor programe de educație și formare de calitate, relevante și		

				incluzive și dobândirea de competențe-cheie la toate nivelurile, inclusiv în învățământul superior C3.un mecanism de coordonare la toate nivelurile sistemului de educație și formare, inclusiv la nivelul învățământului terțiar, și o atribuire clară a responsabilit			

				ăților între autoritățile naționale relevante și/sau organismele regionale C4.modalități de monitorizare , evaluare și revizuire a cadrlui de politică strategic C5.măsuri care să vizeze adulții cu calificări și competențe reduse și persoanele provenind din medii socioecono		

				mice dezavantajate, și cursuri de perfecționare profesională C6. Măsurile de sprijinire a cadrelor didactice, a formatorilor și a personalului universitar în ceea ce privește metodele de învățare adecvate, evaluarea și validarea competențelor-cheie măsurile			

				destinate a promova mobilitatea cursanților și a personalului și colaborarea transnațională a formatorilor și a personalului didactic, inclusiv prin recunoașterea rezultatelor studiilor și a calificărilor.			
Strategic policy framework to support energy efficiency	ERD F Cohesion Fund:	Promoting energy efficiency and reducing greenhouse		1. A national long term renovation strategy to support the renovation of the national	DA	HG nr. 1034/2020 în 27.11.2020. SRTL poate fi consultat accesând următorul link: https://www.mlpda.ro/uploads/articole/attachments/60096d5354394459864321.pdf	Strategia națională de renovare pe termen lung (SRTL) cuprinde, în Capitolul IX Indicatori , o foaie de parcurs cu măsuri și indicatori de progres măsurabili , ce vizează întreg parcul

renovation of residential and non-residential buildings		e gas emissions		stock of residential and non-residential buildings is adopted, in line with the requirements of Directive (EU) 2010/31/EU of the European Parliament and of the Council, which: (a) entails indicative milestones for 2030, 2040 and 2050; (b) provides an indicative outline of financial resources to support the implementation		național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, publice și private, cu valori țintă orientative pentru 2030, 2040 și 2050 care indică modul în care aceștia contribuie la atingerea obiectivului de eficiență energetică de 32,5%, stabilit de Uniunea Europeană pentru 2030, prin Directiva 2012/27/UE. Capitolul X Implicații bugetare cuprinde resurselor financiare necesare pentru implementarea strategiei și opțiunile de implementare pentru promovarea investițiilor în renovarea clădirilor (pct. 1 – 4), cu recomandări privind mecanismele financiare pentru sprijinirea mobilizării investițiilor, opțiuni instituționale propuse pentru

				on of the strategy; (c) defines effective mechanisms for promoting investments in building renovation.			gestionarea și implementarea mecanismelor financiare publice, opțiuni și scheme de finanțare în vederea renovării clădirilor pentru fiecare segment de piață.
				2. Energy efficiency improvement measures to achieve required energy savings	DA		Capitolul VII din SRTL cuprinde măsuri pentru sprijinirea renovării parcului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, precum și măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru a realiza economiile de energie necesare. Măsurile și pachetele de renovare s-au realizat pentru clădirile de referință considerate ca fiind reprezentative pentru fondul de clădiri existent la nivel național, în funcție de caracteristici

							arhitecturale comune, tipuri și zone climatice din România.
Effective monitoring mechanisms of the public procurement market	all			Monitoring mechanisms are in place that cover all public contracts and their procurement under the Funds in line with Union procurement legislation. That requirement includes: 1. Arrangements to ensure compilation of effective and reliable data on public procurement procedures above the Union	DA	HG nr. 901/2015 OUG nr. 13/2015 HG 634/2015 OUG nr. 68/2019 http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Funcția de monitorizare este exercitată de ANAP în baza art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015, prin: -prelucrarea periodică a datelor și informațiilor cu privire la toate procedurile de achiziții din SEAP -prelucrarea datelor privind deciziile CNSC și ale curților de apel -calcularea indicatorilor de performanță relevanți și măsurabili - pregătirea rapoartelor și declarațiilor, în conformitate cu obligațiile de raportare stabilite în directive și legislația națională. Datele și informațiile monitorizate sunt publicate periodic pe site-

			thresholds in accordance with reporting obligations under Articles 83 and 84 of Directive 2014/24/EU and Articles 99 and 100 of Directive 2014/25/EU.			ul instituției și vizează: dimensiunea și caracteristicile pieței, intensitatea concurenței, activitatea economică, eficiența achizițiilor publice, posibile situații de comportament necorespunzător.
			2. Arrangements to ensure the data cover at least the following elements: (a) quality and intensity of competition: names of winning bidder, number of initial bidders and	DA	art.232(1) Legea 98/2016 art. 252 (1) Legea nr 99/2016 HG nr 394/2016, art. 170, 171, 172 HG nr 395/2016 art. 167, 168, 169 b) Legea nr 98/2016, art. 221 (6),222^1 Legea nr 99/2016, art. 239, 239^1 OUG nr 114/2020 http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/07/ORDONANTA-de-URGENTA-nr.-114-09.07.2020.pdf http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Notificare-extindere-anunt-	Toți indicatorii pot fi obținuți din SEAP. a) Conform Legii nr. 98/2016 (art. 142, 145, 146) și Legii nr. 99/2016 (art. 151, 155, 156), autoritățile contractante (AC) au obligația de a publica un anunț de atribuire, incluzând cel puțin elementele solicitate. b) Conform legislației achizițiilor, AC are obligația de a include în

				contractual value; (b) information on final price after completion and on participation of SMEs as direct bidders, where national systems provide such information.	de-modificare-contract_FINAL_19Ian2021_de-publicat-1.pdf Instrucțiunea nr 1/2021 http://anap.gov.ro/web/wp-content/uploads/2021/01/Instrucțiune-MO-final.pdf	anunțul de atribuire valoarea și celelalte modificări ale contractului. Au fost implementate următoarele măsuri: -anunț de modificare a contractului, respectând formularul 20 -modificarea legislației (OUG nr. 114/2020) prin introducerea obligației de a publica toate modificările la contract - dezvoltarea SEAP pentru a permite publicarea modificărilor contractului, inclusiv o notificare în acest sens - instrucțiunea nr. 1/2021 privind modificarea contractului (Monitorul Oficial nr. 56/2021) În ceea ce privește participarea IMM-urilor ca ofertanți direcți, tipul de entitate este selectat din SEAP: mediu, mic, mare, aceste informații

							regăsindu-se în profilul SEAP, DUAE și declarația cu participării la procedură.
				3.Arrangements to ensure monitoring and analysis of the data by the competent national authorities in accordance with Article 83(2) of Directive 2014/24/EU and Article 99(2) of Directive 2014/25/EU.	DA		ANAP exercită funcția de monitorizare conform art. 2 și art. 3 lit. e) din OUG nr. 13/2015, respectiv art. 3 alin. (1) lit. d), alin. (3) lit. e) și f) din HG 634/2015.
				4.Arrangements to make the results of the analysis available to the public in accordance with Article 83(3) of	DA	http://anap.gov.ro/web/analize-si-rapoarte-statistice/?future=false	Rezultatele activității de monitorizare sunt publicate și disponibile pe site-ul ANAP.

				Directive 2014/24/EU and Article 99(3) Directive 2014/25/EU.			
				5. Arrangements to ensure that all information pointing to suspected bid-rigging situations is communicated to the competent national bodies in accordance with Article 83(2) of Directive 2014/24/EU and Article 99(2) of Directive 2014/25/EU	DA		Legislația națională conține reglementări specifice care răspund situațiilor de denaturare a concurenței: - Legea nr. 98/2016: art. 167 alin. (1) lit. d), alin. (6) și alin. (7) - Legea nr. 99/2016: art. 180 alin. (1) lit. d), alin. (4) și alin. (5) Consiliul Concurenței, instituție cu atribuții specifice, transmite puncte de vedere la solicitarea AC urmare a unei suspiciuni de denaturare a concurenței.
Tools and capacity for	all			Managing authorities have the	DA	http://www.ajutordestat.ro/?pag=206	AM verifică dacă beneficiarul intră sau nu în categoria de

effective application of State aid rules				tools and capacity to verify compliance with State aid rules: 1. For undertakings in difficulty and undertakings under a recovery requirement.			întreprindere în dificultate: - este verificată existența declarației pe propria răspundere a beneficiarului, - este aplicată metodologia pentru verificarea încadrării în categoria de întreprindere în dificultate așa cum aceasta este definită de legislația în domeniul ajutorului de stat. Pentru întreprinderile supuse aplicării unei decizii de recuperare Registrul ajutoarelor de stat (RegAS) permite verificarea ex-ante a eligibilității beneficiarului de a primi ajutor de stat-de minimis. Aplicația RegAS este gestionată de Consiliul Concurenței în colaborare cu Serviciul de telecomunicații speciale.
				2. Through access to expert advice			Potrivit para. (2), art. 6 din OUG nr. 77/2014 Consiliul Concurenței furnizează la nivel

				and guidance on State aid matters, provided by State aid experts of local or national bodies			național asistență de specialitate privind aplicarea legislației ajutorului de stat furnizorilor și beneficiarilor de ajutor de stat/de minimis pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor RO în acest domeniu în calitatea sa de stat membru al UE, inclusive în ceea ce privește elaborarea de acte normative sau administrative prin care se instituie măsuri de natura ajutorului. În același timp AM au acces prin Consiliul Concurenței la platforma wiki.
Effective application and implementation of the Charter of Fundamental Rights	all			Effective mechanisms are in place to ensure compliance with the Charter of Fundamental Rights of the European Union ('the Charter')		Guide to the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the European structural and investment funds https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/	MIPE a elaborat Ghidul pentru aplicarea Cartei Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene în implementarea fondurilor europene structurale și de investiții. Demersurile pentru a asigura conformitatea programelor sprijinite de fonduri și implementarea

			which include: 1. Arrangements to ensure compliance of the programmes supported by the Funds and their implementation with the relevant provisions of the Charter. 1. Arrangements to ensure compliance of the programmes supported by the Funds and their implementation with the relevant provisions of the Charter.		cu respectarea dispozițiilor Cartei sunt incluse în Ghid in cadrul capitolului VI Obligations of managing authorities and other institutions involved in managing European funds, capitolul IV Legal status. Obligation to respect the Charter.

				2.Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds with the Charter and complaints regarding the Charter submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 69(7).		Guide to the application of the Charter of Fundamental Rights of the European Union in the implementation of the European structural and investment funds https://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/	Modalitățile de raportare către comitetul de monitorizare a cazurilor de nerespectare a prevederilor cartei în implementarea operațiunilor sprijinite de fonduri sunt incluse în Ghid, capitolul VI Obligații ale autorităților de management și alte instituții implicate în gestionarea fondurilor europene (punctul 4. Verificarea conformității cu Carta în perioada de monitorizare)
Implementation and application of the United Nations Convention on the	all		YES	A national framework to ensure implementation of the UNCRPD is	DA	Legea nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/123949 Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/236311	ANDPDCA a elaborat Strategia națională privind drepturile persoanelor cu dizabilități 2021-2027 și Planul Operațional aferent, în cadrul unui proiect AT, cu sprijinul Băncii

rights of persons with disabilities (UNCRPD) in accordance with Council Decision 2010/48/EC				in place that includes: 1.Objectives with measurable goals, data collection and monitoring mechanisms.		Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități http://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/175197	Mondiale, având ca obiectiv asigurarea participării depline și efective a persoanelor cu dizabilități, bazată pe libertatea de decizie, în toate domeniile vieții și într-un mediu accesibil și rezilient. Strategia continuă și dezvoltă demersul de implementare a <i>Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități</i> în vederea asigurării cadrului pentru exercitarea deplină și în condiții de egalitate a tuturor drepturilor și libertăților fundamentale ale omului de către toate persoanele cu dizabilități. Monitorizarea implementării Strategiei va fi realizată de către ANDPDCA, pe baza unei metodologii și a unor instrumente de lucru. Obiectivele și țintele măsurabile, sistemul de colectare de date și

							mecanismul de monitorizare devin pachetul complet pentru asigurarea implementării Strategiei naționale 2021-2027
				2.Arrangements to ensure that the accessibility policy, legislation and standards are properly reflected in the preparation and implementation of the programmes.	DA	https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/	MIPE a elaborat Ghidul privind reflectarea Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități în pregătirea și implementarea programelor și proiectelor cu finanțare nerambursabilă pentru perioada 2021-2027, care sprijină implementarea și aplicarea prevederilor Convenției prin reflectarea politicilor, legislației și standardelor în materie de accesibilitate în pregătirea AP și PO, încurajând acțiuni și măsuri eficiente în elaborarea și implementarea proiectelor. Documentul prezintă cadrul legal și instituțional aplicabil, principalele

							dispoziții ale CDPD de care se va ține cont în etapele de programare și de implementare, precum și mecanismele de asigurare și verificare a respectării condiției favorizante. Ghidul urmărește promovarea de acțiuni privind accesibilitatea, adaptarea rezonabilă, designul universal, cercetarea în domeniul noilor tehnologii și utilizarea acestora de către persoanele dizabilități în vederea facilitării integrării acestora în societate.
				3.Reporting arrangements to the monitoring committee regarding cases of non-compliance of operations supported by the Funds	DA	https://mfe.gov.ro/minister/punctul-de-contact-pentru-implementarea-conventiei-privind-drepturile-persoanelor-cu-dizabilitati/	Raportarea către comitetele de monitorizare a cazurilor de neconformitate a operațiunilor sprijinite din fonduri se va realiza în conformitate cu dispozițiile art. 40(1)(h) din RDC. În scopul îndeplinirii atribuțiilor de raportare, reprezentanții

				with the UNCRPD and complaints regarding the UNCRPD submitted in accordance with the arrangements made pursuant to Article 69(7).		punctului de contact (PCPD) vor fi membri în CM-urile PO care adresează măsuri pentru sprijinirea persoanelor cu dizabilități. Din perspectiva utilizării fondurilor, PCPD ocupă o poziție centrală în cadrul arhitecturii instituționale pentru promovarea drepturilor persoanelor cu dizabilități. Prin colaborarea cu ANDPDCA, Consiliul de Monitorizare, rețeaua punctelor de contact, CNCD, Avocatul Poporului etc., reprezentanții PCPD vor putea prezenta în cadrul reuniunilor CM atât situațiile de neconformitate înregistrate la nivelul autorităților naționale și/sau la nivelul CE, cât și soluțiile identificate sau propuse spre examinare. PCPD va urmări implementarea măsurilor adoptate și va comunica,

							după caz, CE remedierea situațiilor semnalate.

Programme authorities

Reference: point (k) of Article 22(3) and Articles 71 and 84 CPR

Table 13: Programme authorities			
Programme authorities	Name of the institution [500]	Contact name [200]	E-mail [200]
Managing authority	Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest	Sorin Maxim – Director General Georgiana Radac – Director AMPOR	sorin.maxim@adrvest.ro georgiana.radac@adrvest.ro
Audit authority	Autoritatea de Audit – Organism independent pe lângă Curtea de Conturi a României		
Body which receives payments from the Commission	Ministerul Finanțelor prin Autoritatea de Certificare și Plată		
Where applicable, body or, bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 36(5)			
Accounting function in case this function is entrusted to a body other than the managing authority	Ministerul Finanțelor prin Autoritatea de Certificare și Plată		

The repartition of the reimbursed amounts for technical assistance pursuant to Article 36(5) if more bodies are identified to receive payments from the Commission

Reference: Article 22(3) CPR

Table 13 A: The portion of the percentages set out in Article 36(5)(b) that would be reimbursed to the bodies which receive payments from the Commission in case of technical assistance pursuant to Article 36(5) (in percentage points)	
Body 1	<i>p.p.</i>
Body 2*	<i>p.p.</i>

* Number of bodies defined by a Member State.

6. Partnership

Reference: point (h) of Article 22(3) CPR Reference: Article 17(3)(g) CPR

Text field [10 000]

Principiul parteneriatului reprezintă un aspect esențial în procesul de programare și gestionare a fondurilor aferente Politicii de coeziune, asigurând transparența procesului de programare și implementare și implicarea și responsabilizarea tuturor actorilor interesați.

Pentru perioada de programare 2021-2027, MIPE îndeplinește calitatea de coordonator național al elaborării documentelor de programare, respectiv a AP și a programelor subsecvente, asigurând totodată cadrul partenerial prin implicarea tuturor părților interesate reprezentative pentru programarea și implementarea fondurilor aferente PC.

Primele consultări parteneriale au avut loc în prima jumătate a anului 2019, fiind constituite 5 grupuri parteneriale aferente celor 5 Obiective de Politică prevăzute la nivelul propunerii de Regulament general. În perioada 2019-2020, au avut loc numeroase consultări, atât prin organizarea de reuniuni parteneriale, cât și prin intermediul corespondenței electronice, pe marginea priorităților de finanțare post 2020.

Odată cu definitivarea arhitecturii Programelor Operaționale prin Memorandum la nivelul Guvernului în luna februarie 2020, grupurile de lucru organizate la nivelul celor 5 obiective de politică au fost restructurate la nivel de program ca urmare a unui *Apel Național pentru exprimarea interesului și pentru selecția partenerilor în cadrul structurilor parteneriale aferente Programelor Operaționale* care a fost organizat în perioada mai – iulie 2020.

Dincolo de activitatea concretă a structurilor parteneriale, transparența în procesul de programare este asigurată prin intermediul secțiunii dedicate la nivelul site-ului MIPE, în cadrul căreia sunt postate cu regularitate documentele relevante pentru procesul de programare supuse consultării: logicile intervențiilor, diversele versiuni ale Programelor Operaționale, precum și calendarul consultărilor publice (link web: <http://mfe.gov.ro/minister/periode-de-programare/perioda-2021-2027/>).

Astfel, după publicarea la 31 iulie a primelor versiuni ale Programelor Regionale 2021-2027 a avut loc o consultare publică în sistem de videoconferință la care au participat prin intermediul platformei Webex aproximativ 180 de reprezentanți ai partenerilor. Observațiile/proponerile

formulate în timpul reuniunii și/sau transmise ulterior în scris au fost analizate de ADR Vest și, după caz, integrate în versiunea revizuită a POR Vest.

În paralel cu procesul național, pentru pregătirea POR Vest, la nivelul regiunii Vest au fost desfășurate până în prezent, consultări cu autorități publice locale, parteneri economici și sociali și organisme relevante care reprezintă societatea civilă, inclusiv parteneri în domeniul protecției mediului, organizații neguvernamentale și organisme însărcinate cu promovarea integrării sociale, egalității de gen și nediscriminării care, în conformitate cu abordarea bazată pe guvernanta pe mai multe niveluri se implică pe durata programării și ulterior în implementare, inclusiv prin participarea la Comitetul de Monitorizare.

În perioada 09.12.2020-12.01.2021 a fost organizat un tur virtual cu toate UAT-urile din Regiunea Vest, grupate în funcție de județ, dimensiunea localității urbane și zona de interes, cu scopul de a prezenta structurat și detaliat programul operațional, în vederea analizei nevoilor de investiții în corelare cu oportunitățile de finanțare oferite prin POR Vest 2021-2027.

Structurile partenariale de referință la nivel regional, implicate în programarea și implementarea fondurilor europene sunt: **Consiliul pentru Dezvoltare Regională Vest (CDR Vest), Comitetul Regional pentru elaborarea PDR (CRP) 2021-2027 Vest, Consorțiul Regional de Inovare Vest (CRI), Comitetul de Monitorizare al POR Vest (CM POR)**. Acest sistem asigură implicarea și reprezentativitatea principalilor actori din regiune în procesul de elaborare și implementare al POR, având o îndelungată colaborare de mai bine de 20 de ani, asigurând echilibrul structurilor locale și regionale.

- **CRP Vest** este organizat conform Regulamentul-Cadru privind organizarea și funcționarea Comitetelor Regionale pentru elaborarea Planului de Dezvoltare Regională (CRP) 2021-2027 și este un **organism consultativ** care reunește și implică în procesul de planificare principalii actori cheie din regiune într-un cadru larg partenerial, pentru elaborarea și avizarea Planului de Dezvoltare Regională (PDR) Vest – **principalul document care fundamentează POR Vest pentru 2021-2027**. Componenta structurilor partenariale prevăzute în cadrul CRP sunt: **6 Grupuri tematice regionale (GTR)**, câte unul pentru cele **5 obiective de politică** de la nivel european și un grup pentru Administrație și bună guvernanta regională, **Grupurile de lucru subregionale (GLSR)**, organizate la nivel județean. Parteneriatul regional este compus din:

- Consilii județene și Primării de municipii și orașe,
- Servicii și instituții județene publice (Agenții pentru ocuparea forței de muncă, pentru protecția mediului, direcții de asistență socială, direcții de cultură),
- Inspectorate școlare, Universități, licee, organizații de cercetare,
- Camere de comerț și industrie, IMM-uri relevante,
- Direcțiile regionale de drumuri și poduri, căi ferate, aeroporturi,
- Grupuri de acțiune locală (GAL-uri),
- Birouri de cooperare transfrontalieră,

- Organizații pentru dezvoltarea turismului sau culturale,
- ONG-uri

- **CRI Vest** este structura consultativă implicată în procesul de actualizare și monitorizare a Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă (RIS), de avizare a Documentului Cadru Regional, precum și de analiză și prioritizare a propunerilor de proiecte aferente entităților CDI.

Funcționarea CRI Vest și este formată din:

- universități și structuri de cercetare-dezvoltare ale acestora;
- Institute de cercetare – dezvoltare publice sau private, centre sau stațiuni de cercetare-dezvoltare din Regiunea Vest;
- clustere;
- Entități de transfer tehnologic acreditate;
- Agenți economici care au activitate de CDI.

Atât PDR Vest, cât și RIS 3 Vest stau la baza fundamentării POR 2021-2027.

CM POR Vest- va avea în structura sa o reprezentare echilibrată a autorităților și organismelor intermediare relevante și a reprezentanților partenerilor. Astfel 50% vor fi membri ai autorităților publice locale de la nivel regional (membri CDR, cu asigurarea participării tuturor categoriilor autorităților publice locale, respectiv județe, municipii, orașe și comune, reprezentanți ADR și AM POR) și 50% reprezentanți ai societății civile, mediului de afaceri de la nivel regional, etc. (50% din totalul acestora) și reprezentanți ai autorităților naționale relevante – AM-uri, etc. (50% din totalul acestora). Pentru Comitetului de Monitorizare, conform modelului utilizat în cadrul CRP, AM va înființa și funcționaliza grupuri de lucru tematice pe obiective de politică, unde partenerii vor fi implicați în planificarea apelurilor, implementarea, monitorizarea sau evaluarea programului.

La nivelul Regiunii Vest, întâlnirile de lucru și consultările publice parteneriale au avut loc astfel:

- **elaborarea PDR Vest 2021-2027:**

- Consultare publică - Analiza socio-economică și Analiza SWOT a Regiunii Vest, lansată pe site-ul ADR Vest - 15.04.2020. În urma consultării, propunerile și comentariile primite au fost inserate în PDR.
- Reuniunea CRP Vest 2021 – 2027 - 20.02.2020, unde au fost prezentate propunerile de Regulamente UE 2021-2027 și noua Politică de Coeziune, precum și prima versiune de PDR Vest 2021-2027.

- **actualizarea RIS3 Vest:** 3 întâlniri de lucru și 4 ateliere pentru descoperire antreprenorială (EDP):

- 17.08.2017, 04.04.2017 - Întâlniri de lucru CRI,
- 28.05.2019: EDP - Agricultură și industria alimentară
- 29.05.2019: EDP - Eficiență energetică și construcții sustenabile,

- 04.06.2019: EDP - Industriile culturale și creative,
- 20.02.2020: EDP - Industria manufacturieră/prelucrătoare și întâlnire de lucru CRI, unde s-au avizat domeniile de specializare inteligentă aferente perioadei 2021-2027,
- 23.10.2020 – Sectorul TIC și Automotive
- 27.10.2020 – Sectorul Sănătate și Calitatea Vieții

RIS3 a primit avizul CRI Vest prin Hotărârea nr. 2/26.11.2020 și a fost aprobat de către CDR Vest prin Hotărârea nr. 16/03.12.2020.

- elaborarea POR Vest:

- Prima versiunea a POR Vest a fost postată în consultare publică în data de 16.07.2020 pe site-ul ADR Vest, secțiunea <https://adrvest.ro/por-2021-2027/> și a fost transmisă pe e-mail, în data de 17.07.2020, membrilor structurilor partenieriale CDR, CRP, CRI și altor parteneri relevanți regionali – aproximativ 200 de instituții din mediul public, privat, societate civilă. Răspunsurile primite în scris au fost analizate și, după caz, integrate în versiunea revizuită a POR Vest.
- Pentru elaborarea POR Vest și fundamentarea investițiilor în dezvoltare urbană, s-a realizat un inventar al Strategiilor de dezvoltare locale existente la nivel urban/județean, prin diseminarea unui chestionar on-line - 12.08.2020, către autoritățile publice locale din mediul urban/județean (46 de autorități publice locale)
- În urma actualizării și transmiterii către CE a primului draft de program în 30.09.2020, pe pagina web a ADR Vest este publicată și această versiune
- Pentru fundamentarea investițiilor în domeniile în care datele statistice sunt insuficiente au fost elaborate chestionare și întocmite studii și analize regionale asupra informațiilor colectate. Astfel, au fost desfășurate studii în domeniile: digitalizare întreprinderi, digitalizare administrație publică educație, inventarul clădirilor rezidențiale și a clădirilor publice, spații verzi, turism și patrimoniu cultural.
- Întâlniri online desfășurate în perioada 07.12.2020-18.12.2020 cu toate UAT-urile din regiune (județe, municipii și orașe) pentru prezentarea POR Vest 2021-2027 după prima negociere oficială cu CE.
- Consultări individuale cu reprezentanți ai UAT urbane din regiune, cu reprezentanții mediului academic, ai entităților din domeniul CDI în intervalul 20.07.2020 – 31.03.2021.
- Întâlnire online cu CDR Vest desfășurată în data de 26.03.2021 cu privire la conținutul celei de a doua versiuni a POR Vest 2021-2027 ce a fost transmisă Comisiei Europene.
- Chestionar privind consultarea publică a POR Vest 2021-2027 derulat în august 2021.

7. Communication and visibility

Reference: point (j) of Article 22(3) CPR

Text field [4 500]

Strategia de comunicare în cadrul POR Vest 2021-2027 se axează pe atingerea următoarelor obiective, până la finalul programului (anul 2029):

- Creșterea gradului de conștientizare a publicului larg cu privire la contribuția programului la dezvoltarea regională (până la 60%);
- Creșterea gradului de transparență în utilizarea fondurilor alocate prin program (până la 65%);
- Promovarea proiectelor de succes și a valorii adăugate aduse pentru comunitatea locală;
- Informarea beneficiarilor cu privire la regulile de comunicare și vizibilitate.

Măsurile de comunicare și vizibilitate au ca public țintă:

- Publicul larg: populația din Regiunea Vest;
- (Potențialii) beneficiari ai programului: administrația publică, mediul de afaceri, ecosistemul de inovare, organizațiile neguvernamentale (ONG), mediul academic/universitar / de cercetare;
- Publicul intern: angajații ADR Vest, Consiliul pentru Dezvoltare Regională Vest (CDR Vest), Comitetul Regional pentru elaborarea PDR (CRP) 2021-2027 Vest, Consorțiul Regional de Inovare Vest (CRI), Comitetul de Monitorizare al POR Vest (CM POR), alte structuri partenoriale etc;
- Reprezentanții mass-media;
- Parteneri regionali, naționali, europeni.

Pentru a ajunge la publicul țintă și pentru a atinge obiectivele de comunicare, **activitățile de comunicare vor avea o abordare inovatoare și îndrăzneță, care să stârnească curiozitatea, bazată pe originalitate, semnificație și relevanță, îmbinând metodele tradiționale de comunicare (conferințe, prezentări) cu metodele contemporane care pun accent pe creație artistică, tehnologie digitală și audiovizual.** Planul de acțiune pentru activitatea de comunicare este realizat în concordanță cu reglementările europene și naționale și actualizat anual de către echipa de comunicare.

Instrumentele principale de comunicare sunt:

- Pagina web a programului, care va funcționa ca (re)sursă esențială de informare, actualizată permanent, dar și ca (re)sursă valoroasă de know-how și de promovare a proiectelor de succes, împreună cu o aplicație mobilă cu multiple funcțiuni;
- Rețelele de socializare, care vor funcționa ca (re)sursă de informare ușor accesibilă și de comunicare cu publicul larg (Facebook), cu profesioniști și rețele de networking pentru

diferite domenii de business (LinkedIn) și cu un public mai divers (Youtube), prin utilizarea unui conținut bazat de materiale video, sesiuni live și alte tipuri de instrumente vizuale;

- Campaniile regionale integrate de comunicare pentru maximizarea vizibilității programului;
- Seriile de evenimente de promovare a priorităților și valorilor UE pentru perioada 2021-2027 (ex. Summit-uri, dezbateri, conferințe tematice, campanii de implicare a publicului larg prin co-participare, concursuri de idei, competiții etc.);
- Mass-media, prin crearea de parteneriate pe termen lung cu presa regională tipărită, online și cu sectorul audiovizualului și prin invitarea jurnaliștilor la evenimentele organizate și la locațiile proiectelor finanțate prin program, pentru a spori promovarea proiectelor de succes;
- Materiale de informare și promovare digitale și tipărite, video și audio (inclusiv podcast-uri), obiecte personalizate, afișaj în spațiul public etc.

Pentru proiectele de importanță strategică este prevăzută o campanie de comunicare distinctă, care include inclusiv diseminarea informațiilor despre proiecte într-o secțiune specială pe pagina web a programului și organizarea unei expoziții interactive de anvergură.

În vederea conturării unei identități vizuale coerente și unitare și transmiterea unui mesaj puternic vizibil se va întocmi un Manual de identitate vizuală care să stabilească utilizarea corectă a elementelor de branding ale programului (logo, texte specifice, slogan, material video etc.). Beneficiarii vor avea la dispoziție, de asemenea, un set de instrumente (template prezentare proiect, comunicat de presă, panouri, afișe etc.) pentru implicarea responsabilă a acestora în ceea ce privește promovarea contribuției programului și a UE la finanțarea proiectelor.

Pentru că monitorizarea și evaluarea periodică a activităților de comunicare sunt cruciale pentru măsurarea atingerii obiectivelor și performanței, au fost stabiliți o serie de indicatori cheie care vor urmări impactul activităților de comunicare și vizibilitate.

Pentru planificarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea activităților de comunicare în mod eficient se va desemna o echipă specializată, precum și un ofițer de comunicare, care vor lucra în strânsă legătură cu coordonatorul de comunicare de la nivel național, rețeaua europeană a comunicatorilor, artiști locali, studenți și alți parteneri strategici.

Bugetul planificat în scopuri de comunicare și vizibilitate este de 0,3% din totalul bugetului programului și va fi alocat astfel: 57% pentru campanii integrate de informare și evenimente, 24% pentru materiale de promovare, 11% pentru materiale promoționale, 2% pentru instrumente digitale, 2% pentru comunicarea cu mass-media și 4% pentru alte tipuri de măsuri.

Mai multe informații privind instrumentele de comunicare, indicatorii de evaluare și buget se regăsesc în **Documentul suport anexă**.

8. Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Reference: Articles 94 and 95 CPR

Table 14: Use of unit costs, lump sums, flat rates and financing not linked to costs

Intended use of Articles 94 and 95	YES	NO
From the adoption programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates under the priority according to Article 94 CPR (if yes, fill in appendix 1)	☐	☒
From the adoption programme will make use of reimbursement of the Union contribution based on financing not linked to costs according to Article 95 CPR (if yes, fill in Appendix 2)	☐	☒

* Full information will be provided according to the models annexed to the CPR.

Appendix 1

Union contribution based on unit costs, lump sums and flat rates

Template for submitting data for the consideration of the Commission

(Article 94) CPR

Date of submitting the proposal	

This Appendix is not required when EU-level simplified cost options established by the delegated act referred to in Article 94(4) are used.

A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	Estimated proportion of the total financial allocation within the priority to which the SCO will be applied in %	Type(s) of operation covered		Indicator triggering reimbursement		Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	Type of SCO (standard scale of unit costs, lump sums or flat rates)	Amount (in EUR) or percentage (in case of flat rates) of the SCO
					Cod e ¹¹³	Description	Cod e ¹¹⁴	Description			

B. Details by type of operation (to be completed for every type of operation)

Did the managing authority receive support from an external company to set out the simplified costs below?

If so, please specify which external company: Yes/No – Name of external company

1. Description of the operation type including the timeline for implementation	
2. Specific objective(s)	
3. Indicator triggering reimbursement	
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	
5. Standard scale of unit cost, lump sum or flat rate	
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation? (Y/N)	
9. Adjustment(s) method ¹¹⁵	
10. Verification of the achievement of the units - describe what document(s)/system will be used to verify the achievement of the units delivered - describe what will be checked and by whom during management verifications - describe what arrangements will be made to collect and store relevant data/documents	

11. Possible perverse incentives, mitigating measures ¹¹⁶ and the estimated level of risk (high/medium/low)	
12 Total amount (national and EU) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	

C: Calculation of the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates

1. Source of data used to calculate the standard scale of unit costs, lump sums or flat rates (who produced, collected and recorded the data; where the data are stored; cut-off dates; validation, etc.).

2. Please specify why the proposed method and calculation based on Article 88(2) is relevant to the type of operation.

3. Please specify how the calculations were made, in particular including any assumptions made in terms of quality or quantities. Where relevant, statistical evidence and benchmarks should be used and, if requested, provided in a format that is usable by the Commission.

4. Please explain how you have ensured that only eligible expenditure was included in the calculation of the standard scale of unit cost, lump sum or flat rate.

5. Assessment of the audit authority(ies) of the calculation methodology and amounts and the arrangements to ensure the verification, quality, collection and storage of data.

Appendix 2

Union contribution based on financing not linked to costs

Template for submitting data for the consideration of the Commission (Article 95 CPR)

Date of submitting the proposal	

This Appendix is not required when amounts for EU-level financing not linked to costs established by the delegated act referred to in Article 94(4) are used.

A. Summary of the main elements

Priority	Fund	Specific objective	Category of region	The amount covered by the financing not linked to costs	Type(s) of operation covered		Conditions to be fulfilled/ results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	indicator		Unit of measurement for the conditions to be fulfilled/ results to be achieved triggering reimbursement by the Commission	Envisaged type of reimbursement method used to reimburse the beneficiary or beneficiaries
					Code ¹¹⁷	Description		Code ¹¹⁸	Description		

B. Details by type of operation (to be completed for every type of operation)

1. Description of the operation type			
2. specific objective(s)			
3. Conditions to be fulfilled or results to be achieved			
4. Deadline for fulfilment of conditions or results to be achieved			
5. Indicator definition			
6. Unit of measurement for conditions to be fulfilled/results to be achieved triggering reimbursement by the Commission			
7. Intermediate deliverables (if applicable) triggering reimbursement by the Commission with schedule for reimbursements	Intermediate deliverables	Envisaged date	Amounts (in EUR)
8. Total amount (including EU and national funding)			
9. Adjustment(s) method			
10. Verification of the achievement of the result or condition (and where relevant, the intermediate deliverables): - describe what document(s)/system will be used to verify the achievement of the result or condition (and where relevant, each of the intermediate deliverables) - describe how management verifications (including on-the-spot) will be carried out, and by whom. - describe what arrangements will be made to collect and store relevant data/documents			
11. Use of grants in the form of financing not linked to costs			

Does the grant provided by Member State to beneficiaries take the form of financing not linked to costs? [Y/N]	
12. Arrangements to ensure the audit trail Please list the body(ies) responsible for these arrangements.	

Appendix 3

List of planned operations of strategic importance with a timetable

(Article 22(3))

Text field [2 000]

În contextul nevoilor regionale și al tranziției către o Regiune moderat-inovatoare, mobilă și prietenoasă cu cetățenii ei, AM POR Vest 2021-2027 are în vedere selectarea următoarelor operațiuni de importanță strategică pentru care vor fi instituite reguli speciale de monitorizare și comunicare:

- P1/OS a (i) – *Crearea și operaționalizarea celor 4 Centre de Creativitate și Inovare (CCI)*. Aceste infrastructuri de cercetare vor stimula creativitatea și inovarea și vor contribui la creșterea capacității mediului academic și organizațiilor de cercetare actorilor de a se conecta la nevoile sectorului de afaceri, în vederea generării unor procese/produse inovative în domeniile de specializare inteligentă regionale. Bugetul estimativ al acestor operațiuni este de EUR FEDR 13.6 mil. Misiunea lor rămâne strâns legată de mediul academic și institutele de cercetare.

- P1/OS a (iv) – *Crearea și operaționalizarea Agenției Regionale de Inovare (ARI)*. Rolul acesteia va fi de a optimiza intervențiile la nivelul ecosistemului de inovare al Regiunii Vest și de a acționa ca un catalizator pentru actorii de helix cvadruplu. ARI va promova o politică strategică și robustă menită să crească capacitățile de inovare a stakeholderilor regionali, coroborată cu un sprijin bine conturat privind cooperarea și transferul tehnologic între mediul academic, industrie, administrația publică și sectorul ONG. Buget estimativ: EUR FEDR 3.5 mil. Misiunea ei rămâne strict legată de dezvoltarea sistemului regional de inovare.

- P5/OS c (ii) *Crearea unui sistem public de transport intrajudețean*. Un sistem public de transport interjudețean va facilita o mai bună mobilitate intraregională a forței de muncă și va asigura o conectivitate îmbunătățită cu centrele economice, atracțiile turistice, etc. Bugetul estimativ al acestei operațiuni este de EUR FEDR 6 mil.

- P7/OS e (i) *Regenerare urbană*. O regiune fără orașe atractive nu poate performa la nivel național în competiția de atragere de investiții și personal calificat. Operațiunile de importanță strategică aferente acestui obiectiv specific vor fi selectate ulterior în baza unor criterii suplimentare (ex. impactul la nivel local/regional, caracterul inovativ, un anumit buget, etc.) după derularea apelurilor de proiecte. Bugetul estimativ al acestei operațiuni este de EUR FEDR 66,5 mil.

Appendix 4

EMFAF action plan for each outermost region

NB: to be duplicated for each outermost region

Template for submitting data for the consideration of the Commission

Name of the outermost region	

A. Description of the strategy for the sustainable exploitation of fisheries and the development of the sustainable blue economy

<i>Text field [30 000]</i>

B. Description of the main actions envisaged and the corresponding financial means

Description of the main actions	EMFAF amount allocated (EUR)
Structural support to the fishery and aquaculture sector under the EMFAF <i>Text field [10 000]</i>	
Compensation for the additional costs under Article [21] of the EMFAF <i>Text field [10 000]</i>	
Other investments in the sustainable blue economy necessary to achieve a sustainable coastal development <i>Text field [10 000]</i>	
TOTAL	

C. Description of the synergies with other sources of Union funding

<i>Text field [10 000]</i>

D. Additional funding for the implementation of the compensation for the additional costs (State aid)

Information to be provided for each envisaged scheme/ad hoc aid

Region	Name of the Region(s) (<i>NUTS</i> ¹¹⁹)	...
		...
		...
Granting authority	Name	...

	Postal address Web address	
Title of the aid measure	...	
National legal basis (reference to the relevant national official publication)		
Web link to the full text of the aid measure	...	
Type of measure	☐ Scheme	
	☐ Ad hoc aid	Name of the beneficiary and the group ¹²⁰ it belongs to
Amendment of an existing aid scheme or ad hoc aid		Commission aid reference
	☐ Prolongation	
	☐ Modification	
Duration ¹²¹	☐ Scheme	dd/mm/yyyy to dd/mm/yyyy
Date of granting ¹²²	☐ Ad hoc aid	dd/mm/yyyy
Economic sector(s) concerned	☐ All economic sectors eligible to receive aid	
	☐ Limited to certain sectors: please specify at NACE group level ¹²³	
Type of beneficiary	☐ SME	
	☐ Large undertakings	
Budget	Total annual amount of the budget planned under the scheme ¹²⁴	National currency ... (full amounts) ...
	Overall amount of the ad hoc aid awarded to the undertaking ¹²⁵	National currency ... (full amounts) ...
	☐ For guarantees ¹²⁶	National currency ... (full amounts)

		...
Aid instrument	☐	Grant/Interest rate subsidy
	☐	Loan/Repayable advances
	☐	Guarantee (where appropriate with a reference to the Commission decision ¹²⁷)
	☐	Tax advantage or tax exemption
	☐	Provision of risk finance
	☐	Other (please specify)
	...	
Motivation	Indicate why a State aid scheme has been established or an ad-hoc aid has been granted, instead of assistance under the European Maritime, Fisheries and Aquaculture Fund (EMFAF): ☐ measure not covered by the national programme; ☐ prioritisation in the allocation of funds under the national programme; ☐ funding no longer available under the EMFAF; ☐ other (please specify)	

-
- ¹ For programmes limited to supporting the specific objective set out in point (m) of Article 4(1) ESF+ Regulation, the description of the programme strategy does not need to relate to challenges referred to in points (a)(i), (ii) and (vi) of Article 22(3) CPR.
- ² INS, POP107A
- ³ EUROSTAT, nama_10r_3gdp, anul 2018
- ⁴ EUROSTAT, nama_10r_3gdp, anul 2017
- ⁵ Analiza realizata in cadrul PDR Vest 2021-2027
- ⁶ Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development
- ⁷ Guidelines on cooperation under IJG goal 2020+ (Interact) p.23
- ⁸ INS, CDP104B, anul 2018
- ⁹ EUROSTAT, RD_E_GERDREG, anul 2017
- ¹⁰ EUROSTAT, isoc_r_iacc_h, anul 2019
- ¹¹ EUROSTAT, isoc_r_iuse_i, anul 2019
- ¹² EUROSTAT, [nama_10r_2gdp], [lfst_r_lfp2act]
- ¹³ INS, TEMPO_INT104D_28_9_2020
- ¹⁴ www.listafirme.ro
- ¹⁵ Analiza sectorului IMM la nivelul Regiunii Vest întocmită de ADR Vest
- ¹⁶ Comunicarea privind stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030, COM (2020) 562 final.
- ¹⁷ Strategia Nationala de Renovare pe Termen Lung, in curs de aprobare;
- ¹⁸ INS,GOS103B, anul 2018
- ¹⁹ Ciupa V., Radoslav R., Oarcea C., Oarcea Z., Timișoara verde, editura Marineasa, 2005, p. 160-164.
- ²⁰ Landscape Institute, *Green Infrastructure:Connected and Multifunctional Landscapes*. Landscape Institute, 2009, London, UK.
- ²¹ PDR 2021-2027, cap.3 Mobilitate urbană
- ²² Conform studiului "Aplicarea științelor comportamentale pentru reducerea utilizării autovehiculelor personale în Timișoara".
- ²³ <https://citadini.ro/baza-de-date-urbane/>
- ²⁴ Strategia Națională de Cercetare, Inovare și Specializare Inteligentă 2021-2027 și Strategia de specializare inteligentă RIS 3 – Regiunea Vest 2021-2027
- ²⁵ Spațiul Economic al Cercetării
- ²⁶ Spațiului European de Cercetare,COM(2020) 628 final
- ²⁷ PDR 2021-2027
- ²⁸ conform Planului Național de Reformă
- ²⁹ RIS3
- ³⁰ Analiza nevoilor de digitalizare ale întreprinderilor din Regiunea Vest
- ³¹ COM(2020) 67 Conturarea viitorului digital al Europei
- ³² COM(2020) 274 European Skills Agenda for sustainable competitiveness, social fairness and resilience
- ³³ Spațiului European de Cercetare,COM(2020) 628 final
- ³⁴ Comunicarea a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic Social European și Comitetul Regiunilor. Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030.
- ³⁵ Sustainable development in the European Union, 2019 Edition
- ³⁶ Education and Training Monitor country analysis, volume 2 2019
- ³⁷ Recomandarea Consiliului UE /2020 privind educația digitală în societățile cunoașterii din Europa, Recomandarea Consiliului UE /2020 privind educația și formarea profesională pentru competitivitate durabilă, echitate socială și reziliență, Strategia Europeană „Educație digitală”, Strategia Europa Digitală – proiecte de orientări in perioada 2021-2022

-
- ³⁸ Strategia Națională pentru modernizarea infrastructurii educaționale 2018-2023, Strategia națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2021-2027 iar Planul Strategic Instituțional 2019-2022, Politicile și programele bugetare pe termen mediu ale ordonatorilor principali de credite pentru anul 2021 și perspective pentru anii 2022-2024 a Ministerului Educației.
- ³⁹ Comisia Europeană, (2018), Cadrul de acțiune european pentru patrimoniul cultural
- ⁴⁰ PDR Regiunea Vest 2021-2027
- ⁴¹ Strategiei Naționale pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030
- ⁴² În concordanță cu [Declarația de la Davos din 2018 privind o cultură arhitectonică de mare calitate pentru Europa \(2018 Davos Declaration on high-quality Baukultur for Europe\)](#)
- ⁴³ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.
- ⁴⁴ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.
- ⁴⁵ <http://www.research.gov.ro/uploads/sistemul-de-cercetare/infrastructuri-de-cercetare/infrastructura-de-inovare-si-transfer-tehnologic/2020/registru-entitati-itt-mai-2020.pdf>
- ⁴⁶ Technology readiness levels (TRL)
- ⁴⁷ Spațiul European al Cercetării
- ⁴⁸ Parteneriatul European pentru Inovare
- ⁴⁹ EUSDR Action Plan, 2020
- ⁵⁰ <https://danube-region.eu/danube-events/cross-mrs-workshop-synchronised-call-innovation-express-2-0/>
- ⁵¹ www.interreg-danube.eu
- ⁵² Analiza nevoilor de digitalizare ale întreprinderilor din Regiunea Vest
- ⁵³ EUROSTAT, nama_10r_3gva, nama_10r_3gdp
- ⁵⁴ Date regionale prelucrate din www.listafirme.ro
- ⁵⁵ https://www.eib.org/attachments/thematic/digitalisation_of_smes_in_ireland_summary_en.pdf
- ⁵⁶ Acord de Parteneriat pentru Perioada de Programare 2021-2027 – 9 octombrie 2020
- ⁵⁷ Acord de Parteneriat pentru Perioada de Programare 2021-2027 – 9 octombrie 2020
- ⁵⁸ Joint Statement of the Ministers responsible for the implementation of the EU Strategy for the Danube Region, Zagreb, 22 October 2020
- ⁵⁹ Mecanismului de Descoperire Antreprenorială
- ⁶⁰ Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, European Union Strategy For Danube Region
- ⁶¹ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.
- ⁶² Except for a specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.
- ⁶³ Strategia pentru Specializare Inteligentă a Regiunii Vest 2021-2027, RIS 3 Vest, sursa: www.adrvest.ro
- ⁶⁴ E-România, O politică publică în domeniul e-guvernării, iulie 2020, Beneficiar: Autoritatea pentru Digitalizarea României
- ⁶⁵ E guvernarea in municipiile Romaniei editia 3/2016, SNSPA
- ⁶⁶ <https://media.iese.edu/research/pdfs/ST-0509-E.pdf>
- ⁶⁷ Asociația Română pentru Smart City
- ⁶⁸ <https://romaniansmartcity.ro/harta-proiectelor-smart-city/>
- ⁶⁹ Radiografia Smart City în România, Ediția a ~~IV-a, 2020~~, a V-a, 2021, Vegacomp
- ⁷⁰ Mapping Smart Cities in EU, Directorate-General for Internal Policies of the Union (European Parliament)
- ⁷¹ (revitalizarea serviciilor rurale prin inovare digitală și socială, îmbunătățirea serviciilor din teritoriile LEADER).
- ⁷² In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.
- ⁷³ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.
- ⁷⁴ Sursa: PDR 2021-2027, cap. 3.3 Fondul de locuințe și eficiența energetică
- ⁷⁵ Sursa: Inventar realizat de ADR Vest cu sprijinul Autorităților Publice Locale pentru sprijin în pregătirea POR 2021-2027

-
- ⁷⁶ Sursa: PDR 2021-2027, cap. 3.3 Fondul de locuințe și eficiența energetică
- ⁷⁷ Sursa: Inventar realizat de ADR Vest cu sprijinul Autorităților Publice Locale pentru sprijin în pregătirea POR 2021-2027
- ⁷⁸ <https://www.mlpda.ro/pages/inventarulcladirilor>
- ⁷⁹ Lot 3 - Evaluarea intervențiilor POR 2014-2020, Tema 3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon Raport de evaluare final [http://www.inforegio.ro/images/documente/implementare/evaluare-program/Evaluarea_interventiilor_POR_2014-2020 - Etapa I - RO/Raport de evaluare POR 2014-2020 AP 3 Eficienta energetica.pdf](http://www.inforegio.ro/images/documente/implementare/evaluare-program/Evaluarea_interventiilor_POR_2014-2020_-_Etapa_I_-_RO/Raport_de_evaluare_POR_2014-2020_AP_3_Eficienta_energetica.pdf)
- ⁸⁰ În conformitate cu Legea nr. 372/2005 privind performanța energetică a clădirilor, cu modificările și completările ulterioare,
- ⁸¹ INS, GOS103B
- ⁸² <https://citadini.ro/baza-de-date-urbane/> numarul de parcuri urbane
- ⁸³ Conform www.citadinii.ro
- ⁸⁴ SWD(2019) 193 Guidance on a strategic framework for further supporting the deployment of EU-level green and blue infrastructure
- ⁸⁵ Comunicarea a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic Social European și Comitetul Regiunilor. Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030.
- ⁸⁶ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.
- ⁸⁷ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.
- ⁸⁸ Planul de Dezvoltare Regională Vest 2021-2027
- ⁸⁹ Sursa: INS Tempo, GOS 114B, 2019
- ⁹⁰ PMUD 2015-2018
- ⁹¹ Studiul de oportunitate privind achiziția de material rulant nou și modernizarea de material rulant existent, Municipiul Arad, 2018
- ⁹² Conform datelor preluate din *Orașe Magnet*, Banca Mondială
- ⁹³ http://www.interreg-danube.eu/approved-projects?approved_project_filter%5Bcall%5D=&approved_project_filter%5Bstatus%5D=&approved_project_filter%5Bpriority%5D=67&approved_project_filter%5BinterventionArea%5D%5B%5D=75&approved_project_filter%5Bacronym%5D=&approved_project_filter%5B_token%5D=AdcT3tEBldbazBDJ9LfppvREHa0SwkDhI9HofryfbW0
- ⁹⁴ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.
- ⁹⁵ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.
- ⁹⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20201114-1>
- ⁹⁷ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.
- ⁹⁸ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.
- ⁹⁹ <https://www.siiir.edu.ro/carto/>
- ¹⁰⁰ Analiză efectuată în cadrul Planului pentru dezvoltare Regională al Regiunii Vest 2021 - 2027
- ¹⁰¹ Document suport POR Vest 2021-2027 Tabere de elevi și preșcolari
- ¹⁰² Strategia Națională Teritorială a României
- ¹⁰³ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.
- ¹⁰⁴ <http://turism.gov.ro/web/wp-content/uploads/2020/05/Sta%C8%9Biuni-turistice-actualizare-13-mai-2020.pdf>
- ¹⁰⁵ In case resources under the specific objective set out in point (x) of Article 4(1) of the ESF+ Regulation are taken into account for the purposes of Article 7(4) of the ESF+ Regulation.
- ¹⁰⁶ Except for a specific objective set out in Article 4(1)(xi) of the ESF+ Regulation.
- ¹⁰⁷ Strategia de dezvoltare teritorială a României

-
- ¹⁰⁸ Conform chestionarului elaborat de ADR Vest în anul 2021 pentru domeniul Patrimoniu și Turism din mediul urban din martie 2021.
- ¹⁰⁹ Conform chestionarului elaborat de ADR Vest în anul 2021 pentru domeniul Patrimoniu și Turism din mediul urban din martie 2021.
- ¹¹⁰ https://europa.eu/new-european-bauhaus/index_en
- ¹¹¹ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2020/12/12-08-2020-new-leipzig-charter-the-transformative-power-of-cities-for-the-common-good
- ¹¹² Section to be filled in by receiving programme. In case a programme supported by the JTF receives complementary support (cf Article 21a) within the programme and from other programmes all tables in this section need to be filled in. At the first adoption with JTF allocation, this section is to confirm or correct the preliminary transfers proposed in the Partnership Agreement.
- ¹¹³ This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I CPR and Annex IV of the EMFAF Regulation.
- ¹¹⁴ This refers to the code of a common indicator, if applicable.
- ¹¹⁵ If applicable, indicate the frequency and timing of the adjustment and a clear reference to a specific indicator (including a link to the website where this indicator is published, if applicable)
- ¹¹⁶ Are there any potential negative implications on the quality of the supported operations and, if so, what measures (e.g. quality assurance) will be taken to offset this risk?
- ¹¹⁷ This refers to the code for the intervention field dimension in Table 1 of Annex I CPR and Annex IV of the EMFAF Regulation
- ¹¹⁸ This refers to the code of a common indicator, if applicable
- ¹¹⁹ NUTS — Nomenclature of Territorial Units for Statistics. Typically, the region is specified at level 2. Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS), OJ L 154, 21.6.2003, p. 1.
- ¹²⁰ An undertaking for the purposes of rules on competition laid down in the Treaty and for the purposes of this section is any entity engaged in an economic activity, regardless of its legal status and the way in which it is financed. The Court of Justice has ruled that entities which are controlled (on a legal or on a de facto basis) by the same entity should be considered as one undertaking.
- ¹²¹ Period during which the granting authority can commit itself to grant the aid.
- ¹²² 'Date of granting the aid' means the date when the legal right to receive the aid is conferred on the beneficiary under the applicable national legal regime.
- ¹²³ NACE Rev. 2 — Statistical classification of Economic Activities in the European Union. Typically, the sector shall be specified at group level.
- ¹²⁴ In case of an aid scheme: indicate the annual overall amount of the budget planned under the scheme or the estimated tax loss per year for all aid instruments contained in the scheme.
- ¹²⁵ In case of an ad hoc aid award: indicate the overall aid amount/tax loss.
- ¹²⁶ For guarantees, indicate the (maximum) amount of loans guaranteed.
- ¹²⁷ Where appropriate, reference to the Commission decision approving the methodology to calculate the gross grant equivalent.